

institut alternativa

Skupština Crne Gore
Generalni sekretar

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	12.02	20	14	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-41/14-16			
VEZA:				
EPA:				
SKRAĆENICA:			PRILOG:	

P r e d m e t: Zahtjev za pristup informacijama
Datum: 12. 2. 2014. godine

Na osnovu Zakona o slobodnom pristupu informacijama tražimo pristup informaciji – dokumentu:

- 1) Svim zapisnicima, izvještajima, službenim zabilješkama Odbora za bezbjednost i odbranu sačinjenim u 2013. godini (koji ne nose oznaku tajnosti)
- 2) Svim pisanim inicijativama za održanjem kontrolnog i konsultativnog saslušanja dostavljenim Odboru za bezbjednost i odbranu u 2013. godini od strane članova Odbora za bezbjednost i odbranu, od strane ostalih poslanika i ostalih subjekata.
- 3) Svim informativnim pregledima/analizama/komentarima o predlozima zakona koje se sačinila stručna služba Odbora za bezbjednost i odbranu.

Pristup predmetnom dokumentu tražimo u cjelosti.

Pristup predmetnom dokumentu želimo ostvariti dostavom kopije elektronskim putem na e-mail adresu: dina@institut-alternativa.org. Ukoliko je gore navedena opcija nemoguća zbog nepostojanja elektronske verzije dokumenta, pristup želimo ostvariti dostavom kopije putem pošte, preporučenom pošiljkom na adresu Ul. Đoka Miraševića (zgrada "Kroling"), 3/3, Podgorica.

**INSTITUT
ALTERNATIVA
PODGORICA**

Podnosilac zahtjeva
za NVO Institut alternativa

Dina Bajramspahić
Dina Bajramspahić

Ul. Đoka Miraševića (zgrada "Kroling"), 3/3
81 000 Podgorica
Mob: 068 499 338
Tel/Fax: 020 268 686
Email: dina@institut-alternativa.org
Web site: www.institut-alternativa.org

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
OPŠTINSKA KANCELARIJA
12.11.2014.g.

Skupština Crne Gore
Generalni sekretar

Broj: 00-41/14-16/2
Podgorica, 18.2.2014. godine

NVO INSTITUT ALTERNATIVA

PODGORICA

Predmet: Obavještenje o objavljivanju informacija

Povodom vašeg zahtjeva br. 00-41/14-16 od 12.2.2014. godine, kojim ste tražili da se omogući pristup informacijama – dokumentima:

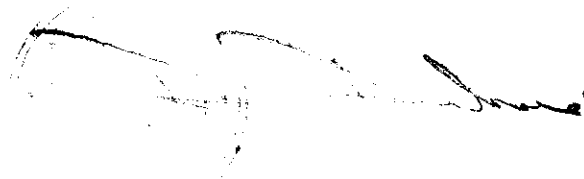
- 1) svim zapisnicima, izvještajima, službenim zabilješkama Odbora za bezbjednost i odbranu, sačinjenim u 2013. godini (koji ne nose oznaku tajnosti);
- 2) svim pisanim inicijativama za održavanjem kontrolnog i konsultativnog saslušanja dostavljenim Odboru za bezbjednost i odbranu u 2013. godini od strane članova Odbora za bezbjednost i odbranu, od strane ostalih poslanika i ostalih subjekata i
- 3) svim informativnim pregledima/analizama/komentarima o predlozima zakona koje je sačinila stručna služba Odbora za bezbjednost i odbranu,

dostavljanjem putem e-maila, u skladu sa članom 26 stav 2 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list Crne Gore“ br. 44/12), obavještavamo vas da je dio traženih informacija, tj. informacije koje se odnose na sve zapisnike i izvještaje Odbora za bezbjednost i odbranu, sačinjene u 2013. godini (koji ne nose oznaku tajnosti), dostupan na internet stranici Skupštine Crne Gore <http://www.skupstina.me/index.php/me/odbor-za-bezbjednost-i-odbranu/sjednice>, te da, shodno stavu 1 istog člana Zakona, Skupština Crne Gore nije dužna da istim omogući pristup na traženi način.

Napominjem da se, u skladu sa članom 71 Poslovnika Skupštine Crne Gore, zapisnik sa sjednice odbora prije usvajanja može koristiti samo po odobrenju predsjednika odbora,

te da zapisnik sa zajedničke sjednice Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za antikorupciju, održane 16.12.2013. godine, još uvijek nije usvojen.

mr Damir Davidović

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'mr Damir Davidović', written over a faint, illegible stamp or background.

Skupština Crne Gore
Generalni sekretar

Broj: 00-41/14-16/4
Podgorica, 11.3.2014. godine

Skupština Crne Gore, na osnovu člana 30 stav 1 Zakona o slobodnom pristupu informacijama („Sl. list Crne Gore“, br. 44/12), postupajući po zahtjevu NVO Institut alternativa iz Podgorice, ul. Đoka Miraševića 3/3, br. 00-41/14-16 od 12.2.2014. godine, radi pristupa informacijama, donosi

R J E Š E N J E

Usvaja se zahtjev NVO Institut alternativa iz Podgorice, br. 00-41/14-16 od 12.2.2014. godine, pa joj se dozvoljava pristup informacijama – dokumentima:

- 1) kopijama svih službenih zabilješki Odbora za bezbjednost i odbranu, sačinjenih u 2013. godini (koje ne nose oznaku tajnosti);
- 2) kopijama svih pisanih inicijativa za održanjem kontrolnog saslušanja, dostavljenih Odboru za bezbjednost i odbranu u 2013. godini od strane članova Odbora za bezbjednost i odbranu i
- 3) kopijama svih informativnih pregleda o predlozima zakona, koje je sačinila stručna služba Odbora za bezbjednost i odbranu.

Pristup informacijama iz stava 1 dispozitiva ovog rješenja ostvariće se dostavom kopija informacija, neposredno na adresu podnosioca zahtjeva.

Žalba protiv ovog rješenja ne odlaže njegovo izvršenje.

O b r a z l o ž e n j e

NVO Institut alternativa iz Podgorice podnijela je Skupštini Crne Gore zahtjev za pristup informacijama br. 00-41/14-16 od 12.2.2014. godine, kojim je tražila da joj se omogući pristup informacijama:

- 1) svim zapisnicima, izvještajima, službenim zabilješkama Odbora za bezbjednost i odbranu, sačinjenim u 2013. godini (koji ne nose oznaku tajnosti);
- 2) svim pisanim inicijativama za održanjem kontrolnog i konsultativnog saslušanja, dostavljenim Odboru za bezbjednost i odbranu u 2013. godini od strane članova Odbora za bezbjednost i odbranu, od strane ostalih poslanika i ostalih subjekata i
- 3) svim informativnim pregledima/analizama/komentarima o predlozima zakona, koje je sačinila stručna služba Odbora za bezbjednost i odbranu.

U postupku po zahtjevu, Skupština Crne Gore je utvrdila da posjeduje tražene informacije, te da se u istim ne nalaze podaci čijim bi se objelodanjivanjem ugrozio neki od interesa iz člana 14 Zakona o slobodnom pristupu informacijama pa nalazi da zahtjev treba usvojiti kao osnovan, u skladu sa članom 13 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

NVO Institut alternativa je, povodom ovog zahtjeva, 19.2.2014. godine, dostavljeno obavještenje o objavljivanju informacija koje se odnose na sve zapisnike i izvještaje Odbora za bezbjednost i odbranu, sačinjene u 2013. godini (koji ne nose oznaku tajnosti), na internet stranici Skupštine. Pored navedenog, Odboru za bezbjednost i odbranu, osim od strane članova Odbora, u 2013. godini, nije dostavljena nijedna inicijativa za održavanjem kontrolnog/konsultativnog saslušanja od strane ostalih poslanika i ostalih subjekata, kao i da su se sve dostavljene inicijative od strane članova Odbora odnosile na kontrolna saslušanja.

Žalba na rješenje ne odlaže izvršenje, shodno članu 36 Zakona o slobodnom pristupu informacijama.

Na osnovu izloženog, odlučeno je kao u dispozitivu rješenja.

PRAVNA POUKA: Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba Agenciji za zaštitu podataka o ličnosti i pristup informacijama u roku od 15 dana od prijema rješenja, neposredno ili preko Skupštine Crne Gore. Žalba se podnosi u dva primjerka, sa dokazom o uplati 5,00 eura administrativne takse na žiro račun broj 907-83001-19, shodno tarifnom broju 2 Zakona o administrativnim taksama („Sl. list RCG“, br. 55/03, 46/04, 81/05, 02/06 i „Sl. list Crne Gore“, br. 22/08, 77/08, 03/09, 40/10, 73/10, 20/11, 26/11, 56/13).

Damir Davidović

Dostavljeno:

- *Podnosiocu zahtjeva
- *u spise predmeta
- *a/a

PRIMLJENO:	6. XI 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-4/13-35/19
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG: 1

Skupština Crne Gore

ODBOR ZA ODBRANU I BEZBJEDNOST

n/r predsjedniku Odbora

g. **Mevludinu Nuhodžiću**

06.11.2013

**Predmet : Predlog za dopunu dnevnog reda - kontrolno saslušanje vršioca dužnosti VDT
Veselina Vučkovića**

Uvaženi gđine Nuhodžiću,

molimo Vas da na sjednici Odbora kojim predsjedavate a koja je zakazana za 08.novembar 2013, dopunite predloženi dnevni red tačkom :

Donošenje ODLUKE O ORGANIZOVANJU KONTROLNOG SASLUŠANJA

1. Vršioca dužnosti Vrhovnog državnog tužioca Veselina Vučkovića.

Predlog ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU sa OBRAZLOŽENJEM dostavljamo Vam uz ovu inicijativu.

Podnosioci Predloga:

Nebojša Medojević poslanik DF, član Odbora

Andrija Mandić, poslanik DF, član Odbora

Predrag Bulatović, poslanik DF, član Odbora

Skupština Crne Gore

ODBOR ZA ODBRANU I BEZBJEDNOST

n/r predsjedniku Odbora

Gdinu Mevludinu Nuhodžiću

06.11.2013.

Predmet : Predlog ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU

U skladu sa članom 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za odbranu i bezbjednost Skupštine CG je na svojoj 11. sjednici (08. 11. 2011.), donio

ODLUKU o KONTROLNOM SASLUŠANJU

1. Vršioca dužnosti Vrhovnog državnog tužioca Veselina Vučkovića.

Predmet kontrolnog saslušanja je informacija objavljena u medijima da su pravosudni organi SAD na zahtjev Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore posredstvom kanala međunarodne pravne pomoći dostavili traženu dokumentaciju u vezi presuda oko korupcije u privatizaciji crnogorskog Telekoma.

OBRAZLOŽENJE :

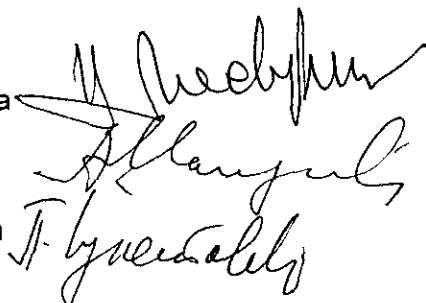
Imajući u vidu da je Odbor već imao sprovedene aktivnosti parlamentarnog nadzora povodom sudjenja i presuda visokim funkcionerima Madjar telekoma u SAD, cijenimo svrsihodnim da u svijetlu novih okolnosti i dostavljajući traženih dokumenata zakažemo novo kontrolno saslušanje vršioca dužnosti VDT, na kojem bi se članovi odbor upoznali sa sadržajem dostavljenih dokumenata.

PODNOŠIOCI PREDLOGA ODLUKE :

Nebojša Medojević poslanik DF, član Odbora

Andrija Mandić, poslanik DF, član Odbora

Predrag Bulatović, poslanik DF, član Odbora

PRIMLJENO:	6. XI 20 13 GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-4/13-35/20
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG: 1

Skupština Crne Gore

ODBOR ZA ODBRANU I BEZBJEDNOST

n/r predsjedniku Odbora

g. **Mevludinu Nuhodžiću**

06.11.2013

Predmet : Predlog za dopunu dnevnog reda - kontrolno saslušanje u skladu sa članom 12 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane

Uvaženi gđine Nuhodžiću,

molimo Vas da na sjednici Odbora kojim predsjedavate a koja je zakazana za 08.novembar 2013, dopunite predloženi dnevni red tačkom :

Donošenje ODLUKE O ORGANIZOVANJU KONTROLNOG SASLUŠANJA

1. **Potpredsjednika Vlade CG, i ministra pravde u istoj, g. Duška MARKOVIĆA.**
2. **Potpredsjednika Vlade i Ministra za evropske integracije i vanjske poslove Igora Lukšića**
3. **Ministra unutrašnjih poslova gđina Raška Konjevića**
4. **Direktora ANB, gđina Bora Vućinića**
5. **Savjetnika za nacionalnu bezbjednost Predsjednika Crne Gore , gđina Vselina Veljovića**
6. **Direktora Uprave Carine I bivšeg direktora ANB, Vladana Jokovića**

Predlog ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU sa OBRAZLOŽENJEM dostavljamo Vam uz ovu inicijativu.

Nebojša Medojević poslanik DF, član Odbora

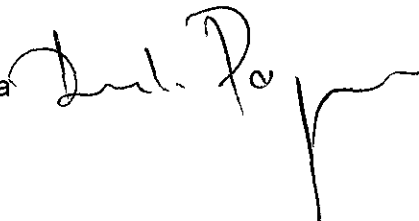
Andrija Mandić, poslanik DF , član Odbora

Predrag Bulatović, poslanik DF, član Odbora

Velimir Kaludjerović, poslanik SNP, član Odbora

Vasilije Lalošević, poslanik SNP, član odbora

Darko Pajović, poslanik Pozitivne Crne Gore, član Odbora

Skupština Crne Gore

ODBOR ZA ODBRANU I BEZBJEDNOST

n/r predsjedniku Odbora

Gdinu Mevludinu Nuhodžiću

Predmet : Predlog ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU

U skladu sa članom 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, i članom 12 Zakona parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Odbor za odbranu i bezbjednost Skupštine CG je na svojoj 11. sjednici (08. 11. 2011.), donio

ODLUKU o KONTROLNOM SASLUŠANJU

- 1. Potpredsjednika Vlade CG, i Ministra pravde gđina. Duška MARKOVIĆA.**
- 2. Potpredsjednika Vlade i Ministra za evropske integracije i vanjske poslove Igora Lukšića**
- 3. Ministra unutrašnjih poslova gđina Raška Konjevića**
- 4. Direktora ANB, gđina Bora Vućinića**
- 5. Savjetnika za nacionalnu bezbjednost Predsjednika Crne Gore, gđina Veselina Veljovića**
- 6. Direktora Uprave Carine i bivšeg direktora ANB, Vladana Jokovića**
- 7. Ministra za evropske integracije i vanjske poslove Igora Lukšića**

Predmet kontrolnog saslušanja je izjava Savjetnika Predsjednika Crne Gore za nacionalnu bezbjednost i bivšeg Direktora Uprave policije, data u sudskom procesu dana 29.09.2013, prenesena u dnevnom listu Vijesti od 30.09.2013 :

“Informacije protiv mene i policijske brljotine pravila je ekipa ljudi, protiv kojih je Agencija za nacionalnu bezbjednost i Uprava policije vodila postupke, a koji su imali veze i sa kriminalnim strukturama. Zbog toga ti ljudi dugo nijesu mogli da rade ni u ANB-u ni policiji

“Tvrdim i da dokazi koji su pribavljeni u ovom predmetu, a tim mislim na dokaze iz telekomunikacija, nijesu pribavljeni zakonskim putem”, kazao je Veljović, uz konstataciju da se listinzi mogu i lažirati.

OBRAZLOŽENJE :

Imajući u vidu da je odbor za odbranu i bezbjednost u kontinuitetu vršio parlamentarni nadzor nad službama bezbjednosti povodom čitavog niza javnih skandala koji su ukazivali na indicije i osnovane sumnje da djelovi bezbjednosnog sistema ne obavljaju svoju funkciju u skladu sa Ustavom i zakonima Crne Gore, što je prouzrokovalo izostanak rezultata u rasvjetljavanju krupnih slučajeva korupcije i organizovanog kriminala, izjava bivšeg direktora Uprave policije i aktuelnog savjetnika za nacionalnu bezbjednost Predsjednika Crne Gore je neophodno detaljno preispitati na posebnoj sjednici Odbora.

Tvrdnje Veljovića, treba provjeriti i sa aspekta ranijih interesovanja ovog odbora za propuste u slučaju hapšenja pripadnika Šarićevog i Kalićevog klana, hapšenja Nasera Keljendija, ubistva Duška Jovanovića, prebijanja opozicionara i novinara, afere “Listing” , napada na novinare i direktora Vijesti i paljenja vozila Vijesti, kao i torture nad svedocima šverca prema Kosovu, ali i najnovijih hapšenja švercera cigareta u Italiji.

Izjava Veljovića dovodi u pitanje funkcionisanje sistema bezbjednosti i uticaja kriminogenih struktura na rad ovih službi i može imati negativne posledice po otvaranje pregovora u poglavljima 23 i 24 sa EU, pa cijenimo da kontrolno saslušanje treba da obuhvati i ministre pravde i vanjskih poslova i evropskih integracija..

PODNOŠIOCI PREDLOGA ODLUKE :

Nebojša Medojević poslanik DF, član Odbora

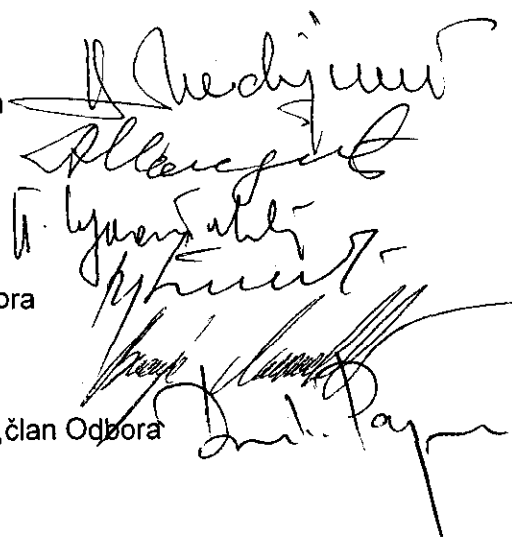
Andrija Mandić, poslanik DF, član Odbora

Predrag Bulatović, poslanik DF, član Odbora

Velimir Kaludjerović, poslanik SNP, član Odbora

Vasilije Lalošević, poslanik SNP, član odbora

Darko Pajović, poslanik Pozitivne Crne Gore, član Odbora

PRIMLJENO:	2. 10. 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	02-63-4/13-45
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Skupština Crne Gore**ODBOR ZA ODBRANU I BEZBJEDNOST****n/r predsjedniku Odbora****g. Mevludinu Nuhodžiću****Predmet : Predlog za kontrolno saslušanje**

Uvaženi gđine Nuhodžiću,

molimo Vas da na sjednici Odbora kojim predsjedavate a koja je zakazana za 03.oktobar 2013, dopunite predloženi dnevni red tačkom :

Donošenje ODLUKE O ORGANIZOVANJU KONTROLNOG SASLUŠANJA

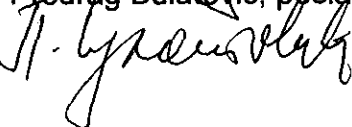
- 1. ppredsjednika Vlade CG, i ministra pravde u istoj, g. Duška MARKOVIĆA.**
- 2. Ministra unutrašnjih poslova gđina Raška Konjevića**
- 3. Direktora ANB, gđina Bora Vućinića**
- 4. Savjetnika za nacionalnu bezbjednost Predsjednika Crne Gore , gđina Vselina Veljovića**
- 5. Direktora Uprave Carine i bivšeg direktora ANB, Vladana Jokovića**
- 6. Ministra za evropske integracije i vanjske poslove Igora Lukšića**

Predlog ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU sa OBRAZLOŽENJEM dostavljamo Vam uz ovu inicijativu.

Nebojša Medvedević poslanik DF, član Odbora

Andrija Mandić, poslanik DF, član Odbora

Predrag Bulatović, poslanik DF, član Odbora

Skupština Crne Gore

ODBOR ZA ODBRANU I BEZBJEDNOST

n/r predsjedniku Odbora

Gdinu Mevludinu Nuhodžiću

Predmet : Predlog ODLUKE O KONTROLNOM SASLUŠANJU

U skladu sa članom 75 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za ljudska prava i slobode Skupštine CG je na svojoj 52. sjednici (18.oktobra 2011.), donio

- 1. ppredsjednika Vlade CG, I ministra pravde u istoj, g. Duška MARKOVIĆA.**
- 2. Ministra unutrašnjih poslova gđina Raška Konjevića**
- 3. Direktora ANB, gđina Bora Vućinića**
- 4. Savjetnika za nacionalnu bezbjednost Predsjednika Crne Gore , gđina Vselina Veljovića**
- 5. Direktora Uprave Carine I bivšeg direktora ANB, Vladana Jokovića**
- 6. Ministra za evropske integracije I vanjske poslove Igora Lukšića**

ODLUKU o KONTROLNOM SASLUŠANJU

Predmet kontrolnog saslušanja je izjava Savjetnika Predsjednika Crne Gore za nacionalnu bezbjednost I bivšeg Direktora Uprave policije, data u sudskom procesu dana 30.09.2013 , prenesena u dnevnom listu Vijesti od 01.10.2013 :

"Informacije protiv mene i policijske brljotine pravila je ekipa ljudi, protiv kojih je Agencija za nacionalnu bezbjednost i Uprava policije vodila postupke, a koji su imali veze i sa kriminalnim strukturama. Zbog toga ti ljudi dugo nijesu mogli da rade ni u ANB-u ni policiji

"Tvrđim i da dokazi koji su pribavljeni u ovom predmetu, a tim mislim na dokaze iz telekomunikacija, nijesu pribavljeni zakonskim putem", kazao je Veljović, uz konstataciju da se listinzi mogu i lažirati.

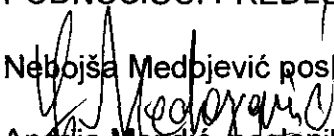
OBRAZLOŽENJE :

Imajući u vidu da je odbor za odbranu i bezbjednost u kontinuitetu vršio parlamentarni nadzor nad službama bezbjednosti povodom čitavog niza javnih skandala koji su ukazivali na indicije i osnovane sumnje da djelovi bezbjednosnog sistema ne obavljaju svoju funkciju u skladu sa Ustavom i zakonima Crne Gore, što je prouzrokovalo izostanak rezultata u rasvjetljavanju krupnih slučajeva korupcije i organizovanog kriminala, izjava bivšeg direktora Uprave policije i aktuelnog savjetnika za nacionalnu bezbjednost Predsjednika Crne Gore je neophodno detaljno preispitati na posebnoj sjednici Odbora.

Tvrđnje Veljovića, treba provjeriti i sa aspekta ranijih interesovanja ovog odbora za propuste u slučaju hapšenja pripadnika Šarićevog I Kalićevog klana, hapšenja Nasera Keljendija, ubistva Duška Jovanovića, prebijanja opozicionara i novinara, afere "Listing" , napada na novinare i direktora Vijesti i paljenja vozila Vijesti, kao I torture nad svedocima šverca prema Kosovu, ali i najnovijih hapšenja švercera cigareta u Italiji.

Izjava Veljovića dovodi u pitanje funkcionisanje sistema bezbjednosti i uticaja kriminogenih struktura na rad ovih službi i može imati negativne posledice po otvaranje pregovora u poglavljima 23 I 24 sa EU, pa cijenimo da kontrolno saslušanje treba da obuhvati I ministre pravde i vanjskih poslova i evropskih integracija..

PODNOŠIOCI PREDLOGA ODLUKE :

Nebojša Medbojević poslanik DF, član Odbora

Anđelija Mandić, poslanik DF, član Odbora

Predrag Bulatović, poslanik DF, član Odbora

СОЦИЈАЛИСТИЧКА НАРОДНА
ПАРТИЈА ЦРНЕ ГОРЕ
КЛУБ ПОСЛАНИКА

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	8. 05. 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-63-4/43-22/6
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Број:05-970
Подгорица, 08.05.2013.год

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ
ОДБОР ЗА БЕЗБИЈЕДНОСТ И ОДБРАНУ
- господин Мевлудин Нухоџић,председник -

ПОДГОРИЦА

Поштовани,

Обраћамо вам се захтјевом да се предлог дневног реда за 7.сједницу Одбора за безбиједност и одбрану, која ће се одржати у четвртак, 09. маја 2013. године, допуни следећом тачком:

Доношење одлуке о контролном саслушању Министра унутрашњих послова, Директора Управе полиције, Директора АНБ на околност нових момената из афере „Листинг“, а у свијетлу хапшења Насера Кељмендија чије се име помињало у тој афери.

ПОСЛАНИЦИ
Василије Лалошевић
Велизар Калуђеровић

КЛУБ ПОСЛАНИКА СОЦИЈАЛИСТИЧКЕ НАРОДНЕ ПАРТИЈЕ ЦРНЕ ГОРЕ

| Булевар Светог Петра Цетињског 10, Подгорица | www.snp.co.me | klubposlanika@snp.co.me | +38220242084 |

PRIMJENO:	30. 07. 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	02-03-4/13-38
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

ODBOR ZA ODBRANU I BEZJEDNOST
PREDSJEDNIKU G. NUHODŽIĆ MEVLUDINU

Gospodine Nuhodžiću,

Na sjednici Odbora koja je održana 22.07.2013.god., poslanici: Andrija Mandić, Nebojša Medojević, Predrag Bulatović, Zoran Miljanić, Velizar Kaluđerović i Vasilije Lalošević, kao što Vam je poznato, predložili su jednu temu za sjednicu Odbora. To pravo je proisteklo iz Zakona o parlamentarnom nadzoru, da jedna trećina poslanika tokom redovnog zasjedanja može sazvati jednu sjednicu Odbora sa jednom temom dnevnog reda. Tema ove sjednice Odbora je: **KONTROLNO SASLUŠANJE DIREKTORA ANB POVODOM PRIMJENE ZAKONA O ANB, POGLAVLJE 2, TACKA 3- EVIDENTIRANJE I ČUVANJE PODATAKA, A SA POSEBNIM NAGLASKOM NA ČLAN 18. U SLUČAJEVIMA MANSI, NOVINARA, DR. VLADIMIRA BOŽOVIĆA, GOJKA RAIČEVIĆA, DR. VELIBORA DŽOMIĆA, MILENKA-MIŠKA JOVANOVIĆA I DR.**

Podsjećam Vas g.Predsjedniče da smo na sjednici Odbora rezervisali ovo naše zakonsko pravo za održavanje sjednice. Kako je premilinaro dogovoreno na Odboru, ova sjednica biće održana krajem septembra, što omogućava inicijatorima da u dogovoru sa Vama u pisanoj proceduri podnesu zahtjev za održavanje sjednice, sa dnevnim redom, datumom održavanja i rokom do kada direktor ANB-a treba da podnese pisanu INFORMACIJU.

Za podnosioca inicijative,

Bulatović Predrag

Podgorica,

30.07.2013

Odbor: Odbor za bezbjednost i odbranu

Naziv predloženog akta: PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU CRNE GORE ZA 2014. GODINU

Pripremila: služba Odbora za bezbjednost i odbranu

Datum: 11. decembar 2013. godine

1. Uvodne informacije o predloženom aktu

Vlada Crne Gore, na sjednici od 28. novembra 2013. godine, utvrdila je Predlog Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu i isti dostavila Skupštini na razmatranje.

Shodno odredbi člana 7 tačka 6 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Sl. list Crne Gore“, br. 80/10) Odbor za bezbjednost i odbranu razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti bezbjednosti i odbrane. Takođe, odredba člana 137 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore propisuje da ako su predlogom zakona obuhvaćena pojedina pitanja koja su u nadležnosti i drugih odbora, predlog zakona u pogledu tih pitanja mogu razmatrati i ti odbori.

Za finansiranje izdataka odbrane planirana su sredstva u iznosu od 35,12 mil. eura (2013.g.- 34,08 mil. eura), odnosno 2,84% ukupnih izdataka tekućeg i budžeta fondova, od toga najveći dio 99,66% za potrebe vojne odbrane. Sredstva su namijenjena za finansiranje djelatnosti Ministarstva odbrane.

U Predlogu Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu, u dijelu koji se odnosi na potrošačku jединicu **MINISTARSTVO ODBRANE** predviđena su sredstva u iznosu od 36.403.559,40 eura (2013g.-35.954.804,39 eura) za tri progama: Međunarodna saradnja, Vojska i Administracija.

Za program **Međunarodna saradnja** planirano je izdvajanje 3.884.842,40 eura (2013g.- 6.323.771,38 eura), čime bi bilo omogućeno finansiranje vojno-diplomatskih predstavništava u inostranstvu (u daljem tekstu VDP), Štabnih elemenata u komandama NATO, mirovnih misija u kojima će učestvovati pripadnici Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore i aktivnosti međunarodne saradnje (bilateralne, multilateralne, aktivnosti Verifikacionog centra za kontrolu naoružanja i dr.). U okviru ukupno planiranih sredstava na ovom programu finansirace se pet VDP (u Briselu, Vašingtonu, Beču, Ljubljani i Berlinu), dva Partnersko štabna elementa u komandama NATO (JFC Napulj, PSE ACO Mons)

i tri mirovne misije u kojima će biti angažovani pripadnici Vojske Crne Gore ("ISAF" - Avganistan, "UNMIL" - Liberija i "ATALANTA" – Somalija).

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca planirani su u iznosu od 278.185,00 eura (2013g.- 1.987.101,29 eura) i odnose se na 15 lica, koliko je bilo predviđeno i u 2013. godini, koja će biti zaposlena u vojno-diplomatskim predstavništvima i Štabnim elementima i na 36 lica koja će biti angažovana u mirovnim operacijama.

Ostala lična primanja planirana su u ukupnom iznosu od 1.852.560,00 eura (2013g.- 2.180.000,00 eura). Sredstva u iznosu od 1,85 mil eura planirana su za isplatu naknada pripadnicima Vojske Crne Gore koji će biti angažovani u mirovnim misijama. U 2014. godini planirano je angažovanje 30 lica (2013g.-38) u mirovnoj misiji "ISAF" u Avganistanu, 4 lica (2013g.-2) u mirovnoj misiji "ATALANTA" u Somaliji i 2 lica u mirovnoj misiji "UNMIL" u Liberiji, koliko ih je bilo raspoređeno i u prošloj godini. U okviru ukupno planiranih sredstava na ovom izdatku, planirana su i sredstva za isplatu naknada vojno-diplomatskim predstavnicima po osnovu uvećanih troškova života i uslova rada u zemlji prijema i naknada za izdržavanje članova porodice.

Rashodi za materijal i usluge u 2014. godini planirani su u iznosu od 975.136,90 eura (2013g.-1.785.256,32 eura), od kojih je je za rashode za materijal planiran iznos od 136.270,00 eura, a za rashode za usluge iznos od 838.866,90 eura. U okviru ove grupe izdataka najveći dio sredstava opredijeljen je na izdatku Ostale usluge u iznosu od 0,24 mil. eura i to za sljedeće namjene:

- realizaciju aktivnosti po osnovu učešća pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnim misijama, i to: za smještaj i ishranu u bazama; strategijski prevoz; troškove pripreme i obuke u zemlji i inostranstvu; komunikacije i ostale troškove koji se odnose na redovne kontrole i obilaske i druge planirane aktivnosti;

- realizaciju aktivnosti VDP-a, koje obuhvataju: medijske usluge i promotivne aktivnosti, protokolarnе aktivnosti, usluge štampanja i prevođenja i dr;

- realizaciju aktivnosti iz Planova bilateralne i multilateralne saradnje, koje obuhvataju planirane aktivnosti u sklopu međunarodne saradnje, troškove prijema stranih delegacija i dr;

- aktivnosti Verifikacionog centra u sklopu realizacije obaveza po osnovu kontrole naoružanja; sprovođenje "Bečkog dokumenta 1999" i aktivnosti u sklopu saradnje sa NATO.

Za program **Vojska** predviđen je iznos od 28.585.121,75 eura (2013g.- 26.171.073,19 eura), od čega se za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca planira izdvajanje 17.790.092,35 eura (2013g.-17.073.868,21 eura) za 1.844 zaposlenih (2013g.- 1819 zaposlenih).

Ostala lična primanja planirana su u ukupnom iznosu od 1.823.200,00 eura. Sredstva su planirana za isplatu naknada za stanovanje i odvojen život u iznosu od 1,07 mil.eura, za prosječan broj od 740 lica koja primaju ovu naknadu u Vojsci CG, naknada za pevoz, otpremnina zbog odlaska zaposlenih u penziju i naknada za dežurstvo i čuvarsku službu u iznosu od 0,65 mil. eura. Naknada za dežurstvo predviđena je izmjenom Zakona o Vojsci i to za, u prosjeku, 174 lica koja su po osnovu dežurstva i čuvarske službe angažovana dnevno u Vojsci Crne Gore.

Rashodi za materijal u 2014. godini planirani su u iznosu 3.015.934,65 eura, dok su rashodi za usluge planirani u iznosu od 1.216.469,75 eura (za rashode za materijal i usluge za 2013. godinu planiran je iznos od 3.734.204,98 eura).

Za program **Administracija** planirano je izdvajanje sredstava u iznosu od 3.933.595,25 eura (2013.g.- 3.459.959,82 euro). Ovaj iznos planiran je u skladu sa Zakonom o zaradama državnih službenika i namještenika.

U okviru ovog programa planirana su sredstva za bruto zarade i doprinose na teret poslodavca u iznosu od 2.793.065,00 eura za 262 zaposlena (2.562.000,00 eura za 244 zaposlena u 2013. godini), uključujući dodatak od 30% za zaposlene koji rade na poslovima obrade, zaštiti pristupa ili korišćenja tajnih podataka u skladu sa Odlukom o uvećanju zarade državnim službenicima i namještenicima za obavljanje određenih poslova.

Predlogom Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu za **MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA** opredijeljeno je 69.058.517,12 eura za četiri programa: Vanredne situacije i civilna bezbjednost, Upravni poslovi, Administracija i Uprava policije, dok je u 2013.g. za pet programa izdvojeno 66.228.066,36 eura.

Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima odlukom Vlade Crne Gore više nije u sklopu Ministarstva unutrašnjih poslova, već pripada Generalnom sekretarijatu Vlade Crne Gore.

Za Program **Vanredne situacije i civilna bezbjednost** planirano je 2.972.312,06 eura (2013g.- 2.552.337,76 eura).

U okviru ovog Programa bruto zarade su planirane u iznosu 1.364.149,62 eura (2013g.- 1.474.081,58 eura) za 111 zaposlenih (2013.g.-113 zaposlenih). Zarade državnih službenika i namještenika planirane su na osnovu Zakona o zaradama državnih službenika i namještenika, Uredbe o utvrđivanju radnih mjesta, odnosno poslova u organima državne uprave na kojima se staž osiguranja računa sa uvećanim trajanjem i Odluke o uvećanju zarade državnih službenika i namještenika za obavljanje određenih poslova.

Ostala lična primanja su planirana u iznosu od 542.342,89 eura (2013g.- 280.567,72 eura), a odnose se na naknade za letačke dodatke za 14 zaposlenih, koliko ih je bilo i u 2013. godini, utvrđene u skladu sa Odlukom o uvećanju zarada državnih službenika i namještenika za obavljanje određenih poslova.

Rashodi za materijal u 2014. godini planirani su u iznosu od 186.774,12 eura, dok je za rashode za usluge planiran iznos od 94.456,87 eura. U prethodnoj godini rashodi za materijal i usluge planirani su u iznosu od 146.519,18 eura.

Za program **Upravni poslovi** planirano je izdvajanje sredstava u iznosu 2.760.716,20 eura (2013g.- 2.686.824,04 eura) za 250 zaposlenih (2013g.-220 zaposlenih),dok je za program **Administracija** planirano izdvajanje 5.764.594,78eura (2013g.- 2.933.029,91 eura) za 280 zaposlenih (2013g.- za 231 zaposlenog).

Za program **Uprava policije** planirana sredstva iz budžeta za 2014. godinu iznose 57.560.894,08 eura (2013g. -57.891.763,35 eura).

Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca planirani su u iznosu od 51.174.914,15 eura za 4765 zaposlenih (2013g. -50.531.162,36 eura za 4860 zaposlenih).

Ostala lična primanja planirana su u iznosu od 588.273,03 eura (2013g. - 331.799,99 eura). Izdaci su predviđeni za naknade za stanovanje i odvojen život, naknade za prevoz i ostale naknade u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima. U okviru ostalih naknada, najvećim dijelom opredijeljena su sredstva za naknade službenicima koji su u svojstvu oficira za vezu upućeni u mirovne misije Ujedinjenih nacija, zbog uvećanih troškova života i uslova rada u zemljama prijema.

Rashodi za materijal planirani su u iznosu od 2.493.290,27 eura (2013g.- 3.740.000,00 eura), dok sredstva opredijeljena za rashode za usluge iznose 1.285.439,28 eura (2013g.- 1.481.800,00 eura).

Za **AGENCIJU ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST** Predlogom Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu planirano je izdvajanje 5.784.092,06 eura (2013g.- 5.439.777,83 eura) i to za dva programa: Nacionalna bezbjednost i Administracija.

Sredstva predviđena za program **Nacionalna bezbjednost** iznose 5.094.921,34 eura (2013g.- 4.752.836,56 eura), u okviru kojih bi se izdvojilo 4.270.492,74 eura (2013g.- 3.864.668,72 eura) za bruto zarade 253 zaposlena (2013g.-250 zaposlenih). U 2014. godini predviđeni iznos za rashode za materijal je 364.490,00 eura, dok planirana sredstva predviđena za rashode za usluge iznose 128.335,00 eura. U prethodnoj godini za sredstva za rashode za materijal i usluge planirani iznos bio je 559.575,84 eura.

Za program **Administracija** predviđena sredstva za 2014. godinu iznose 689.170,72 eura za 53 zaposlena (2013g.- 686.941,27 eura za 54 zaposlena).

2. Kratak komparativni pregled iskustava drugih zemalja, ukoliko je moguće

///

3. Nalazi pregleda Tabele usklađenosti sa odgovarajućim propisima Evropske unije i sa Nacionalnim programom za integraciju i drugim strateškim dokumentima

///

4. Nalazi pregleda Obrasca fiskalnog uticaja i procjene mogućeg uticaja akata na određene kategorije stanovništva i/ili privrede

///

5. Napomena

///

6. Spisak svih predstavnika civilnog sektora od kojih su dobijeni dopisi, koji se integralno prilažu uz Informativni pregled

///

SEKRETAR ODBORA
Zoran Bačević
Zoran Bačević

Potrošačka jedinica	Pitanja budžeta	Promjene
MINISTARSTVO ODBRANE	Ukupan predloženi budžet za potrošačku jedinicu <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. – 36.403.559,40 eura • 2013.g. – 35.954.804,39 eura 	Iznos uvećan za 448.755,01 eura
<u>Program</u> <u>MEĐUNARODNA</u> <u>SARADNJA</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. - 3.884.842,40 eura • 2013.g. - 6.323.771,38 eura 	Iznos umanjen za 2.438.928,98 eura
	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. - 278.185,00 eura • 2013.g.- 1.987.101,29 eura 	Iznos umanjen za 1.708.916,29 eura
	Rashodi za materijal i usluge <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g.- 975.136,90 eura • 2013.g. – 1.578.170,09 eura 	Iznos umanjen za 603.033,19 eura
<u>Program</u> <u>VOJSKA</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. – 28.585.121,75 eura • 2013.g. – 26.171.073,19 eura 	Iznos uvećan za 2.414.048,56 eura
	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g.- 17.790.092,35 eura • 2013.g.- 17.073.868,21 eura 	Iznos uvećan za 716.224,14 eura
	Rashodi za materijal i usluge <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. - 4.232.404,40 eura • 2013.g. - 3.734.204,98 eura 	Iznos uvećan za 498.199,42 eura

Potrošačka jedinica	Pitanja budžeta	Promjene
Program <u>AMINISTRACIJA</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. - 3.933.595,25 eura • 2013.g. - 3.459.959,82 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 473.635,43 eura

Potrošačka jedinica	Pitanja budžeta	Promjene
MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA	<p>Ukupan predloženi budžet za potrošačku jedinicu</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. – 69.058.517,12 eura • 2013. g. – 66.228.066,30 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 2.830.450,82 eura
Program <u>VANREDNE SITUACIJE</u> <u>I CIVILNA</u> <u>BEZBJEDNOST</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. – 2.972.312,06 eura • 2013.g. – 2.552.337,76 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 419.974,30 eura
	<p>Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g.- 1.364.149,62 eura • 2013.g.- 1.474.081,58 eura 	Iznos <i>umanjen</i> za 109.931,96 eura
	<p>Ostala lična primanja</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. - 542.342,89 eura • 2013.g.- 280.567,72 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 261.775,17 eura
	<p>Rashodi za materijal i usluge</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g.- 281.230,99 eura • 2013.g.- 146.519,18 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 134.711,81 euro
Program <u>UPRAVNI POSLOVI</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g.- 2.760.716,20 eura • 2013.g.- 2.686.824,04 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 73.892,16 eura

Potrošačka jedinica	Pitanja budžeta	Promjene
<u>Program</u> <u>AMINISTRACIJA</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. – 5.764.594,78 eura • 2013.g. – 2.933.029,91 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 2.831.564,87 eura
<u>Program</u> <u>UPRAVA POLICIJE</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. – 57.560.894,08 eura • 2013.g. – 57.891.763,35 eura 	Iznos <i>umanjen</i> za 330.869,27 eura

Potrošačka jedinica	Pitanja budžeta	Promjene
AGENCIJA ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST	Ukupan predloženi budžet za potrošačku jedinicu <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. – 5.784.092,06 eura • 2013.g. – 5.439.777,83 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 344.314,23 eura
<u>Program</u> <u>NACIONALNA BEZBJEDNOST</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. - 5.094.921,34 eura • 2013.g. - 4.752.836,56 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 342.084,78 eura
	Bruto zarade i doprinosi na teret poslodavca <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g.- 4.270.492,74 eura • 2013.g.- 3.864.668,72 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 405.824,02 eura
	Rashodi za materijal i usluge <ul style="list-style-type: none"> • 2014.g.- 492.825,00 eura • 2013.g. – 559.575,84 eura 	Iznos <i>umanjen</i> za 66.750,84 eura
<u>Program</u> <u>AMINISTRACIJA</u>	<ul style="list-style-type: none"> • 2014.g. - 689.170,72 eura • 2013.g. - 686.941,27 eura 	Iznos <i>uvećan</i> za 2.229,45 eura

Odbor: Odbor za bezbjednost i odbranu

Naziv predloženog akta: PREDLOG ZAKONA O ZAVRŠNOM RAČUNU BUDŽETA CRNE GORE ZA 2012. GODINU

Pripremila: Služba Odbora za bezbjednost i odbranu

Datum: 2. decembar 2013. godine

1. Uvodne informacije o predloženom aktu

Vlada Crne Gore, na sjednici od 13. juna 2013. godine, utvrdila je Predlog zakona o završnom računu budžeta za 2012. godinu, i isti sa Izvještajem o reviziji završnog računa budžeta za 2012. godinu Državne revizorske institucije, saglasno članu 51 stav 3 Zakona o budžetu („Sl. list RCG“, br. 40/01, 44/01, 28/04, 71/05; „Sl. list CG“, br. 12/07, 73/08, 53/09, 46/10, 49/10) dostavila Skupštini Crne Gore.

Shodno odredbi člana 7 tačka 9 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Sl. list Crne Gore“, br. 80/10 od 31.12.2010g) Odbor za bezbjednost i odbranu razmatra informacije o izvršenju budžeta u dijelu sredstava namijenjenih za rad organa i institucija iz člana 3 stav 1 ovog Zakona¹.

U Predlogu Zakona koji se odnosi na potrošačku jedinicu **MINISTARSTVO ODBRANE** navodi se da je Ministarstvo u 2012. godini utrošilo 36.662.996,34 eura (2011g-36.499.009,20 eura) od planiranih 36.066.725,60 eura (2011g-37.183.779,53). U toku 2012. godine u Ministarstvu odbrane izrađen je veći broj predloga zakonskih i podzakonskih akata iz oblasti odbrane, a pripadnici Vojske Crne Gore angažovani su u mirovnim misijama ISAF, ATALANTA i UNMIL. Takođe, realizovane su obaveze iz oblasti bilateralne i multilateralne saradnje i obaveze iz ugovora, sporazuma i memoranduma iz oblasti odbrane, izmirene obaveze prema međunarodnim organizacijama kao i obaveze na ime priloga za mirovne misije pod okriljem UN. Pored navedenog Ministarstvo odbrane se bavilo upravljanjem ljudskim resursima (prijem, otpust, penzionisanje, usavršavanje i dr), nabavkom opreme i naoružanja u skladu sa NATO

¹ Odbor vrši parlamentarni nadzor nad radom: Ministarstva odbrane, Vojske Crne Gore, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Uprave policije, Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i drugih organa i institucija koje se bave poslovima bezbjednosti i odbrane

standardima i rješavanjem viškova naoružanja i vojne opreme putem prodaje i uništavanja. Savezna Republika Njemačka donirala je Ministarstvu odbrane iznos od 198.019,98 eura za projekat „Rekonstrukcija objekta M7 i S2 skladišta municije u Brezoviku“. Ministarstvo je u toku 2012. godine imalo 2072 (2011g-2168) zaposlenih sa prosječnom neto zaradom od 439,19 eura (2011g-430,00 eura).

U okviru programa **Međunarodna saradnja** se navodi da su u 2012. godini pripadnici Vojske Crne Gore bili angažovani u mirovnim misijama: ISAF, ATALANTA i UNMIL, kao i da su uplaćena sredstva na ime priloga za finansiranje mirovnih misija Ujedinjenih nacija, shodno rezolucijama Generalne skupštine Ujedinjenih nacija, a upućen je i oficir za vezu u JFC PSE MONS. Ministarstvo odbrane je realizovalo obaveze iz oblasti bilateralne i multilateralne saradnje shodno sklopljenim sporazumima i memorandumima, a uplaćene su i kontribucije međunarodnim organizacijama.

Program Međunarodna saradnja imao je 11 zaposlenih sa visokom stručnom spremom koliko je imao i u prethodnom izvještajnom periodu, a prosječna neto zarada iznosila je 676,02 eura (2011g-658,95 eura).

U okviru programa **Vojska** u 2012. godini sklopljen je veći broj sporazuma i realizovane su obaveze iz oblasti vojno-vojne saradnje sa partnerskim zemljama, izvršena je prodaja i uništavanje jednog dijela naoružanja i vojne opreme kao i otpust zaposlenih (penzionisanje, tehnološki višak, sporazumni raskid) i isplaćene naknade za 43 lica (2011g-243) . U protekloj godini nabavljen je dio vojne opreme i naoružanja u skladu sa NATO standardima, a realizovan je i veći broj kurseva i seminara. Program Vojska u 2012. godini imao je 1800 zaposlenih (2011g-1888), sa prosječnom neto zaradom od 430,38 eura (2010g-422,56 eura).

Za finansiranje izdataka odbrane utrošena su sredstva u iznosu od 36,74 mil. €, što je 1,48% više od planiranog iznosa i 2,53 % ukupnih izdataka budžeta.

MINISTARSTVO UNUTRAŠNJIH POSLOVA utrošilo je 45.673.227,39 eura (2011g-8.390.379,34 eura) od planiranih 43.238.630,47 eura (2011g-8.390.410,49) u 2012. godini, sa 5497 zaposlena i prosječnom neto zaradom od 436,03 eura (2011g-420,29 eura). Shodno Uredbi o organizaciji i načinu rada državne uprave („Službeni list CG“, broj 5/12) u izvještajnom periodu u sklopu Ministarstva unutrašnjih poslova nalazile su se Uprava policije i Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima.

U okviru programa **Uprava policije** u 2012. godini radilo se na sprječavanju i otkrivanju krivičnih djela i njihovih izvršilaca, očuvanju stabilnog javnog reda i

mira, bezbjednosti saobraćaja i granice, zaštiti šticehkih lichenosti i objekata od posebnog značaja i primjeni mjera i radnji od interesa za ukupnu bezbjednost. Smanjen je broj smrtno stradalih lica, nastavljen je trend smanjenja broja krivičnih djela kao i broja saobraćajnih nezgoda, poginulih i povrijeđenih lica.

Uprava policije u izvještajnom periodu imala je 4865 zaposlenih (2011g-4873) sa prosječnom neto zaradom u iznosu od 487,37 eura (2011g-477,40 eura).

U okviru programa **Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima** u 2012. godini usvojena je nova strategija za borbu protiv trgovine ljudima za period 2012-2018, a u sklóništu tokom 2012. godine bilo je smješteno 13 šticehkih, podnijeta je jedna krivična prijava protiv jednog lica za krivično djelo trgovine ljudima. Kancelarija za borbu protiv trgovine ljudima u 2012. godini imala je šest zaposlenih, a prosječna neto zarada iznosila je 460,48 €. U okviru donacija za Ministarstvo unutrašnjih poslova, Kancelariji za borbu protiv trgovine ljudima doniran je iznos od 2.486,65 eura za projekat „Jačanje svijesti o trgovini djecom kroz obrazovni sistem“.

U okviru programa **Vanredne situacije i civilna bezbjednost** u 2012 izdato je: 1076 rješehkih za unutrašnji transport eksplozivnih materija (2011g-703), 190 odobrenja za nabavku eksplozivnih materija (2011g-191), 36 rješehkih za izvođenje javnog vatrometa (2011g-29), 11 rješehkih za uvoz eksplozivnih materija (2011g-17), 21 rješehkih za izvoz eksplozivnih materija (2011g-38), 16 rješehkih za transport eksplozivnih materija preko teritorije Crne Gore (2011g-9), 240 rješehkih za transport naoružanja i vojne opreme (2011g-211), 152 saglasnosti za uvoz/izvoz naoružanja i vojne opreme (2011g-322), 3 dozvole za promet eksplozivnih materija i 7 dozvola za vršenje djelatnosti miniranja. Program Vanredne situacije i civilna bezbjednost u 2012. godini imao je 114 zaposlenih (2011g-115) a prosječna neto zarada je iznosila 479,19 eura (2011g-477,07 eura).

U okviru programa **Upravni poslovi** u 2012. godini izdato je 68888 (2011g-89709) ličnih karata crnogorskim državljanima, određeno je 19535 (2011g-22088) jedinstvenih matičnih brojeva, upisano 9111 (2011-9197) lica u matični registar rođenih a 6913 (2011g-6748) u matični registar umrlih, izdato je 30973 (2011g-43065) pasoša, prijavljeno 20261 (2011g-21378) a odjavljeno 7431 (2011g-8242) prebivališta, izdato 94438 (2011g-121411) izvoda iz registra rođenih i 11843 (2011g- 11415) iz registra umrlih, dato 1674 saglasnosti za izdavanje pasoša u GK Njujork i Frankfurt, primljeno 1389 podnesaka za prebivalište i lične karte, 780 za putne isprave, 830 za državljanstvo, 1257 za registraciju vozila, 1050 za vozačke dozvole, registrovano 194413 motornih vozila, izdato 849 (2011g-578) odobrenja za nabavku oružja, izdato 38406 (2011g-55500) vozačkih dozvola i 44 instruktorske dozvole, pozitivno je riješeno

5771 (2011g-5949) zahtjeva za državljanstvo, izdato 1264 garancija za prijem u crnogorsko državljanstvo, riješeno 969 zahtjeva za stalno nastanjenje. Program Upravni poslovi u 2012. godini imao je 229 (2011g-225) zaposlenih sa prosječnom neto zaradom u iznosu od 414,71 eura. (2011g-422,40 eura).

Utrošena sredstva za finansiranje izdataka javnog reda i bezbjednosti iznosila su 122,83 mil. €, što je 7,68 % više od planiranog iznosa i 8,46 % ukupnih izdataka budžeta. Sredstva su utrošena za finansiranje rada službi policije, sudova, zatvora i opštih službi javnog reda i bezbjednosti.

Za finansiranje izdataka javnog reda i bezbjednosti najveći dio sredstvava se odnosio na službe policije 66,87 mil. € ili 54,42%.

Budžetska sredstva opredijeljena **AGENCIJI ZA NACIONALNU BEZBJEDNOST** u 2012. godini realizovana su za sprovođenje nadležnosti utvrđenih članom 6 Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, kao i za aktivnosti Agencije u oblasti međunarodne saradnje. U sklopu aktivnosti na daljem sprovođenju reformi u toku 2012. godine donijet je set podzakonskih akata neophodnih za sprovođenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost, u okviru čega je usvojeno 17 podzakonskih akata, od čega je za jedan broj donošenje tj. davanje saglasnosti bilo u nadležnosti Vlade. Usvajanje navedenog broja akata bio je preduslov za punu implementaciju zakona i pravnu uredjenost područja nacionalne bezbjednosti, kao jednog od strateških interesa i ciljeva Crne Gore definisanog Strategijom nacionalne bezbjednosti. Pored iznijetog, u cilju adekvatnog uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrola, donijet je set opštih akata koji regulišu pravila i procedure u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru. Shodno navedenom u Predlogu zakona o završnom računu budžeta za 2012. godinu, Agencija za nacionalnu bezbjednost je utrošila 5.638.838,63 eura (2011g-5.684.171,53 eura) od planiranih 5.761.776,20 eura (2011g-5.904.174,07 eura), sa 297 zaposlenih (2011g-308) i prosječnom neto zaradom od 714,68 eura (2011g-685,55 eura).

U okviru programa **Nacionalna bezbjednost** u izvještajnom periodu Agencija za nacionalnu bezbjednost je radila na realizaciji aktivnosti iz svoje nadležnosti u skladu sa savremenim standardima i principima. Ovaj Program imao je 239 zaposlenih (2011g-248), a prosječna neto zarada je iznosila 765,33 eura (2011g-735,42 eura).

U okviru programa **Administracija** u 2012. godini radilo se na izradi seta opštih akata u cilju adekvatnog uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i

kontrola, koji regulišu pravila i procedure u skladu sa Zakonom o sistemu unutrašnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Program Administracija u 2012. godini imao je 58 zaposlenih (2011g- 60) sa prosječnom neto zaradom u iznosu od 505,96 eura (2011g- 479,41 eura).

2. Kratak komparativni pregled iskustava drugih zemalja, ukoliko je moguće

///

3. Nalazi pregleda Tabele usklađenosti sa odgovarajućim propisima Evropske unije i sa Nacionalnim programom za integraciju i drugim strateškim dokumentima

///

4. Nalazi pregleda Obrasca fiskalnog uticaja i procjene mogućeg uticaja akata na određene kategorije stanovništva i/ili privrede

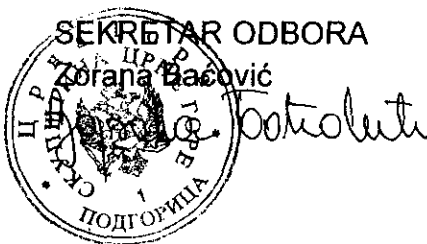
///

5. Napomena

Ministarstvo odbrane i Agencija za nacionalnu bezbjednost, saglasno zaključku sa 39. sjednice Odbora 24. saziva Skupštine, dostavili su analitičke izvještaje sa aspekta utroška opredijeljenih budžetskih sredstava za 2012. godinu.

6. Spisak svih predstavnika civilnog sektora od kojih su dobijeni dopisi, koji se integralno prilažu uz Informativni pregled

///

Црна Гора

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Број 02-63-4/13-9/2

Подгорица, 1. 10. 2013г. **INFORMATIVNI PREGLED**

Odbor: Odbor za bezbjednost i odbranu

Naziv predloženog akta: PREDLOG ZAKONA O ZAŠTITI LICA I IMOVINE

Pripremila: služba Odbora

Datum: 27. septembar 2013. godine

1. Uvodne informacije o predloženom aktu

Vlada Crne Gore je na sjednici od 21. juna 2012. godine utvrdila Predlog zakona o zaštiti lica i imovine i isti uputila Skupštini Crne Gore 29. juna 2012. godine. Predlog zakona, u smislu člana 41 Poslovnika Skupštine Crne Gore, dostavljen je Odboru za bezbjednost i odbranu 19. jula 2012. godine.

Shodno odredbi člana 7 tačka 6 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Sl. list Crne Gore“, br. 80/10 od 31.12.2010.) u vršenju parlamentarnog nadzora, Odbor za bezbjednost i odbranu razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti bezbjednosti i odbrane.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru. Donošenje ovog zakona ima za cilj normativno unapređenje zaštite lica i imovine radi jačanja odgovornosti svih subjekata zaštite.

Predlog zakona sistematizovan je u jedanaest poglavlja i to: osnovne odredbe (čl. 1-8); djelatnost i poslovi zaštite (čl. 9-19); odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite (čl. 20-28); dozvole za lica koja vrše poslove zaštite (čl. 29-36); ovlašćenja lica u vršenju poslova zaštite (čl. 37-54); unutrašnja služba zaštite (čl. 55-58); uniforma i identifikacione oznake (čl. 59-62); evidencije (čl. 63-64); nadzor (član 65); kaznene odredbe (čl. 66-69); prelazne i završne odredbe (čl. 70-74).

U dostavljenom obrazloženju ukazano je da za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti sredstva iz Budžeta Crne Gore za 2012. godinu.

Djelatnost zaštite obavlja se kao fizička i tehnička zaštita i obuhvata sprječavanje ugrožavanja bezbjednosti lica i imovine, kao i sprječavanje protivpravnih radnji usmjerenih prema licima i imovini koji se štite. Ovu djelatnost mogu obavljati privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, koji su upisani u Centralni registar privrednih subjekata i koji imaju odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite. U pogledu obrade, čuvanja, korišćenja i razmjene ličnih i tajnih podataka postupa se u skladu sa zakonima koji regulišu ovu oblast.

Odredbama Predloga zakona proširena je lista obavezno šticehnih objekata na: finansijske institucije, što je u korelaciji sa Preporukom Državne revizorske institucije iz Izještaja o reviziji završnog računa budžeta Crne Gore za 2011. godinu (strana 60); na objekte za proizvodnju hrane; objekte u kojima se nalaze stvari čijim oštećenjem ili uništenjem mogu nastati teže posljedice po život i zdravlje ljudi; na objekte u kojima se vrši poštanska i telekomunikaciona djelatnost, kao i na javna preduzeća, pored obavezne zaštite organa državne uprave i lokalne saomouprave, ako nisu šticehni u skladu sa drugim propisima.

Takođe, propisana je i nadležnost Ministarstva unutrašnjih poslova za davanje saglasnosti na plan zaštite, izrađenog od strane privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika koji obavljaju djelatnost zaštite, a koji sadrži procjene bezbjednosti, ugroženosti i rizika, elaborat fizičkog obezbjeđenja i projekat tehničke zaštite.

Novina dostavljenog Predloga zakona o zaštiti lica i imovine ogleda se i u mogućnosti da privredna društva, drugo pravno lice i preduzetnik, koji obavljaju djelatnost zaštite, organizuju operativni centar, kome bi se prosleđivali signali sa sistema tehničke zaštite i druga obavještenja kada postoji neposredna prijetnja za bezbjednost šticehnog objekta. U datom slučaju, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik dužni su da obezbijede dežurstvo u operativnom centru i najmanje dva lica koja vrše poslove zaštite da bi po primljenom signalu ili drugom obavještenju obezbijedili šticehni objekat (član 19).

U pogledu nabavke oružja (član 18), privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite za obavljanje poslova fizičke zaštite mogu nabavljati poluautomatsko ili repetirajuće kratkocijevno vatreno oružje u skladu sa odredbama Zakona o oružju za najviše jednu polovinu zaposlenih na poslovima zaštite, osim u slučaju vršenja poslova zaštite stvari u transportu, kada se oružje može nabaviti za sve angažovane na tim poslovima.

Privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik koji obavljaju djelatnost zaštite dužni su da pisanim putem obavijeste Ministarstvo i organ uprave nadležan za policijske poslove najkasnije 48 sati prije početka vršenja poslova zaštite i dostave elaborat fizičke zaštite i projekat tehničke zaštite, u slučaju kada održavaju red na javnom okupljanju.

Predlog zakona propisuje vrijeme važenja odobrenja i dozvole za obavljanje djelatnosti zaštite, kako bi se nakon isteka vremenskog roka, utvrđenog zakonom, ponovo preispitali uslovi za izdavanje navedenih akata. Odobrenje za obavljanje djelatnosti zaštite izdaje policija na zahtjev privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika na period ne duži od pet godina. O navedenom, policija obavještava Ministarstvo unutrašnjih poslova u roku od 48 sati od izdavanja odobrenja. U zavisnosti od vrste složenosti i ovlašćenja, poslove zaštite vrše zaštitar lica i imovine, zaštitar tehničar, tjelohranitelj i pratilac vrijednosti. U slučaju kada privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik imaju organizovanu unutrašnju službu zaštite, pored navedenih lica poslove zaštite vrši i čuvar. Predlog zakona (čl. 37-54) sadrži ovlašćenja lica u vršenju poslova zaštite, kao i djelokrug primjene ovlašćenja.

Saglasno članu 37 Predloga zakona, lice koje vrši poslove zaštite ovlašćeno je da utvrdi identitet lica; daje upozorenja ili izdaje naredjenja; izvrši pregled lica, stvari i vozila; zadrži lice zatečeno u izvršenju krivičnog djela; obezbijedi mjesto događaja; upotrijebi fizičku snagu i druga sredstva prinude (palicu, sredstva za vezivanje, hemijska sredstva itd.); upotrijebi posebno dresiranog psa i vatreno oružje. Sa druge strane, saglasno odredbama Predloga zakona čuvar i tjelohranitelj ne mogu da primjenjuju ovlašćenja koja se odnose na upotrebu posebno dresiranog psa i vatrenog oružja. Članom 59 Predloga zakona propisano je da se unifroma koju nose lica koja obavljaju poslove zaštite, radi njihovog raspoznavanja moraju jasno razlikovati od uniformi službenih lica državnih organa.

Predlog zakona predviđa da evidencije o izdatim odobrenjima, dozvolama, rješenjima o ispunjenosti uslova za rad unutrašnje službe zaštite, uvjerenjima o položenom stručnom ispitu, kao i o identifikacionim oznakama vodi policija. Sa druge strane, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju djelatnost zaštite, koji imaju organizovanu unutrašnju službu zaštite vode evidencije o štićenim licima i štićenim objektima; nabavljenom vatrenom oružju; primjeni ovlašćenja iz člana 37 ovog zakona (koja se odnose na vrste ovlašćenja u vršenju poslova zaštite); izvještajima o primjeni ovlašćenja; dozvolama; identifikacionim oznakama i zaposlenim koji vrše poslove zaštite. Pored navedenog, privredna društva, druga pravna lica i preduzetnici koji obavljaju poslove zaštite, a nemaju organizovanu unutrašnju službu zaštite vode evidencije i o pisanim ugovorima sa naručiocima usluga. Odredbama Predloga zakona utvrđena je i prekršajna odgovornost lica koja vrše djelatnost i poslove zaštite.

U Predlogu zakona navedeno je da će se propisi za njegovo sprovođenje donijeti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu (osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“).

2. Kratak komparativni pregled iskustava drugih zemalja, ukoliko je moguće

///

3. Nalazi pregleda Tabele usklađenosti sa odgovarajućim propisima Evropske unije i sa Nacionalnim programom za integraciju i drugim strateškim dokumentima

U pogledu primarnih izvora prava Evropske unije Predlog zakona usaglašen je sa Ugovorom o funkcionisanju Evropske unije UFEU (Dio Treći, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava IV, Slobodno kretanje ljudi, usluga i kapitala, Poglavlje 3, Usluge, Član 56, 57 i 61).

Član 56

U okviru odredaba navedenih u daljem tekstu, zabranjena su ograničenja slobode pružanja usluga u Uniji u odnosu na državljane država članica koji imaju sjedište u jednoj od država članica ali ne u državi članici lica kojem su usluge namijenjene.

Evropski parlament i Savjet, odlučujući u skladu sa redovnim zakonodavnim postupkom, mogu proširiti primjenu odredaba Poglavlja, na pružaoce usluga koji su državljani trećih zemalja i imaju sjedište u Uniji.

Član 57

Usluge, u smislu ugovora, su usluge koje se, po pravilu, pružaju uz naknadu i ukoliko nijesu uređene odredbama o slobodnom kretanju roba, kapitala i ljudi.

Usluge obuhvataju naročito:

- (a) Djelatnosti industrijskog karaktera;
- (b) Djelatnosti komercijalnog karaktera;
- (c) Zanatske djelatnosti;
- (d) Djelatnosti slobodnih zanimanja.

Ne dovodeći u pitanje odredbe Poglavlja o pravu osnivanja, pružalac usluga može, da bi pružao usluge, svoju djelatnost privremeno obavljati u državi članici u kojoj se usluga pruža, pod istim uslovima koje ova država propisuje za svoje državljane.

Član 61

Dok se ne ukinu ograničenja slobode pružanja usluga, svaka država članica primjenjuje ih bez diskriminacije po osnovu državljanstva ili prebivališta na sve pružaoce usluga u smislu člana 56 stav 1.

Sa druge strane, ne postoje odredbe sekundarnih izvora prava Evropske unije, kao ni izvori međunarodnog prava sa kojima je potrebno izvršiti usaglašavanje. Takođe, donošenje ovog zakona nije predviđeno Nacionalnim programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

4. Nalazi pregleda Obrasca fiskalnog uticaja i procjene mogućeg uticaja akata na određene kategorije stanovništva i/ili privrede

5. Napomena

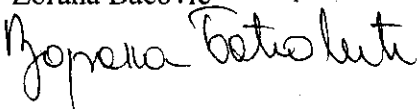
Udruženje banaka Crne Gore (Odbor za bezbjednost i zaštitu) dostavilo je 24. jula 2013. godine Skupštini Predlog za izmjenu člana 16 stav 5 i člana 17 Predloga zakona (akt br. 00-63-4/13-36) sa ciljem da se metodologija izrade plana zaštite, sadržaj i forma plana zaštite uredi posebnim aktom Ministarstva, te da kontrolu plana zaštite iz člana 16 i njegove primjene vrši Ministarstvo.

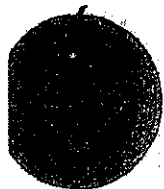
6. Spisak svih predstavnika civilnog sektora od kojih su dobijeni dopisi, koji se integralno prilažu uz Informativni pregled

Udruženje banaka Crne Gore (Odbor za bezbjednost i zaštitu)

SEKRETAR ODBORA

Zorana Baćović

UDRUŽENJE BANAKA CRNE GORE
ASSOCIATION OF MONTENEGRIN BANKS

CRNA GORA SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	24.07. 2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	02-63-4/13-36
VEZA:	
EPK:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA BEZBJEDNOST

Broj: 129
Podgorica, 24.7.2013. godine

Predmet : Predlog za izmjenu člana 16 stav 5 i člana 17
Predloga Zakona o zaštiti lica i imovine

Udruženje banaka (Odbor za bezbjednost i zaštitu) upućuje predlog za izmjenu člana 16 stav 5 Predloga Zakona o zaštiti lica i imovine. U postojećem Predlogu stoji :

„ Bliži sadržaj plana zaštite iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo,,
a isti treba da glasi :

„ Metodologiju izrade plana zaštite, sadržaj i formu posebnim aktom uređuje
Ministarstvo,,

Obrazloženje

Cilj predložene izmjene člana 16 stav 5 Predloga Zakona o zaštiti lica i imovine je da se aktom Ministarstva propiše metodologiju-uputstvo za izradu plana zaštite obavezno šticećenih objekata koji bi predvidio sadržaj, način izrade, sve obavezne elemente kojih se mora pridržavati i unijeti u plan zaštite. Na taj način utvrđivanjem metodologije obavezujuće za sve unificira se racionalizuje i skraćuje postupak za donošenje plana zaštite. Naime, plan zaštite, pored toga što u fazi donošenja mora biti u saglasnosti i ispuniti uslove propisane metodologijom, u fazi primjene podliježe nadzoru i kontroli Ministarstva, dakle dvostrukoj provjeri.

U postojećem Predlogu Zakona o zaštiti lica i imovine u članu 17 stoji :
„ Saglasnost na plan zaštite iz člana 16 ovog Zakona na zahtjev naručioca
usluge zaštite obavezno šticećenog objekta daje Ministarstvo.,,
Udruženje banaka upućuje Predlog za izmjenu tako da isti treba da glasi :
„ Kontrolu plana zaštite iz člana 16 ovog Zakona i njegove primjene vrši
Ministarstvo „

Obrazloženje :

Cilj predložene izmjene člana 17 Predloga Zakona o zaštiti lica i imovine je da se ne monopolizuje davanje saglasnosti i time izbjegne prolongiranje u postupku donošenja i uvođenje voluntarizma u odobravanje planova zaštite. Ovim predlogom se obezbjeđuje potpuna primjena odredbi Zakona i ostvarivanje funkcije Ministarstva u sferi podzakonske regulacije kroz donošenje metodologije i u sferi nadzora i kontrole kroz provjeru poštovanja metodologije i sprovođenja planova zaštite.

Na osnovu prethodno navedenih razloga, predložene su izmjene rješenja predviđenih članom 16 stav 5 i članom 17 Predloga Zakona o zaštiti lica i imovine.

Predsjednik Odbora za bezbjednost i zaštitu

Slavko Jaćimović

Црна Гора
СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ
Број 00-63-4/13-9//
Подгорица, 25. VII 2013г.

INFORMATIVNI PREGLED

Odbor: Odbor za bezbjednost i odbranu

Naziv predloženog akta: PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O GRANIČNOJ KONTROLI

Pripremila: Služba Odbora

Datum: 24. jul 2013. godine

1. Uvodne informacije o predloženom aktu

Vlada Crne Gore, na sjednici od 27. juna 2013. godine, utvrdila je Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli i isti uputila Skupštini Crne Gore radi stavljanja u proceduru. Predlog zakona je, saglasno članu 41 Poslovnika Skupštine Crne Gore, dostavljen Odboru za bezbjednost i odbranu 17. jula 2013. godine.

Shodno odredbi člana 7 tačka 6 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Sl. list Crne Gore“, br. 80/10 od 31.12.2010.) u vršenju parlamentarnog nadzora, Odbor za bezbjednost i odbranu razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti bezbjednosti i odbrane.

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore („Službeni list Crne Gore“, br. 1/07), kojom je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

U cilju obezbjeđenja blagovremene primjene navedenog akta, predloženo je njegovo usvajanje po skraćenom postupku, u skladu sa odredbama člana 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore. U prilog navedenom, istaknuto je da izmjene i dopune Zakona o graničnoj kontroli imaju za cilj: definisanje uslova za lakše i efikasnije obavljanje poslova granične kontrole, u cilju borbe protiv prekograničnog kriminala i bolje saradnje sa zemljama sa kojima se Crna Gora graniči shodno Programu rada Vlade za 2013. godinu; otklanjanje nedostataka uočених u primjeni Zakona o graničnoj kontroli, kao i usaglašavanje sa Direktivom Savjeta 2004/82/EZ o obavezі превозника да откривају податке о путницима.

Predloženim izmjenama i dopunama, a u skladu sa Zaključcima Vlade Crne Gore, donijetim na sjednici od 28. februara 2013. godine, precizno je definisana nadležnost relevantnog tijela za poslove razgraničenja i utvrđivanja državne granice, kao i za pripreme za zaključivanje međunarodnih ugovora, te propisano da se državna granica obilježava graničnim oznakama u skladu sa međunarodnim ugovorom (član 1 Predloga zakona). Odredbe člana 4 Predloga zakona imaju za cilj preciznije definisanje odredbe koja se odnosi na određivanje područja graničnog prelaza propisom Ministarstva unutrašnjih poslova.

Inovirana tehnička sredstva kojima se unapređuje rad na graničnim prelazima, a čije korišćenje ima za cilj vršenje automatske provjere podataka uzetih iz isprava lica ili saobraćajnog sredstva koje se provjerava, te praksa da se podaci uzeti ovom vrstom provjere automatski upoređuju sa bazom podataka Interpola i nacionalne potražne djelatnosti, uvode se kao garancija efikasnijeg otkrivanja krivičnih djela i hvatanja njihovih počinitelaca, što postojeći zakon nije predviđao (član 5). Navedenim članom, kao i čl. 6 i 7 Predloga zakona definisan je pojam minimalne granične provjere, precizirana ovlašćenja policijskih službenika, te dodat novi stav u članu 44 Zakona kojim je propisano da se pored slučajeva iz stava 1 ovog člana, u

slučajevima odstupanja od režima granične provjere iz člana 34 Zakona¹, otisak ulaznog odnosno izlaznog štambilja ne stavlja u putne isprave crnogorskih državljana, stranaca koji mogu da ulaze u Crnu Goru u skladu sa međunarodnim ugovorima i propisom o viznom režimu na osnovu lične karte i državaljana država članica Evropske unije.

U pogledu inoviranih sredstava automatske provjere i stvorenih tehničkih mogućnosti za efikasno i kvalitetno obavljanje granične kontrole u vazdušnom saobraćaju, predloženim članom 52a, koji je usaglašen sa članom 3, 4 i 6 Direktive Savjeta 2004/82EZ, propisana je obaveza vazdušnog prevoznika da odmah po završetku prijave putnika za let, Policiji na graničnom prelazu na kojem će putnici ući u Crnu Goru dostavi potpune i tačne podatke o putnicima, šta će umnogome doprinijeti efikasnosti u radu granične kontrole (član 8 Predloga zakona). U skladu sa iznijetim, a imajući u vidu razvoj nautičkog turizma, predviđene su izmjene člana 57 važećeg Zakona.

Predviđenom dopunom člana 53 Zakona, regulisana je obaveza zapovjednika plovnog objekta ili broдача, odnosno ovlašćenog lica da nakon završene granične provjere, najkraćim plovnim putem, plovnim objektom napusti teritorijalne vode Crne Gore, a u cilju sprječavanja krijumčarenja i pretovara roba, krijumčarenja ljudi, kao i sprječavanja nezakonitih migracija. Takođe, izmjene koje se odnose na evidencije i način prikupljanja podataka za njihovo sačinjavanje, pored unapređenja efikasnosti kontrole, imaju za cilj smanjenje finansijskih sredstava potrebnih za čuvanje i skladištenje prikupljenih podataka. Navedeno će biti omogućeno na način što će se podaci dobijeni putem sredstava za video nadzor brisati nakon isteka roka od 30 dana od njihovog prikupljanja, osim ako su potrebni za vođenje postupka. Raniji rok njihovog čuvanja bio je pet godina kao što je slučaj sa podacima dobijenim uvidom u putne i druge isprave, koji izmjenama nije obuhvaćen. U skladu sa navedenim, predviđene su izmjene člana 61 važećeg Zakona, kojima se navode i mjere koje se koriste samo u slučajevima kada postoje osnovi sumnje ili se dobije nalog iz Interpolove ili nacionalne baze koji je osnova da se vrši identifikacija lica, odnosno detaljna granična provjera, koja podrazumijeva fotografisanje, snimanje i daktiloskopiranje lica.

U dijelu koji se odnosi na kaznene odredbe predviđena je dopuna članom 68a kojim su propisane kaznene odredbe za prevoznika u vazdušnom saobraćaju radi usklađivanja sa članom 4 Direktive. Takođe, u članovima 13, 14 i 15 Predloga zakona izvršeno je usaglašavanje kaznenih odredbi sa Zakonom o prekršajima².

Za sprovođenje ovog zakona nijesu potrebna dodatna sredstva u Budžetu Crne Gore.

¹ Član 34 Zakona o graničnoj kontroli ("Sl. list Crne Gore", br. 72/09 od 30.10.2009, 20/11 od 15.04.2011, 40/11 od 08.08.2011)

"U slučaju izuzetnih i nepredviđenih okolnosti koje su dovele do saobraćaja takve jačine da vrijeme čekanja na graničnom prelazu postaje predugo, i pored toga što su iskorišćene sve organizacione i druge mogućnosti, moguće je odstupanje od režima granične provjere.

Odstupanje iz stava 1 ovog člana podrazumijeva propuštanje pojedinih radnji prilikom vršenja granične provjere, uvodi se postepeno i traje dok traju okolnosti koje su ga izazvale.

Odluku o odstupanju od režima granične provjere donosi policijski službenik koji rukovodi graničnom provjerom na graničnom prelazu.

Policijski službenik iz stava 3 ovog člana određuje prioritete ciljeve granične provjere koji treba da budu prilagođeni konkretnim uslovima, tako da ta provjera bude uspješna.

Prilikom određivanja prioriteta ciljeva granične provjere, provjera ulaska po pravilu ima prednost u odnosu na provjeru izlaska iz Crne Gore.

U slučaju odstupanja od režima granične provjere, policijski službenik stavlja otisak štambilja u putne isprave na ulasku u Crnu Goru i na izlasku iz Crne Gore, u skladu sa članom 43 ovog zakona".

² "Sl. list Crne Gore", br. 01/11 od 11.01.2011, 06/11 od 25.01.2011, 39/11 od 04.08.2011

2. Kratak komparativni pregled iskustava drugih zemalja, ukoliko je moguće

///

3. Nalazi pregleda Tabele usklađenosti sa odgovarajućim propisima Evropske unije i sa Nacionalnim programom za integraciju i drugim strateškim dokumentima

Predlog zakona u skladu je sa odredbama člana 82 – Vize, upravljanje granicom, azil i migracija (Glava VII - Pravda, sloboda i bezbjednost) Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, s jedne strane, i Crne Gore, s druge strane, čime su u potpunosti ispunjene obaveze koje proizilaze iz odredbi SSP-a.

Ne postoji odredba primarnih izvora prava Evropske unije sa kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

U pogledu usklađenosti sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije, postoji djelimična usklađenost sa Direktivom Savjeta 2004/82/EZ od 29. aprila 2004. godine (32004L0082) o obavezi prevoznika da otkrivaju podatke o putnicima. Naime, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli nije usklađen sa navedenom direktivom u dijelu koji propisuje brisanje podataka od strane tijela odgovornih za kontrolu lica na vanjskim granicama prikupljenih u roku od 24 časa, dok je djelimično usklađen u dijelu koji se odnosi na obavezu prevoznika u vazdušnom saobraćaju da obavještavaju putnike o obradi ličnih podataka od strane tijela koja te podatke prikupljaju na graničnom prelazu jer ta obaveza važi samo za prevoznika u vazdušnom saobraćaju koji je registrovan u Crnoj Gori. U Izjavi o usklađenosti nacrtu/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije navedeno je da će se potpuna usklađenost postići donošenjem Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli, planiranim za decembar 2015. godine, u skladu sa usvojenim Akcionim planom za poglavlje 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost.

Nalazi pregleda Obrasca fiskalnog uticaja i procjene mogućeg uticaja akata na određene kategorije stanovništva i/ili privrede

///

4. Napomena

///

5. Spisak svih predstavnika civilnog sektora od kojih su dobijeni dopisi, koji se integralno prilažu uz Informativni pregled

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

INFORMATIVNI PREGLED

Broj: 00-63-04/13-9

Odbor: Odbor za bezbjednost i odbranu

Naziv predloženog akta: PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O TAJNOSTI PODATAKA

Pripremila: Služba Odbora za bezbjednost i odbranu

Datum: 18. februar 2013. godine

1. Uvodne informacije o predloženom aktu

Saglasno članu 93 stav 1 Ustava Crne Gore, poslanici Kluba Socijalističke narodne partije Srđan Milić, Neven Gošović, Vasilije Lalošević, dr Milorad Bakić, Snežana Jonica, Zdenka Popović, Velizar Kaluđerović, Obrad Gojković i mr Aleksandar Damjanović podnijeli su Skupštini Crne Gore Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka, 4. februara 2013. godine (br. 23-3/13-3). Predlog zakona je istog dana, u smislu člana 41 Poslovnika Skupštine Crne Gore, dostavljen Odboru za bezbjednost i odbranu.

U skladu sa odredbom člana 135 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka, upućen je Vladi Crne Gore radi davanja mišljenja (dopis br. 23-3/13-3/1; EPA 116 XXV od 4. februara 2013.g.). U Mišljenju, broj: 06-237/4 od 14. februara 2013. godine, se navodi da imajući u vidu da je Parlamentarni odbor Evropske unije i Crne Gore za stabilizaciju i pridruživanje, na svom Petom sastanku održanom 28. i 29. novembra 2012. godine, usvojio „Deklaraciju i preporuke“ koje u stavu 12 pozivaju na dodatne izmjene Zakona o tajnosti podataka kako bi Odbor za antikorupciju efikasno djelovao, te poziva na jačanje parlamentarnog nadzora nad sprovođenjem usvojenog zakonodavstva i rezolucija, Vlada Crne Gore podržava rješenje u članu 1 Predloga zakona, kojim je predviđeno da pristup tajnim podacima bez dozvole imaju i članovi Odbora Skupštine Crne Gore za antikorupciju. Takođe, navodi se da je neophodno izvršiti pravno tehničku obradu člana 1 Predloga Zakona o dopuni tajnosti podataka (u tekstu Mišljenja u stavu 2 se ne navode „izmjene“ već samo „dopune“ Zakona), tako da glasi:

„U Zakonu o tajnosti podataka¹ u članu 26 stav 1 poslije tačke 7 dodaje se nova tačka koja glasi: „7a) članovi Odbora Skupštine Crne Gore za antikorupciju“. U datom Mišljenju Vlada Crne Gore je podsjetila da je 24. januara 2013. godine dala Mišljenje na Predlog zakona o dopuni Zakona o tajnosti podataka koji su podnijeli poslanici Andrija Mandić, Predrag Bulatović i Koča Pavlović, kojim je takođe traženo da članovi Odbora Skupštine Crne Gore za antikorupciju imaju pristup tajnim podacima bez dozvole.

¹ „Sl. list Crne Gore“, br. 14/8 od 29.02.2008, 76/09 od 18.11.2009, 41/10 od 23.07.2010, 40/11 od 08.08.2011, 38/12 od 19.07.2012, 44/12 od 09.08.2012

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

U smislu odredbe člana 39 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka, upućen je Zakonodavnom odboru (dopis br. 23-3/13-3/1; EPA 116 XXV od 4. februara 2013.g.), koji zaključno sa danom upućivanja ovog dokumenta isti nije razmotrio.

Shodno odredbi člana 7 tačka 6 Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane („Sl. list Crne Gore“, br. 80/10 od 31.12.2010. g.) u vršenju parlamentarnog nadzora, Odbor za bezbjednost i odbranu razmatra predloge zakona, drugih propisa i opštih akata iz oblasti bezbjednosti i odbrane.

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojom je propisano da se zakonom uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

Skupština Crne Gore 24. saziva, na četvrtoj sjednici prvog redovnog zasijedanja u 2012. godini 8. maja 2012. godine donijela je Odluku o izmjenama i dopunama Poslovnika, kojom je između ostalog utvrđeno formiranje Odbora za antikorupciju, kao stalnog radnog tijela Skupštine (preporuka 7 Deklaracije i preporuka sa Četvrtog sastanka Parlamentarnog odbora za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore, održanog 2. i 3. aprila 2012. godine). Ovaj Odbor, saglasno Odluci, nadgleda i analizira rad državnih organa, institucija, organizacija i tijela u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra pitanja i probleme u sprovođenju zakona koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i predlaže njihove izmjene; predlaže dodatne mjere za unaprjeđenje strategija, akcionih planova i drugih dokumenata koji se odnose na borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala; razmatra predstavke i upućuje ih nadležnim organima u skladu sa članom 48a alinejom 1 Poslovnika.

Predlogom zakona član 26 stav 1 Zakona o tajnosti podataka mijenja se i glasi:

„Pristup tajnim podacima bez dozvole za pristup tajnim podacima ima:

- 1) *Predsjednik Crne Gore;*
- 2) *predsjednik Skupštine Crne Gore;*
- 3) *predsjednik Vlade;*
- 4) *potpredsjednici Vlade, ministri nadležni za unutrašnje poslove, vanjske poslove, poslove finansija i poslove odbrane;*
- 5) *državni tužioci i zamjenici državnih tužilaca;*
- 6) *sudije;*
- 7) *članovi Odbora Skupštine Crne Gore za bezbjednost i odbranu;*
- 8) **članovi Odbora Skupštine Crne Gore za antikorupciju;**
- 9) *članovi anketnog odbora koji je osnovan odlukom Skupštine Crne Gore povodom ostvarivanja parlamentarne istrage;*
- 10) *članovi Savjeta nezavisnog nadzornog organa za zaštitu ličnih podataka i pristup informacijama;*
- 11) *Zaštitnik ljudskih prava i sloboda Crne Gore;*

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

12) branilac okrivljenog, osim u slučajevima propisanim Zakonikom o krivičnom postupku.“

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti sredstva iz Budžeta Crne Gore.

2. Kratak komparativni pregled iskustava drugih zemalja, ukoliko je moguće

///

3. Nalazi pregleda Tabele usklađenosti sa odgovarajućim propisima Evropske unije i sa Nacionalnim programom za integraciju i drugim strateškim dokumentima

Uz Predlog zakona nije dostavljena Tabela usklađenosti sa odgovarajućim propisima Evropske unije i sa Nacionalnim programom za integraciju i drugim strateškim dokumentima.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje na Petom sastanku, održanom 28-29. novembra 2012. godine, u skladu sa članom 3 svog Poslovnika i članom 125 Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između EU i Crne Gore, uputio je *Deklaraciju i preporuke* Savjetu za stabilizaciju i pridruživanje i institucijama u Crnoj Gori i Evropskoj uniji. U preporuci 12 je, između ostalog, sadržan poziv na dodatne izmjene Zakona o tajnosti podataka, kako bi Odbor za antikorupciju efikasno djelovao.

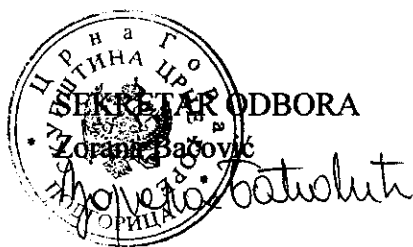
4. Nalazi pregleda Obrasca fiskalnog uticaja i procjene mogućeg uticaja akata na određene kategorije stanovništva i/ili privrede

///

5. Napomena

6. Spisak svih predstavnika civilnog sektora od kojih su dobijeni dopisi, koji se integralno prilažu uz Informativni pregled

///

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

PRIMLJENO: 26. 12.	20 14. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ: 00-51/13-14012	
VEŠTAČKA ZAKLJUČAK	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Sastanak predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu
sa koordinatorom EU za borbu protiv terorizma, Gilles de Kerchove-im

19. decembar 2013. godine, Skupština Crne Gore

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić sastao se 19. decembra 2013. godine sa koordinatorom EU za borbu protiv terorizma, Gilles De Kerchove-im.

Pored koordinatora EU za borbu protiv terorizma, g. Gilles De Kerchove-a, učešće u radu sastanka uzeli su i šef Delegacije EU u Crnoj Gori Mitja Drobnič, šef Političkog sektora pri Delegaciji EU, Alberto Cammarata i službenica za politička pitanja pri Delegaciji EU, Annalisa Giansanti.

Ispred službe Odbora, sastanku su prisustvovali i sekretarka Zorana Baćović i volonterka Nevena Čabarkapa.

Sastanak je počeo u 9 sati.

U uvodnom obraćanju, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić je posebno istakao značaj otvaranja pregovoračkog poglavlja 24 – Pravda, sloboda i bezbjednost, ističući da je Crna Gora država koja teži evroatlanskim integracijama po svim pitanjima, sa posebnim osvrtom na pitanja bezbjednosti. Komponenta nacionalne bezbjednosti je značajan i neodvojivi dio međudržavne saradnje sa susjednim državama, sa državama u regionu, na nivou Evrope, pa i šire, te se tom pitanju mora pristupati sa najvećom pažnjom i odgovornošću, naglasio je Nuhodžić i dodao da se u okviru toga moraju, sa puno političkog senzibiliteta, analizirati i potencijalni bezbjedonosni rizici za Crnu Goru, ističući da su demokratizacija društva i jačanje institucija države, njihova kadrovska i tehnička osposobljenost, profesionalan i nezavisan odnos prema bezbjednosti i izazovima, osnovna odbrana od svih bezbjedonosnih rizika za Crnu Goru.

Predsjednik Odbora ukazao je na činjenicu da analiza sadašnjeg stanja pokazuje da Crna Gora u prethodnom periodu nije bila suočena sa krivičnim djelom terorizma. Istakao je, međutim, da pristup Crne Gore u borbi protiv terorizma podrazumijeva da savremeni terorizam ne poznaje granice država i da se smatra međunarodnim - u smislu ciljeva i načina djelovanja, te stoga i odgovori na uzroke, pojave i posljedice trebaju biti izraz zajedničkog djelovanja sa međunarodnom zajednicom. Nuhodžić je ocijenio da uspostavljanje savremenog i sveobuhvatnog zakonodavnog okvira, u skladu sa relevantnim međunarodnim standardima, predstavlja jedan od ključnih uslova za efikasnu prevenciju i suzbijanje terorizma, kao i da brojnost državnih organa i institucija angažovanih u protivterorističkom djelovanju nalaže uspostavljanje djelotvornog

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

mehanizma koordinacije u formulisanju i sprovođenju sveobuhvatne politike u ovim oblastima. U tom kontekstu, predsjednik Odbora, upoznao je goste da je Vlada Crne Gore 30. septembra 2010. godine usvojila Strategiju za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, za period od 2010-2014, zajedno sa Akcionim planom za njeno sprovođenje. Apostrofirajući još jednom da je kvalitetan pravni okvir antiterorističkog djelovanja preduslov za stvaranje institucionalnog, Nuhodžić je izrazio mišljenje da državne institucije treba da su na visokom nivou obučenosti i spremnosti da odgovore svakom antiterorističkom zadatku, kako preventivno, tako i represivno. S tim u vezi, upoznao je goste sa institucijama u Crnoj Gori koje mogu odgovoriti terorističkim napadima, ističući Specijalnu antiterorističku jedinicu u okviru Uprave policije i Upravu za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma.

Sa posebnim osvrtom na sprovođenje nadzorne uloge Parlamenta, odnosno Odbora za bezbjednost i odbranu, Nuhodžić je kao važnu polaznu osnovu istakao značaj usvajanja i trogodišnje implementacije Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kojim su znatno proširena i ojačana ovlašćenja, ali i odgovornost Odbora. Posebno je ukazao na dosljednu realizaciju nadležnosti razmatranja godišnjih izvještaja o radu Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i posebnih informacija o svim aktuelnim pitanjima u sektoru bezbjednosti i odbrane posmatrajući ih kroz forme kontrolnog i konsultativnog saslušanja. S tim u vezi, predsjednik Nuhodžić upoznao je goste da je Odbor za bezbjednost i odbranu realizovao kontrolno saslušanje direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost na temu organizacije i djelovanja pripadnika vehabijskog pokreta u Crnoj Gori i s tim u vezi jednoglasno zaključio da Agencija za nacionalnu bezbjednost na profesionalan, sistematičan i sveobuhvatan način, u skladu sa svojim nadležnostima, sagledava sve aspekte kompleksnog fenomena kakav je vjerski ekstremizam i radikalizam, a koji je prepoznat i kroz djelovanje ekstremnih pripadnika vehabizma.

Koordinator EU za borbu protiv terorizma, Gilles De Kerchove, izrazio je zadovoljstvo što je u prilici da sa predsjednikom Odbora za bezbjednost i odbranu diskutuje o ovako značajnoj temi, naglašavajući da međunarodna zajednica ima pred sobom izuzetno složen zadatak. U tom kontekstu, koordinator EU za borbu protiv terorizma, saglasio se da je uloga Parlamenta od izuzetne važnosti. Takođe, ocijenio je da svaka država mora svojim građanima obezbjediti mir, stabilnost i sigurnost, kao i ambijent u kojem građani mogu ostvariti i uživati svoja prava. U daljem obraćanju, De Kerchove je izrazio zainteresovanost za ulogu Crne Gore u regionu u pogledu zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike, kao i nadanje da će na ovu temu i u budućem periodu biti u prilici da sarađuje sa Odborom za bezbjednost i odbranu.

Učesnici sastanka zajednički su apostrofirali značaj pravovremene borbe protiv terorizma i njene adekvatne prevencije u cilju sprječavanja potencijalnih opasnosti od nastanka ovih pojava koje ne poznaju granice država i globalnog su karaktera. Takođe je ocijenjeno da, u kontekstu integrativnih procesa, Crna Gora ulaže napore kako bi na najbolji način ispunila svoju evropsku agendu. Istaknuto je i da Crna Gora šalje jasnu

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

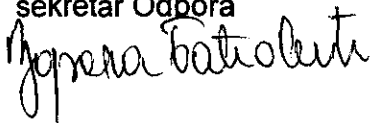
poruku međunarodnoj zajednici da je na temeljima evropskih vrijednosti i u narednoj integrativnoj fazi spremna predstavljati konstruktivnog partnera svim državama regiona i šire i biti promoter zajedničkih evropskih vrijednosti, sa posebnim osvrtom na snaženje kapaciteta u sektoru odbrane i bezbjednosti i jačanje parlamentarne kontrole ovih struktura.

Sastanak je završen u 10 sati.

ZABILJEŠKU SAČINILA

Zorana Baćović,

sekretar Odbora

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

sastanak predsjednika i članova Odbora za bezbjednost i odbranu sa šefom Divizije za Zapadni Balkan pri Evropskoj službi za vanjske poslove, Jonas Joansson-om

28. novembar 2013. godine, Skupština Crne Gore

Članovi Odbora za bezbjednost i odbranu sastali su se 28. novembra 2013. godine sa šefom Divizije za Zapadni Balkan pri Evropskoj službi za vanjske poslove, Jonas Joansson-om. Na sastanku su učestvovali predsjednik i članovi Odbora: Mevludin Nuhodžić, Radivoje Nikčević, Luidž Ljubo Škrelja, Suljo Mustafić, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluđerović i Nebojša Medojević.

Ispred službe Odbora, sastanku su prisustvovali sekretarka Zorana Baćović, savjetnik Slaviša Ščekić, saradnica Vera Damjanović i volonteri Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Delegaciju Evropske službe za vanjske poslove činili su: Joan Joansson, šef Divizije za Zapadni Balkan pri Evropskoj službi za vanjske poslove; Herbert Pribitzer, desk officer za Crnu Goru; Mitja Drobnič, šef Delegacije EU u Crnoj Gori; Alberto Cammarata, šef Političkog sektora pri DEU i Analisa Giansanti, službenica za politička pitanja pri DEU.

Sastanak je počeo u 16 sati i 15 minuta.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić podsjetio je goste da je Crna Gora od obnove nezavisnosti, maja 2006. godine opredijeljena za evropske i evroatlantske integracije, te da su članstva u Evropskoj uniji i NATO-u definisana kao spoljnopolitički ciljevi Crne Gore. Takođe, istakao je da je Crna Gora jedna od vodećih zemalja u regionu u pogledu postignutih rezultata i reformi na putu evropskih integracija, i naglasio da to nije viđenje samo crnogorske javnosti već da potvrdu za iznijeto Crna Gora svakodnevno dobija i u evropskim krugovima. Naglasio je da uspjeh Crne Gore u integracionim procesima leži u dobro postavljenom zakonodavnom okviru, kao i napretku u pogledu reformi koje se uspješno sprovode kako bi se institucije sistema prilagodile i pripremile za adekvatan rad i puni doprinos evropskom sitemu. Predsjednik je ukazao na značaj uloge Skupštine, kao krovne institucije u kreiranju adekvatnog zakonodavnog okvira, kao i na njenu odgovornost u efikasnom i uspješnom sprovođenju parlamentarnog nadzora i naglasio da je Skupština intezivno uključena u oba procesa integracija kako evropskih tako i evroatlantskih. Predsjednik je u svom obraćanju goste upoznao da je do 2010. godine rad Odbora bio zasnovan na zakonodavnom okviru koji su činili Poslovnik Skupštine Crne Gore, Zakon o odbrani, Zakon o Vojsci, Zakon o policiji, Zakon o Agenciji za nacionalnu bezbjednost i kao i ostali propisi koji su regulisali oblast nadležnosti i djelovanja organa i institucija u sektoru odbrane i bezbjednosti, te da je uz uvažavanje potrebe koju je donijela praksa da se na sveobuhvatan način definiše zakonodavni okvir za sprovođenje parlamentarnog nadzora, unaprijede ovlaštenja Odbora i da se prije svega kroz razvoj određenih mehanizama nadzora

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

osigura poštovanje ljudskih prava i sloboda i zakonito postupanje u radu, u decembru 2010. godine usvojen Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane konsenzusom svih poslanika, a na inicijativu Odbora, kao predlagača. Takođe, podsjetio je da u svom redovnom radu na osnovu Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Odbor prati aktivnosti organa i institucija u sektoru odbrane i bezbjednosti u cilju uvida u ostvarivanje zacrtane politike i, između ostalog, razmatra redovne i vanredne izvještaje o radu Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, Ministarstva unutrašnjih poslova, Agencije za nacionalnu bezbjednost i drugih organa i institucija iz ove oblasti, razmatra predloge zakona, predloge za imenovanje rukovodilaca u ovom sektoru, sprovodi kontrolna i konsultativna saslušanja, i sa posebnom pažnjom vodi računa o poštovanju političke, ideološke i interesne neutralnosti u radu navedenih organa i institucija. Predsjednik je ukazao na uključenost Odbora i u cjelokupan proces finansiranja sektora bezbjednosti i odbrane od planiranja budžeta, preko usvajanja zakona o budžetu do razmatranja opravdanosti utroška opredijeljenih budžetskih sredstava, i istakao dobru saradnju sa Državnom revizorskom institucijom čije izvještaje koji tretiraju potrošačke jedinice iz nadležnosti Odbora redovno i sa punom pažnjom razmatra, shodno Zakonu o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane. Predsjednik je podsjetio na zasluge i učešće Odbora za bezbjednost i odbranu u pogledu pokretanja određenih postupaka u slučajevima „Šarić“, „Listing“ i „Telekom“ i istakao da će Odbor pratiti dalje postupanje nadležnih institucija u ovim slučajevima do njihovog konačnog rješavanja, što je jedan od preduslova za napredak Crne Gore u integracionim procesima.

Šef Divizije za Zapadni Balkan pri Evropskoj službi za vanjske poslove, Joan Joansson izrazio je zadovoljstvo što je u prilici da sa članovima Odbora za bezbjednost i odbranu diskutuje o aktuelnim temama relevantnim za integracione procese Crne Gore na putu ka njenom punopravnom članstvu u Evropskoj uniji i NATO-u. Joansson je u svom obraćanju potvrdio da je Crna Gora vodeća zemlja regiona u evropskim i evroatlantskim integracionim procesima, te da je sama zaslužna za to mjesto, i izrazio nadanje da će nastaviti da se kreće u tom smjeru, istim ili većim intezitetom, kako bi što prije postala punopravna članica Evropske unije i NATO-a. Izrazio je zainteresovanost za ulogu Crne Gore u regionu u pogledu zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike i istakao da, kao predstavnik Evropske službe za vanjske poslove, pored pitanja koja su vezana za evropske integracije od članova Odbora takođe želi čuti i stavove po pitanju evroatlantskih integracija.

Član Odbora Nebojša Medojević je istakao da je stranka koju predstavlja Pokret za promjene, opredijeljena za evropske kao i evroatlantske integracije i da podržava ulazak Crne Gore u NATO i Evropsku uniju, iako je ona trenutno dio Demokratskog fronta, koalicije opzicionih stranaka od kojih većina nije pozitivno oprijedjeljena za ulazak Crne Gore u Sjevernoatlantski savez. Naglasio je da je, i pored opredjeljenja da Crna Gora postane punopravna članica ovog saveza, zagovornik da se o tom pitanju izjasne građani na fer i demokratskom referendumu. Medojević je podsjetio goste da Crna Gora ispunjava svoje obaveze predviđene Akcionim planom za članstvo ali da i dalje čeka poziv za članstvo, i izrazio zabrinutost da su nedovoljno dobro sprovedene reforme u sektoru bezbjednosti i odbrane razlog izostanka istog. Takođe, istakao je da vladajuća koalicija odgovornost za izostanak poziva za

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

članstvo prebacuje na opoziciju plasirajući u javnost informaciju da je za ulazak Crne Gore u NATO potrebna dvotrećinska većina u parlamentu koju trenutno po tom pitanju ne mogu obezbijediti, te za navedeno krive opoziciju koja time opstruira članstvo Crne Gore u NATO. Istakao je i to da u Ustavu Crne Gore ne postoji odredba koja na ovaj način definiše ovo pitanje, tako da odgovornost za izostanak poziva treba potražiti u redovima vladajuće koalicije.

Poslanik Vasilije Lalošević je apostrofirao činjenicu da u Crnoj Gori postoji konsenzus po pitanju ulaska Crne Gore u Evropsku uniju, da su svi kadrovi i kapaciteti usmjereni u pravcu da ona što prije postane članica Evropske unije i da svoj maksimalan doprinos evropskoj zajednici. On je istakao jaku ulogu Skupštine i njenih radnih tijela u integracionim procesima, i naglasio da Odbor za bezbjednost i odbranu, Odbor za međunarodne odnose i iseljenike i Odbor za evropske integracije daju snažan doprinos praćenju i snaženju ovih procesa. Takođe, istakao je da je nakon usvajanja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane Odboru dat širok spektar mehanizama za sprovođenje parlamentarne kontrole nad sektorom bezbjednosti i odbrane, i da oni za sada funkcionišu veoma dobro, a tome u prilog je istakao besprjekornu saradnju sa institucijama iz ovog sektora. Lalošević je naglasio da je rezultat izostanka poziva za članstvo u NATO loša komunikaciona strategija, te samim tim veoma mali stepen informisanosti građana o onome što predstavlja Sjevernoatlantski savez, što za krajnji rezultat ima nedovoljnu podršku javnosti za ulazak Crne Gore u ovaj savez. Kao jedan od razloga za protivljenje članstvu naše države u NATO savezu naveo je dešavanja iz 1999. godine i činjenicu da za datu akciju nije obezbijeđena saglasnost Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija.

Član Odbora Suljo Mustafić istakao je da su evropski i evroatlantski integracioni procesi međusobno komplementarni i da će Crna Gora nastaviti sa sprovođenjem reformi kako bi što prije postala punopravna članica Evropske unije i NATO-a. Naglasio je da Bošnjačka stranka koju predstavlja podržava oba integraciona procesa i da će dati svoj doprinos u njihovom sprovođenju, jer su članstva u ove dvije zajednice od presudne važnosti za prevenciju od situacija koje su potresale ove prostore devedesetih godina. U nastavku izlaganja je istakao da Crna Gora kao multietnična i multikulturalna država doprinosi stabilnosti u regionu, i ukazao da članstvo u ovim zajednicama predstavlja i preduslov ekonomskog prosperiteta. Poslanik Mustafić je ocijenio da Komunikaciona strategija o evroatlantskim integracijama Crne Gore nije dala očekivane rezultate ističući da je treba unaprijediti, naročito imajući u vidu da značajan procenat građana nema izdefinisani stav o članstvu Crne Gore u NATO, i izrazio nadu da će u predstojećem periodu više pažnje biti posvećeno komunikacionoj strategiji sa ciljem boljeg informisanja građana o Sjevernoatlantskom savezu i rasta podrške javnosti za članstvo.

Poslanik Luidž Ljubo Škrelja saglasio se sa kolegama po pitanju postojanja konsenzusa u odnosu na članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji, i izrazio zadovoljstvo što su svi kapaciteti u državi usmjereni na ispunjavanje obaveza kako bi što prije postali dio evropske zajednice. Po pitanju evroatlantskih integracija i ulaska Crne Gore u NATO istakao je da je potrebno sačekati zvanični poziv za članstvo, nakon čega bi zajednički odlučili na koji način i kada pristupiti Sjevernoatlantskom savezu.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Član Odbora Velizar Kaluđerović u kontekstu regionalne saradnje podsjetio je na problem neriješenog pitanja Prevlake sa Hrvatskom, i podsjetio da je upravo taj problem devedesetih godina predstavljen kao povod za oružani sukob, i izrazio nadu da će vlasti Crne Gore i Hrvatske u što skorijem roku uspjeti da se slože po tom pitanju i dođu do najoptimalnijeg rješenja. Kaluđerović je izrazio zainteresovanost za pitanje odnosa Evropska unija – NATO, iznio stav da SAD, kao vodeća vojna i ekonomska sila, imaju prevelik uticaj na NATO i istakao zabrinutost u pogledu legitimnosti donošenja odluka u ovom savezu, imajući u vidu iznijeti stav.

Poslanik Radivoje Nikčević naglasio je da je Crna Gora relativno mlada država a da je i uprkos tome za kratko vrijeme postala značajan činilac u regionu. Takođe, istakao je da se uspjeh u sprovođenju reformi sektora bezbjednosti i odbrane koje prati Odbor za bezbjednost i odbranu, može sagledati kroz činjenicu da je Crna Gora nakon samostalnosti uspjela da reformiše i izgradi profesionalnu vojsku počevši od same nule, te da se proces reformi u tom kao i ostalim segmentima sektora odbrane i bezbjednosti nastavlja kako bi Crna Gora što prije postala punopravna članica Evropske unije i NATO-a. Osvrćući se na problem Prevlake koji je iznio poslanik Kaluđerović, Nikčević je istakao da su formirane radne grupe u Crnoj Gori i Hrvatskoj koje predano rade na iznalaženju adekvatnog rješenja i izrazio nadu da će rješenje biti iznađeno u što skorijem roku, kako ovaj problem ne bi predstavljao potencijalnu kočnicu u integracionim procesima Crne Gore.

Šef Divizije za Zapadni Balkan pri Evropskoj službi za vanjske poslove, Jonas Joansson je istakao da se Crna Gora nalazi na veoma zahtjevnom i izazovnom putu evropskih i evroatlantskih integracija, te da se pred njom nalaze veoma važne odluke koje mora donijeti, i izrazio nadu da će te odluke biti donijete u cilju daljeg prosperiteta države i njenih građana. Takođe, naglasio je da i pored komplementarnosti integracionih procesa u praksi postoje države koje su članice Evropske unije ali ne i NATO-a i obratno, i istakao da je na Crnoj Gori odluka o tome da li će biti članica jedne ili obje zajednice. Gospodin Joansson je izrazio nadanje da će u budućem periodu Odbor biti u prilici da sarađuje sa Evropskom službom za vanjske poslove kroz učešće na zajedničkim konferencijama i seminarima, sa ciljem produbljivanja dalje saradnje.

Šef Delegacije EU u Crnoj Gori, Mitja Drobnič istakao je da je Evropska služba za vanjske poslove u predhodnom periodu sa velikom pažnjom pratila napredak u integracionim procesima Crne Gore, da će kroz najavljenju saradnju sa Odborom od strane gospodina Joansson-a nastaviti u tom smjeru, i naglasio da je veoma bitno da njeni predstavnici u narednom periodu čuju stavove poslanika o pitanjima relevantnim za integracione procese, kako bi Crnoj Gori mogli pružiti pomoć u ostvarivanju ciljeva preuzetih iz evropske agende.

Predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić istakao je da će Crna Gora u narednom periodu uložiti sve napore kako bi se što efikasnije sprovela komunikaciona strategija koja bi doprinijela rastu procenta podrške javnosti za ulazak Crne Gore u NATO. Takođe, naglasio je da će Crna Gora nastaviti sa sprovođenjem reformi sa ciljem ispunjavanja ciljeva potrebnih za punopravno članstvo u Evropskoj uniji i NATO-u.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

Na sastanku je zajednički ocijenjeno da Crna Gora predstavlja vodeću državu u regionu u pogledu integracionih procesa, da kao takva daje dobar primjer ostalim zemljama koje se nalaze u ovim procesima, i time snažno doprinosi snaženju regionalne saradnje koja je od suštinske važnosti za napredak regiona.

Sastanak je završen u 17 sati i 30 minuta.

ZABILJEŠKU SAČINILA

Zorana Baćović,

sekretar Odbora

Zorana Baćović

PRIMLJENO:	11.12.	20 13. GOD.
5 KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51/13-130/12	
VEZA:		
EPA:		
SKRACENICA:	PRILOG:	

IZVJEŠTAJ

sa konferencije

„Strateško komuniciranje procesa evroatlantskih integracija“

25. novembar 2013. godine, Podgorica

Predsjednik i članovi Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić, Borislav Banović, Vasilije Lalošević i poslanik Goran Danilović učestvovali su 25. novembra 2013. godine na konferenciji „Strateško komuniciranje procesa evroatlantskih integracija“, koja je održana u Podgorici u organizaciji Centra za demokratsku tranziciju (CDT). U svojstvu predstavnika Službe Skupštine, skupu je prisustvovala saradnica u Odboru za bezbjednost i odbranu Vera Damjanović.

Poslanici su izlagali u okviru prvog panela na temu „Uloga Skupštine i političkih partija u komuniciranju evroatlantskih integracija“, kojim je moderirao izvršni direktor Centra za demokratsku tranziciju Dragan Koprivica.

Tokom diskusije bilo je riječi o različitim aspektima članstva Crne Gore u NATO, sa posebnim osvrtom na informisanje građana o implikacijama procesa evroatlantskih integracija i efektima punopravnog članstva u NATO savezu i ulogu Skupštine i političkih partija na tom planu.

Zajednički je ocijenjeno da je potrebno posvetiti dodatnu pažnju objektivnom i što širem informisanju građana o putu Crne Gore u NATO, kroz otvoren dijalog sa argumentima za i protiv u duhu međusobnog razumijevanja i tolerancije. Takođe, učesnici panela su se saglasili o važnosti uloge Skupštine u ovom procesu, te potrebi vođenja intenzivnije rasprave na plenumu, kao i na sjednicama radnih tijela na datu temu.

Drugim panelom pod nazivom „Mediji i NATO integracije“ moderirala je zamjenica direktora TV Vijesti Marijana Bojanić dok su svoja razmišljanja na navedenu temu podijelili sa učesnicima zamjenik glavnog i odgovornog urednika u ND Vijesti, Nedeljko Rudović, šefica dopisništva Radija Slobodna Evropa Slavica Brajović, urednica u NIN-u Antonela Riha i direktor Medija centra iz Sarajeva Boro Kontić.

Tokom diskusije ukazano je na važnu ulogu medija u procesu informisanja građana o svim aspektima evroatlantskih integracija, apostrofiran značaj objektivnog pristupa ovim pitanjima, te napravljen osvrt na uticaj uređivačkih politika na načine izvještavanja i iskustva zemalja regiona po ovom pitanju.

O pogledu međunarodne zajednice na odnos Crne Gore i NATO u okviru trećeg panela govorili su zamjenik ambasadora Savezne Republike Njemačke u Crnoj Gori, Olaf Poeschke, zamjenik ambasadora Sjedinjenih Američkih Država u Crnoj Gori, Douglas Jones i ambasador Republike Slovenije u Crnoj Gori, N.J.E. Vladimir Gasparič.

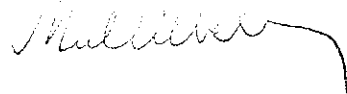
Tokom diskusije bilo je riječi o očekivanjima od predstojećeg NATO Samita u Londonu, kao i o temama koje će eventualno biti na dnevnom redu skupa. S tim u vezi, naglašen je značaj donošenja smjernica o daljem angažmanu međunarodne zajednice u Afganistanu, kao i razmatranje pitanja koja se odnose na koncept pametne odbrane, unapređenje odnosa sa zemljama članicama Partnerstva za mir i finansijskom aspektu funkcionisanja Alijanse. Imajući u vidu posvećenost NATO saveza politici otvorenih vrata, apostrofirano je napredak Crne Gore u sprovođenju reformi, te ukazano na važnost informisanja građana o članstvu naše države u NATO.

Pored predstavnika Skupštine Crne Gore, u radu skupa su uzeli učešće i predstavnici organa i institucija iz sektora odbrane i bezbjednosti, diplomatskog kora, kao i nevladinog sektora koji u svom radu tretiraju pitanja iz predmetne tematike.

Izveštaj sačinila:

Vera Danjanović
Saradnica u Odboru za bezbjednost i odbranu

PREDSJEDNIK
Mevludin Nuhodžić

Crna Gora
SKUPŠTINA
ODBOR ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU
Br. 00-62/13-66/14
Podgorica, 31. oktobra 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I ISELJENIKE
-predsjedniku doc. dr Miodragu VUKOVIĆU-

Poštovani,

U skladu sa članom 210 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim Izvještaj o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu na Regionalnom seminaru za parlamentarce o OEBS-ovom Kodeksu ponašanja u političko-vojn timer aspektima bezbjednosti, održanom u periodu 23-25. oktobra 2013. godine u Konjicu, Bosni i Hercegovini.

S poštovanjem,

ŠEF DELEGACIJE
Mevludin Nuhodžić

IZVJEŠTAJ

o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore

na

REGIONALNOM SEMINARU ZA PARLAMENTARCE

**O OEBS-ovom KODEKSU PONAŠANJA U POLITIČKO-VOJNIM ASPEKTIMA
BEZBJEDNOSTI**

Konjic, Bosna i Hercegovina

23-25. oktobar 2013. godine

Delegacija Odbora za bezbjednost i odbranu učestvovala je na Regionalnom seminaru za parlamentarce o OEBS-ovom Kodeksu ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, održanom u Konjicu, Bosni i Hercegovini od 23. do 25. oktobra 2013. godine.

Skup je organizovala Misija OEBS-a u Bosni i Hercegovini u saradnji sa Zajedničkom komisijom za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i OEBS Centrom za sprječavanje konflikata, uz podršku RACVIAC-a, DCAF-a i NATO štaba u Sarajevu.

Seminar je predstavljao forum za razmjenu iskustava o dosadašnjim rezultatima u sprovođenju parlamentarnog nadzora nad sektorom odbrane i bezbjednosti, sa posebnim osvrtom na kontrolu budžeta, izgradnju integriteta u oblasti odbrane, te ulogu poslanika u zaštiti ljudskih prava pripadnika oružanih snaga. Pored navedenog, na skupu je bilo riječi o principima i obavezama sadržanim u OEBS-ovom Kodeksu ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti.

U radu skupa učestvovali su predsjednik i članovi Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić, Obrad Mišo Stanišić i Velizar Kaluđerović, dok je ispred službe Odbora skupu prisustvovala Vera Damjanović.

Uvodna izlaganja na seminaru imali su šef Misije OEBS u Bosni i Hercegovini, ambasador Fletcher M. Burton, član Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, Krunoslav Vrdoljak, specijalni predstavnik Parlamentarne skupštine OEBS-a za jugoistočnu Evropu, Roberto Batelli i predstavnik OEBS Centra za sprečavanje konflikata, Fabian Grass.

Uvodničari su ukazali na važnost parlamentarne dimenzije saradnje zemalja regiona, kao i na značaj primjene OEBS-ovog Kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, te na ulogu parlamenata u ovom procesu, ističući da bezbjednost i stabilnost regiona donosi prosperitet svakoj zemlji pojedinačno, sa posebnim osvrtom na održanje kontinuiteta u kvalitetnom sprovođenju demokratskog nadzora. Pored navedenog, podsjetili su da Kodeks ponašanja predstavlja sponu između ljudske i vojno-političke dimenzije bezbjednosti u ovoj međunarodnoj organizaciji.

O osnovnoj strukturi i sadržaju Kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, njegovoj implementaciji, razmjeni iskustava i ulozi parlamenata u ovom procesu govorili su šef Verifikacione jedinice Švajcarske i zamjenik šefa za Evroatlantsku bezbjednosnu saradnju, pukovnik Prasenjit Chaudhuri, koordinator za Kodeks ponašanja i vojni savjetnik Stalne misije Savezne Republike Njemačke pri OEBS-u, potpukovnik Detlef Hempel, predstavnik OEBS Centra za sprečavanje konflikata, Fabian Grass i predstavnica Misije OEBS-a u Bosni i Hercegovini Sanja Čatibović.

Izlagачi su predstavili strukturu Kodeksa, sa posebnim osvrtom na normativne i funkcionalne elemente, zatim proces godišnje razmjene informacija kroz popunjavanje upitnika o svim aspektima ovog dokumenta, te anketu sugestija sa Druge godišnje diskusije o implementaciji Kodeksa, održane u julu tekuće godine. Takođe, bilo je riječi o aktivnostima OEBS-a u pružanju podrške primjeni Kodeksa, važnosti implementacije Rezolucije Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija 1325, kao i mehanizama za sprečavanje širenja oružja za masovno uništenje. U skladu sa navedenim, apostrofirano je da implementacija Kodeksa prevazilazi okvire nadležnosti jednog sektora zemalja učesnica, te da su istinska koordinacija i saradnja neophodni kako bi se jedinstveni principi i obaveze Kodeksa primjenili u praksi.

Prva sesija bila je posvećena temi „Nadzor nad sektorom bezbjednosti i odbrane“ sa posebnim osvrtom na ulogu parlamenta. Nakon izlaganja koordinatorke na projektima u DCAF-u, Teodore Fuior uslijedile su prezentacije predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludina Nuhodžića i predstavnika Direkcije za odbrambenu politiku Ministarstva odbrane Republike Slovenije prof. dr Filipa Tunjića. Sesijom je moderirao direktor Centra za bezbjednosnu saradnju (RACVIAC), ambasador Branimir Mandić.

Koordinatorka na projektima, Teodora Fuior govorila je o principima demokratskog upravljanja u sektoru bezbjednosti i istakla važnost proaktivnog pristupa u djelovanju. Govoreći o stanju u zemljama jugoistočne Evrope ukazala je na dobro postavljene mehanizme nadzora, razvoj nacionalnih kapaciteta, kao i na proces evropskih i evroatlantskih integracija u svojstvu pokretača reformi u ovoj oblasti. Sa druge strane, osvrnula se na moguće probleme koji se ogledaju u nepoštovanju principa rodne ravnopravnosti, nedostatku političke volje u određenim situacijama, nedostatak ekspertiza i kulturu tajnosti.

U svom izlaganju, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić je istakao da samo jasno postavljene nadležnosti i ravnoteža između funkcionalnosti i odgovornosti relevantnih organa i institucija u ovom sektoru jesu garant stabilnosti na nacionalnom, regionalnom i međunarodnom planu. Apostrofirao je da realizacija Zakonom utvrđenih obaveza, rasprava na sjednicama Odbora i proaktivan pristup članova ovog radnog tijela aktuelnim pitanjima predstavljaju jasan pokazatelj kvaliteta zakonskog rješenja, te razumijevanja važnosti pomenute oblasti. U nastavku, predsjednik Odbora je ukazao da su u zakonskim odredbama ugrađena i ispoštovana načela OEBS-ovog Kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, posebno imajući u vidu da je bezbjednost nedjeljiva, te da se kroz kontinuiranu komunikaciju i dijalog sa svim relevantnim subjektima u sektoru odbrane i bezbjednosti, razvoj i unapređenje saradnje na nacionalnom i međunarodnom planu, na jedini način može osigurati mir, bezbjednost i najvažnije - poštovanje ljudskih prava i sloboda. Na kraju, predsjednik Nuhodžić je apostrofirao važnost praćenja implementacije zaključaka Odbora i analize realizovanih aktivnosti, koji se u kontinuitetu sprovode, a koji predstavljaju preduslov efikasnosti, funkcionalnosti i sveobuhvatnog napretka u sprovođenju parlamentarnog nadzora nad radom sektora odbrane i bezbjednosti.

Predstavnik Direkcije za odbrambenu politiku Ministarstva odbrane Republike Slovenije prof. dr Filip Tunjić istakao je da parlamentarni nadzor nad sektorom odbrane i bezbjednosti predstavlja jedan od ključnih instituta implementacije OEBS-ovog Kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti. Predstavio je nadležnost dva doma slovenačkog Parlamenta sa posebnim osvrtom na radna tijela neposredno ili posredno nadležna za predmetnu oblast – Odbor za nadzor obavještajnih i bezbjednosnih službi, Odbor za odbranu, Odbor za unutrašnje poslove, javnu upravu i lokalnu samoupravu i Odbor za vanjsku politiku.

Na drugoj sesiji, kojom je moderirao specijalni predstavnik Parlamentarne skupštine OEBS-a, ambasador Andreas Nothelle bilo je riječi o parlamentarnom nadzoru nad budžetom za odbranu i bezbjednost. O datoj temi govorio je šef za odbrambeno planiranje u Ministarstvu odbrane Republike Hrvatske, brigadir Stjepan Domjančić dok je iskustva iz sprovođenja parlamentarnog nadzora predstavio predsjednik Odbora za odbranu Hrvatskog sabora, Tomislav Ivić.

Izlagači su predstavili postojeći okvir za nadzor nad budžetom sektora odbrane i bezbjednosti u Republici Hrvatskoj, ukazali na redefinisane tradicionalnih misija vojske i novonastale izazove, te na internacionalizaciju principa demokratske kontrole. Naglašene su i najvažnije karakteristike demokratske civilne kontrole: stručnost svih aktera u njihovom području rada, osjećaj odgovornosti za odbrambena pitanja, podjela odgovornosti među akterima, transparentnost u upravljanju odbrambenim pitanjima, odbrana kao javno dobro, nivo stručnosti i dugoročno planiranje.

Član Odbora za bezbjednost i odbranu Obrad Mišo Stanišić je, tokom diskusije, predstavio iskustva Odbora po ovom pitanju i apostrofirao važnost definisanja prioriteta u oblasti

bezbjednosti i odbrane na unutrašnjem i vanjskopolitičkom planu kako bi se izbjegli dodatni rezovi budžeta u ovom sektoru i umanjila mogućnost za nastajanje novih bezbjednosnih izazova. Naglasio je da valja istrajati na putu evroatlantskih integracija jer postajanje dijelom kolektivnog sistema bezbjednosti predstavlja dugoročno rješenje najvećeg broja problema u ovoj oblasti, pa tako racionalnog i održivog finansiranja.

Drugog dana seminara, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić moderirao je sesijom na temu „Izgradnja integriteta u oblasti odbrane“. S tim u vezi, naglasio je da se samo kroz izgradnju i primjenu odgovarajućih zakonskih mehanizama, poštovanje principa dobrog upravljanja u institucijama odbrane uz jasno postavljene kodekse ponašanja koji se poštuju, može govoriti o povećanju transparentnosti, unapređenju odgovornosti i jačanju povjerenja javnosti, kao jasnim pokazateljima izgrađenog integriteta u ovoj oblasti.

Na pomenutu temu govorili su zamjenik komandanta NATO štaba u Sarajevu i šef NATO savjetodavnog tima, pukovnik Ole A. Fauske i viši stručni saradnik u DCAF-u, ambasador Valeri Ratchev. Naglasili su da izgradnja integriteta u oblasti odbrane predstavlja dugoročan proces i ukazali na značaj uspostavljanja funkcionalnih mehanizama unutrašnje i eksterne kontrole. Istaknuto je da posebnu pažnju treba posvetiti prevenciji i sankcionisanju eventualnih zloupotreba u procesu nabavki u oblasti odbrane.

U nastavku je o ulozi Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine i Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost u demokratskoj kontroli i nadzoru nad bezbjednosnim i odbrambenim sektorom u Bosni i Hercegovini, kao i o iskustvima u nadzoru budžeta u ovom sektoru govorila predsjedavajuća Zajedničke komisije, Dušanka Majkić.

U okviru posljednje sesije bilo je riječi o ulozi parlamentaraca u osiguravanju ljudskih prava pripadnika oružanih snaga. Izlagali su parlamentarni vojni povjerenik u Bosni i Hercegovini, Boško Šiljegović i oficir za ljudska prava iz ODIHR-a, Oyvind Hoyen. Takođe, prezentovana su i iskustva makedonskog Parlamenta u ovoj oblasti o čemu je govorila članica Komisije za odbranu i bezbjednost Marija Raškavska. Tokom izlaganja posebno je ukazano na primjenu OEBS-ovog Kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti u cilju zaštite ljudskih prava pripadnika oružanih snaga.

Tokom seminara realizovani su i uporedni sastanci o temama o kojima je bilo riječi na održanim sesijama. Nakon sprovedenih rasprava izvjestioci, među kojima je bio i predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić prezentovali su zaključke na skupu.

Završnu riječ imali su predsjedavajuća Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Dušanka Majkić i predstavnik OEBS Centra za sprečavanje konflikata, Fabian Grass.

Na skupu je apostrofirana posvećenost naše države i Odbora za bezbjednost i odbranu implementaciji Kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, te ukazano na kvalitet saradnje Odbora sa OEBS-om, kao primjera dobre prakse u regionu. S tim u vezi je predstavnik OEBS Centra za sprečavanje konflikata, Fabian Grass upoznao predsjednika Odbora sa planom za organizaciju skupa u posljednjoj nedjelji marta 2014. godine u Beogradu na kom bi, između ostalog, uzeli učešće predstavnici misija ove organizacije u regionu, te najavio da će poziv za učešće biti upućen predsjedniku Odbora za bezbjednost i odbranu u ime izvanredne saradnje koju ovo radno tijelo i Skupština Crne Gore ima sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori i ovom organizacijom u cjelini.

Pozitivno je ocijenjena organizacija i izbor tema na Jesenjem zasijedanju Parlamentarne Skupštine OEBS-a održanom u Budvi ovog mjeseca.

Od strane učesnika skupa, predstavnika parlamenata zemalja regiona, organizatora i predstavnika DCAF-a apostrofirana je kvalitet i važnost donošenja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane uz ocjenu da Crna Gora predstavlja primjer u regionu u ovoj oblasti.

PRIPREMILA:

Vera Damjanović

ŠEF DELEGACIJE

Mevludin Nuhodžić

PRIMLIENO:	11. 10.	20 13. GOD.
5 KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51113-107/11	
VEZA:		
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludin Nuhodžić i predstavnica Sekretarijata Cetinjskog parlamentarnog foruma, Jelena Davidović sastali su se 9. oktobra 2013. godine sa predstavnicom Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF) iz Ženeve, projekt koordinatorkom Teodorom Fuior. Susretu je prisustvovala i sekretarka Odbora, Zorana Baćović.

Sastanak je počeo u 15 sati i 50 minuta.

U uvodnom obraćanju, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić istakao je da je Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve svojim aktivnim učešćem u realizaciji projekata, programa, obuka, kao i pružanjem stručne i ekspertske pomoći u proteklim godinama dao veliki doprinos reformi sektora odbrane i bezbjednosti u Crnoj Gori, a posebno uspostavljanju i jačanju mehanizama parlamentarnog nadzora.

Na sastanku je bilo riječi o planu budućih aktivnosti Odbora za bezbjednost i odbranu i Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF) iz Ženeve, sa posebnim fokusom na održavanje regionalnog sastanka odbora za bezbjednost i odbranu planiranom za novembar 2013. godine.

Shodno iznijetom, učesnici sastanka vodili su diskusiju o temama koje će biti predmet regionalnog skupa, a tretiraju pitanja parlamentarnog nadzora odbora za bezbjednost i odbranu država učesnica, sa posebnim osvrtom na jačanje kontrolne uloge parlamenata u oblasti budžeta i snaženja demokratskih institucija.

Učesnici susreta zajednički su ocijenili da bi kvalitetna razmjena misšljenja i ekspertskih znanja iz predmetnih oblasti bila postignuta kroz učešće parlamentaraca koji tretiraju pitanja bezbjednost i odbrane i predstavnika državnih revizorskih institucija iz regiona, kao i internacionalnih eksperata.

Teodora Fuior, projekt koordinatorka iz DCAF-a naglasila je značaj ovako koncipiranog okvirnog projekta, koji omogućava postavljanje dugoročnijeg

koherentnog pristupa i garantuje veću učinkovitost i benefite državama koje participiraju u njegovoj realizaciji. Predstavnica DCAF-a iskazala je punu podršku radu Odbora za bezbjednost i odbranu i izrazila zadovoljstvo postignutim rezultatima u proteklom periodu.

Apostrofirajući da je cilj održavanja pomenutog regionalnog sastanka odbora za bezbjednost i odbranu snaženje kontrolne uloge parlamenata, zajednički je pozitivno ocijenjena prilika što regionalni skup učesnicima obezbijediti forum za razmijenu iskustava i dosadašnje praksu i otvoriti mogućnosti primjene naučenih lekcija.

Sastanak je završen u 17 sati.

Zabilješku sačinila,
Zorana Baćović,
sekretar Odbora za bezbjednost i odbranu

PRIMLJENO:	07.11.	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-67/13-106/3	
VEZA:		
EPA:		
SKUPŠTINA	PRILOG:	

IZVJEŠTAJ
sa Interparlamentarne konferencije o vanjskoj bezbjednosnoj
i odbranbenoj politici

4. - 6.septembar Litvanija-Vilnius

Delegacija Skupštine Crne Gore učestovala je na Interparlamentarnoj konferenciji o vanjskoj bezbjednosnoj i odbranbenoj politici, koja se održavala u periodu od 4. do 6.septembra 2013.godine u Vilnjusu-Litvanija.

Skupštinu Crne Gore predstavljali su poslanici doc.dr Miodrag Vuković, Obrad-Mišo Stanišić, Vasilije Lalošević i Milan Knežević. Ispred službe Skupštine Crne Gore Interparlamentarnoj konferenciji prisustvovala su službenice Vesna Radulović i Vjera Damjanović.

***Prvi radni dan, 5.septembar 2013.godine**

Konferenciju je otvorio je otvorio **prof.Benediktas JUODKA**, predsjedavajući Komiteta za spoljne poslove Seimasa Republike Litvanije, koji je u svom obraćanju članovima Konferencije istakao da je agenda spoljnih odnosa Evropske Unije dinamična i da se mijenja veoma brzo kao reakcija na svakodnevne promjene na međunarodnom planu uz isticanje da je osnovna misija Evropske unije rješavanje stalnih izazova na međunarodnom planu uz korišćenje što prihvatljivijih sredstava. G-din Juodka istakao je i da bezbjednost država Evropske Unije direktno zavisi od procesa koji se događaju u susjedstvu , kroz podršku političkim, ekonomskih i socijalnim reformama koje Evropska Unija daje njenim istočnim i južnim susjedima, kroz jačanje svojih veza sa susjednih državama.G-din Juodka izrazio je zabrinutost u pogledu dešavanja u Egiptu i Siriji, uz uvjerenje da će Konferencija doprinijeti dodatnom oblikovanju i sprovođenju zajedničke spoljne i bezbjednosne politike, jer glas predstavnika nacionalnih parlamentara i predstavnika Evropskog parlamenta jasno mora da se čuje.

Učesnicima Konferencije obratio se i g-din **Arturas PAULAUSKAS**, predsjedavajući Komiteta za nacionalnu bezbjednost i odbranu u Seimasu Republike Litvanije.G-din Paulauskas istakao je da se danas Evropa suočava sa brojnim izazovima u oblasti bezbjednosti i odbrane i iz tog razloga poboljšanje bezbjednosti svih građana Evropske unije je prioritet koji se može ostvariti kroz razvijanje najefikasnijih sredstava za saradnju Evropske unije i NATO-a.G-din Paulauskas istakao je da neke situacije u Evropi i širom svijeta izazivaju zabrinutost i mogu stažno uticati na živote građana Evrope, kako u ekonomskom, tako i u socijalnom smislu, uz zaključak da sveobuhvatni cilj bezbjednosti građana Evrope jeste jedinstvo Evropske unije,kroz jačanje evropske bezbjednosne i odbranbene politike.Na kraju svog obraćanja učesnicima Konferencije g-din Paulauskas

zaključio je da se nada da će se na Konferenciji naći rješenja koja su svima potrebna za razvoj Zajedničke bezbjednosne i odbranbene politike.

Nakon predsjedavajućih Komiteta za spoljne poslove i Komiteta za nacionalnu bezbjednost i odbranu, učesnicima Konferencije obratila se predsjednica Republike Litvanije g-đa **Dalia GRYBAUSKAITE**, koja je izrazila svoje uvjerenje da se Konferencija održava u pravo vrijeme, jer su spoljna politika, bezbjednost i odbrambena pitanja često nepravedno zanemarena. Međutim, pitanje bezbjednosti je bitno posebno imajući u vidu činjenicu da bezbjednost i stabilnost u komšiluku znači više bezbjednosti i prosperiteta u Evropi, uz zaključak je da Evropska unija jedinstven projekat i da nijedna druga međunarodna organizacija koja ima takav sveobuhvatan set političkih, ekonomskih i društvenih instrumenata da promoviše demokratiju i osigura političku stabilnost. Predsjednica Grybauskaite istakala je i da istočno partnerstvo i stabilnost u susjedstvu je samo jedna od mnogih tema Konferencije, uz naglasak da se u 21. vijeku nažalost dešavaju sukobi, ali ukoliko želimo mir, stabilnost i prosperitet, ne mogu se ti sukobi ignorisati, već ih treba osuditi i pronaći načine za njihovo rješavanje. Na kraju svog obraćanja istakla je da je u 2012. godini Evropska unija dobila Nobelovu nagradu za doprinos za više od šest decenija unapređivanja mira i demokratije i ljudskih prava uz zaključak da je najbitnije da Evropska unija ostane i dalje na tom putu.

Tokom izlaganja učesnika Konferencije bilo je riječi o važnosti jačanja mehanizama Zajedničke vanjske i bezbjednosne politike i Zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike u skladu sa nadležnostima sadržanim u Lisabonskom sporazumu kroz unapređenje saradnje sa susjedima, jačanje Istočnog partnerstva i aktivno promovisanje zaštite i poboljšanja stanja u oblasti ljudskih prava na međunarodnoj sceni. Poseban osvrt napravljen je na potrebu jačanja koordinacije unutar Evropske unije u pomenutoj oblasti, te ukazano na važnost jačanja transatlantskih odnosa u cilju što efikasnijeg suočavanja sa bezbjednosnim izazovima današnjice.

Govoreći o Zajedničkoj vanjskoj i bezbjednosnoj politici, učesnici konferencije istakli su da posljednjih godina Evropom dominira mir, ali da događaji u Africi i na Bliskom istoku podsjećaju na to da samo jaka Zajednička vanjska i bezbjednosna politika može pomoći razrješavanju postojećih kriza u ovom dijelu svijeta. S tim u vezi, posebna pažnja posvećena je i osudi upotrebe hemijskog oružja.

O prioritetima i strategijama Zajedničke vanjske i bezbjednosne politike i Zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike Evropske unije govorila je visoka predstavnik EU za vanjsku i bezbjednosnu politiku, baronica **Catherine ESHTON**, koja je apostrofirala važnost unapređenja saradnje sa partnerima, efikasnosti u korišćenju raspoloživih kapaciteta, te pružanja podrške izgradnji institucija u tranzicionim društvima, kao bitnog

koraka ka uspostavljanju i održanju funkcionalnih demokratija. Takođe, ukazala je na potrebu fokusiranja na prevenciju konflikata i značaj postojanja političkog dijaloga i sevojubuhvatnog pristupa rješavanju kriza u Siriji i drugim djelovima svijeta.

U okviru konferencije održani su i sastanci političkih grupa Evropskog parlamenta.

***Drugi radni dan, 6.septembar 2013.godine**

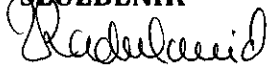
O budućnosti saradnje Evropske unije i NATO drugog radnog dana govorio je generalni sekretar NATO, **Anders Fogh Rasmussen**. Ukazavši na globalne bezbjednosne izazove i podsjetivši na probleme smanjenja budžetskih izdvajanja za oblast odbrane u državama članicama, apostrofirao je potrebu jačanja kapaciteta, ali i udruživanja i dijeljenja postojećih resursa u cilju postizanja najefikasnijih mogućih rezultata. Shodno navedenom, istakao je važnost ulaganja i izgradnje snažnih struktura u Evropskoj uniji i NATO, te podsjetio na značaj očuvanja snažnog partnerstva između dvije organizacije, imajući u vidu dijeljenje zajedničkih vrijednosti. U nastavku je ukazao na potrebu izgradnje funkcionalnog odbrambenog tržišta u Evropi i istakao da se cyber odbrana i bezbjednost nalaze u vrhu prioriteta Alijanse. U pogledu razrješenja situacije u Siriji, generalni sekretar je podsjetio na konvencije o zabrani korišćenja hemijskog oružja i istakao da je NATO usmjeren na dugoročne ciljeve, te da odluka u konkretnom slučaju koja bi dovela do očekivanog rješenja mora biti političkog karaktera uz sveobuhvatan pristup.

U okviru posljednjeg dana konferencije realizovane su i dvije radionice na temu Istočnog partnerstva i njegove strateške važnosti za Evropsku uniju, kao i modaliteta za prevazilaženje razlike između ambicija i mogućnosti u ovoj organizaciji, a sve u kontekstu predstojećeg sastanka Evropskog savjeta.

Tokom diskusije ukazano je da saradnja sa susjedima na istoku predstavlja strateški prioritet Evropske unije, te podržani procesi jačanja vladavine prava, izgradnje institucija i poštovanja ljudskih prava u susjednim zemljama. Pored navedenog, bilo je riječi o nužnosti iznalaženja strateškog pristupa u oblasti finansiranja odbrane, kao i potrebi većih izdvajanja u državama članicama za ovaj sektor. Takođe je apostrofirana važnost unapređenja civilnih kapaciteta, te usvajanja zajedničkih standarda i procedura u djelovanju.

U nastavku bilo je riječi o amandmanima na Poslovnik Interparlamentarne konferencije, kao i o predloženim zaključcima

SLUŽBENIK

Vesna Radulović

PREDSJEDNIK ODBORA

Doc.dr Miodrag Vuković

PRIMLJENO:	17. 07.	20 13. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51113-8515	
VEZA:		
NEPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

*sastanak predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludina NUHODŽIĆA
sa ministrom za evropske i evroatlantske integracije Gruzije, Alexom PETRIASHVILIJEM*

16. jul 2013. godine

Skupština Crne Gore

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludin Nuhodžić sastao se 16. jula 2013. godine sa ministrom za evropske i evroatlantske integracije Gruzije, Alexom Petriashvilijem.

U sastavu delegacije Gruzije bili su i ambasador Gruzije u Crnoj Gori, N.J.E. Zaza Kandelaki, prvi sekretar u Ambasadi Gruzije, Bakari Makaridze, glavna savjetnica ministra, Eka Sepashvili i savjetnica ministra za odnose sa javnošću, Khatuna Saginadze. Ispred službe Odbora, sastanku su prisustvovali sekretarka Zorana Baćović i saradnica u Odboru Vera Damjanović.

Sastanak je počeo u 11,10 sati.

U uvodnom izlaganju, predsjednik Odbora **Mevludin Nuhodžić** je predstavio nadležnosti i dosadašnje aktivnosti Odbora za bezbjednost i odbranu, sa posebnim osvrtom na značaj usvajanja i implementacije Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, te ukazao na uspješnu saradnju i partnerski odnos sa organima i institucijama u ovom sektoru, kao i na potvrdu efikasnosti sprovedenog datu od strane relevantnih međunarodnih aktera. Takođe, izrazio je zadovoljstvo povodom osnivanja Grupe prijateljstva sa Crnom Gorom u gruzijskom Parlamentu i istakao da susret ovog karaktera predstavlja dodatnu potvrdu spremnosti obje strane za daljim unapređenjem saradnje na bilateralnom nivou, kao i kvalitetan osnov za buduću saradnju parlamentarnih radnih tijela nadležnih za pitanja odbrane i bezbjednosti, apostrofirajući da civilna i demokratska kontrola službi bezbjednosti jeste preduslov za napredak u procesu evroatlantskih integracija. Ukazao je da je kao član Odbora za međunarodne odnose i iseljenike upoznat sa radom osnovanih grupa prijateljstava i izrazio nadu da će u skorijem vremenu doći do formiranja parlamentarne Grupe prijateljstva sa Gruzijom. Podsjetivši na spoljnopolitičke prioritete Crne Gore, predsjednik Nuhodžić je ocijenio da su u kratkom vremenu na planu evropskih i evroatlantskih integracija postignuti značajni rezultati, te predstavio dosadašnje aktivnosti u ovom procesu. Shodno navedenom, izrazio je uvjerenje da će do kraja tekuće godine biti otvoreni pregovori za poglavlja 23 i 24, te podsjetio na pozitivne ocjene napretka Gruzije i Crne Gore na evroatlanstkom putu, iznijete na Samitu NATO u Čikagu. Ističući da je za punopravno članstvo u Alijansi potrebna kredibilna podrška javnog mnjenja, predsjednik Nuhodžić je istakao da će implementacijom nove Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama građanima kroz dijalog na adekvatan način biti predstavljeni benefiti punopravnog članstva u ovoj organizaciji, koji pored bezbjednosti podrazumijeva i

ekonomsku prosperitetnost, naročito u oblasti turizma i poljoprivrede. Podsjetivši na dvotrećinsku podršku parlamentarnih partija ovom procesu, ukazao je na potrebu predočavanja biračima pozitivnih aspekata članstva Crne Gore u NATO. Osvrnuvši se na kontekst odnosa u regionu, aktuelno stanje i dešavanja iz 1999. godine, predsjednik Nuhodžić je izrazio uvjerenje da će se kroz dijalog sa građanima političkih partija, nevladinog sektora i medija, povećati podrška javnog mnjenja evroatlantskom putu Crne Gore u najskorijem vremenu.

Ministar za evropske i evroatlantske integracije Gruzije **Alex Petriashvili** istakao je da aktuelna posjeta predstavlja kvalitetan osnov za unapređenje saradnje između dvije zemlje po brojnim osnovama, predstavio dosadašnje aktivnosti u procesu evropskih i evroatlantskih integracija, te ukazao na važnost unapređenja saradnje na parlamentarnom nivou i izrazio nadu da će u narednom periodu biti osnovana parlamentarna Grupa prijateljstva sa Gruzijom. Ministar je istakao spremnost za razmjenom iskustava u procesu evropskih i evroatlantskih integracija i ukazao na potrebu za podizanjem svijesti o predstojećim obavezama i benefitima zemlje koju predstavlja na putu ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji. Podsjetio je da će gruzijske trupe ostati u Avganistanu nakon 2014. godine i najavio razgovore sa nadležnima o mogućoj saradnji sa pripadnicima crnogorske Vojske na datom planu. Ministar se osvrnuo i na pitanje nacionalne bezbjednosti u Gruziji, ističući da će za rješenje aktuelnih pitanja sa Ruskom Federacijom tražiti pomoć međunarodnih partnera, te nastaviti uspostavljeni dijalog u cilju što skorije normalizacije odnosa.

Sagovornici su ocijenili važnim dalje unapređenje i razmjenu iskustava na planu evropskih i evroatlantskih integracija i izrazili uvjerenje da će na narednom samitu NATO biti iznijete pozitivne ocjene o napretku obje zemlje na putu realizacije spoljnopolitičkih prioriteta.

Sastanak je završen u 11,45 sati.

ZABILJEŠKU SAČINILA:

Zorana Baćović

sekretar Odbora za bezbjednost i odbranu

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU
Br. 00-67/13-88/18
Podgorica, 5. jula 2013. godine

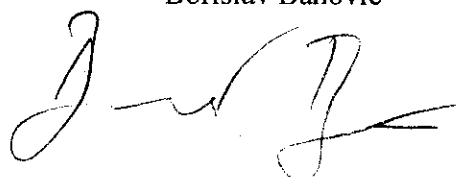
SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I ISELJENIKE
-predsjedniku doc dr Miodragu VUKOVIĆU-

Poštovani,

U skladu sa članom 210 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim Izvještaj o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu na Seminaru za poslanike o politici nacionalne bezbjednosti, realizovanom 1. i 2. jula 2013. godine u Garmisch-Partenkirchenu.

S poštovanjem,

ŠEF DELEGACIJE
Borislav Banović

PRIMLJENO:	21. 07	20 13	GOD.
5 KLASIFIKACIONI BROJ:	00-67/13-38/8		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:	PRILOG:		

IZVJEŠTAJ

*o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore
na Seminaru za poslanike o politici nacionalne bezbjednosti u Garmisch-
Partenkirchenu
1. i 2. jula 2013. godine*

Delegacija Odbora u sastavu Borislav Banović, Luid Ljubo Škrelja, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluđerović, Predrag Bulatović, Andirja Mandić i Zoran Miljanić, i pripravnik Adnan Crnovršanin, učestvovala je 1. i 2. jula 2013. godine na Seminaru za poslanike o politici nacionalne bezbjednosti u Garmisch-Partenkirchenu.

Cilj seminara bio je uspostavljanje strateške komunikacije sa parlamentarnim institucijama u domenu bezbjednosne politike, jačanje kapaciteta za strateški dijalog, razvoj i implementacija nacionalne bezbjednosne i odbrambene strategije kao i jačanje njihove transparentosti.

Prvog dana seminara, direktor Marshall centra, penzionisani general-pukovnik Keith W. Dayton je članovima Odbora za bezbjednost i odbranu poželio dobrodošlicu u pisustvu dekana fakulteta za međunarodne i bezbjednosne studije u Marshall centru, Robert B. Brannon-a i zamjenika direktora, James MacDougall-a, i objasnio da je seminar osmišljen tako da parlamentarcima pomogne u identifikaciji i pronalaženju rješenja za ključne probleme iz oblasti bezbednosti i odbrane, sa kojima se Crne Gora susreće na putu evropskih i evroatlantskih integracija.

Nakon riječi dobrodošlice direktora Marshall centra, zamjenika direktora i dekana uslijedila je prezentacija Marshall centra, njegovih programa kao i aktivnosti koje se u njemu sprovode. Jason Tudor, šef službe za odnose sa javnošću, članovima Odbora je upoznao sa programima koje Marshall centar sprovodi kako za rezidentne tako i za nerezidentne učesnike iz 140 partnerskih zemalja svijeta. Tudor je istakao da je Marshall centar strateško mjesto realizacije programa za jačanje kapaciteta partnera, kako bi se što efikasnije oblikovala međunarodna politika i ostvarili zajednički ciljevi na međunarodnom planu. Takođe, istakao je da je svrha programa koji se u ovom centru sprovode, formiranje aktivne međunarodne mreže zvaničnika iz oblasti bezbjednosti i odbrane, koji bi nakon završene obuke u svojoj državi doprinijeli jačanju kapaciteta i podršci civilnim vlastima, korišćenjem stečenih znanja i vještina iz oblasti na koju se obuka ili program odnosio.

Profesor Ioan Mircea Pascu iz Poljske, član Evropskog parlamenta, u svom uvodnom izlaganju na temu Odgovornost Parlamenta prema građanima je istakao da je Parlament najviši izraz volje naroda i da kao takav on predstavlja čuvara određenih interesa koji se tiču održavanja fizičkog postojanja građana kao i osiguranja njihove dobrobiti. U svom izlaganju govorio je o evoluciji koncepta bezbjednosti koja se kretala od kolektivne ka pojedinačnoj gdje se teži sagledavanju bezbjednosti iz ugla pojedinca, kao i tome da se pažnja više posveti ne-vojnoj bezbjednosti, odnosno sigurnosti hrane, klime i životne sredine, ali da se ne zapostavi ni klasičan koncept vojne i odbrambene bezbjednosti. Profesor Pascu je istakao da u svijetu ne postoji savršena kontrola bezbjednosnih službi i oržanih snaga i da je to gotovo nemoguće, ali da parlamenti treba da teže što većem stepenu kontrole nad ovim sektorom kako bi se obezbjedila veća transparentnost u radu ovih službi, kao i namjensko trošenje javnih sredstava. U svom izlaganju profesor je ukazao na jedan od ključnih problema sa kojima se susrijeću mnoge države a to je da je rok za izradu strategija nacionalne bezbjednosti veoma mali i iznosi 6 mjeseci, što je po njegovom mišljenju nedovoljan rok za kvalitetnu izradu ovog dokumenta koji bi trebalo da osigura efikasnu bezbjednosnu politiku jedne zemlje. Pored ovog problema podsjetio je i na probleme koji su nastali uslijed globalne ekonomske krize, a koji su se manifestovali drastičnim smanjenjem budžeta za bezbjednost i odbranu, što je rezultiralo porastom stope kriminala i opadanjem autoriteta državnih institucija. Profesor je istakao da u uslovima globalne ekonomske krize države trebaju da teže što boljoj saradnji u oblasti bezbjednosti i odbrane kako bi osigurale da njihovi sistemi funkcionišu bez narušavanja njihovih osnovnih funkcija uprkos nedostatku finansijskih sredstava. Tokom diskusije istaknuta je neophodnost shvatanja Parlamenta kao partnera od strane institucija iz sektora odbrane i bezbjednosti, kako bi se osigurala nesmetana kontrola ovog sektora, što bi za rezultat imalo povećanu transparentnost u njihovom radu čime bi građani imali više povjerenja i pružili podršku ovim institucijama.

Na radnom ručku dlegacije Odbora za bezbjednost i odbranu je sa: direktorom Marshall centra, Keith W. Dayton-om, major-generalom Hermann Wachter-om, direktorom programa magistarskih studija, Ralf Rolof-om, profesoricom Valbonom Zeneli, profesorima John Kreindler-om i Joseph Vann-om govorilo se o temama relevantnim za Crnu Goru na njenom putu evropskih i evroatlantskih integracija.

Dr Ralf Roloff imao je izlaganje na temu Evropska unija i evropska bezbjednosna i odbrambena politika u kojem je članovima Odbora ukazao na glavne izazove koji utiču na regionalnu i međunarodnu bezbjednost. Dr Roloff je istakao da je za članice Evropske unije veoma važno međusobno povjerenje u uslovima ekonomske krize kako bi se osigurala efikasna zajednička bezbjednosna i odbrambena politika. Takođe, ukazao je na neophodnost smanjenja i prevazilaženja jaza između očekivanja i sposobnosti država u kreiranju zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike, i istakao da je ovaj jaz nastao uslijed nedostatka političke volje i povjerenja među članicama Evropske unije, što je okarakterisao kao dva ključna problema sa kojima se unija suočava u uslovima ekonomske krize. Nepovjerenje među članicama Evropske unije doprinijelo je tome da članice bez predhodne međusobne konsultacije smanjuju svoje

budžete za sektor bezbjednosti i odbrane što predstavlja veoma loš trend i dovodi u pitanje efikasnost njihovih oružanih snaga u narednom periodu. Tokom diskusije zajednički je ocijenjeno da je dalja stabilizacija regiona i integracija zemalja Zapadnog Balkana ključni cilj u postizanju stabilnosti na polju bezbjednosti i odbrane postojećih kao i budućih članica Evropske unije. Takođe, ukazano je na neophodnost daljeg zajedničkog angažovanja na izgradnji međusobnog povjerenja i osmišljavanju zajedničkih platformi odbrane koje bi funkcionisale na principu „pametne odbrane“ kako bi se postigla što veća efikasnost sa ograničenim resursima.

Na kraju prvog dana na temu NATO, ključna pitanja, proširenje i pristupanje govorio je profesor John Kriendler koji je u svom izlaganju podsjetio članove delegacije na koncept i principe na kojima NATO počiva i funkcionise. Govorio je o konceptu kolektivne odbrane koji osigurava da članice ovog saveza mogu računati na pomoć i angažman svojih saveznika u slučaju eventualnog napada. Takođe, profesor Kriendler govorio je o operacijama i misijama koje je NATO imao kao i o onima koje sada ima u svijetu. Govoreći o upješnosti, trenutnom stanju i budućnosti misije ISAF u Avganistanu, pohvalio je učešće pripadnika Vojske Crne Gore u ovoj misiji i istakao da Crna Gora, iako veoma mala, daje svoj maksimalni doprinos kroz angažan kako u ovoj tako i ostalim misijama u inostranstvu u kojima ima svoje predstavnike. Profesor je članove delegacije upoznao sa oblicima partnerstava koje NATO ima sa zemljama koje nisu članice saveza, posebno je istakao odnos koji NATO ima sa Rusijom, predvodnicom nekadašnjeg Varšavskog pakta, kojem je posvećeno puno pažnje nakon Hladnog rata. Govoreći o budućim proširenjima, profesor je podsjetio koje su to koristi i eventualni troškovi koje zemlja koja želi pristupiti savezu može imati, i u svjetlu toga istakao da reforme koje se unutar zemlje kandidata sprovode kako bi ispunila uslove za članstvo, predstavljaju jednu od najvećih koristi iako se ona često stavlja u drugi plan. U diskusiji po ovoj temi članovi delegacije su profesora Kriendlera upoznali sa trenutnim stanjem evroatlantskih integracija u Crnoj Gori, problemima sa kojima se ona susreće na tom putu kao i sa budućim koracima koje je potrebno preduzeti kako bi se podrška javnosti za pristupanje NATO u Crnoj Gori pojačala.

Drugog dana seminara profesor Jack Treddenick u izlaganju Uloga Parlamenta u izradi budžeta za odbranu istakao je važnost kvalitetne pripreme budžeta za odbranu od strane Vlade, uz eventualno angažovanje eksperata iz akademskih krugova, koji bi doprinijeli kvalitetu u izradi i preciznosti budžeta, kako bi parlamentarci bili u mogućnosti da na osnovu preciznih podataka prikazanih u budžetu lakše uvide koji su to sektori i oblasti za koje je potrebno obezbijediti dodatna sredstva i omogućili da sistem odbrane besprekorno funkcionise. Profesor je istakao da je za kvalitetnu izradu budžeta neophodno obratiti pažnju na dva suštinska pitanja, a to su koliko novca je potrebno za odbranu i na koji način će se ona utrošiti. Da bi se dobio odgovor na prvo pitanje, koliko je novca potrebno za kvalitetnu odbranu, neophodno ostvariti ravnotežu između odbramenih ciljeva, načina na koji će snage biti organizovane i načina na koji će novčana sredstva biti obezbijedena. Profesor je istakao da rješenje za pitanje kakva raspodjela sredstava je neophodna da bi sistem odbrane bio funkcionalan, leži u balansu između raspoloživih kapaciteta za odbranu, organizacije jedinica i inputa kao što su ulaganja u kadar, za rad i održavanje ili

investicije potrebne za modernizaciju opreme. Naglasio je da određen broj zemalja i dalje najveći procenat izdvaja za kadar i održavanje dok vrlo mali procenat ostaje za investicije u vidu modernizacije opreme, što predstavlja veoma loš model upravljanja budžetskim sredstvima jer zastarijevanjem opreme rastu i izdaci njenog održavanja. S tim u vezi, predstavio je model rasporedjele bužetskih sredstava po kome bi države trebalo da se upravljaju kako bi obezbjedile efikasno i efektivno trošenje sredstava opredijeljenih za odbranu. Po tom modelu izdvajanja za kadar bi trebalo da budu na nivou od 40%, a izdvajanja za rad i održavanje kao i investicije za modernizaciju na nivou od po 30%, čime bi se osigurao pravilan način utroška sredstava za odbranu. Profesor Treddenick je istakao da je u fazi usvajanja budžeta, gdje je najizraženija uloga Parlamenta, veoma važno da parlamentarci imaju dovoljno vremena za kvalitetnu analizu bužeta, kao i da pred sobom imaju što veći nivo informacija o raspodjeli sredstva po programima i pojedinačnim stavkama, kako bi što spremnije mogli da diskutuju i usvoje budžet koji bi omogućio nesmetano funkcionisanje sistema odbrane. U diskusiji sa poslanicima zajednički je ocijenjeno da Crna Gora ima relativno dobru praksu u usvajanju budžeta za odbranu, kako vremenskim intervalom predviđenim za analizu tako i količinom i preciznošću informacija koje poslanici dobiju na uvid. Takođe, pohvalnim je ocijenjena i dobra saradnja Odbora sa Državnom revizorskom institucijom koja obezbjeđuje potrebne informacije u fazi evaluacije u kojoj Parlament takođe igra veoma važnu ulogu.

Profesorica na međunarodnim i bezbjednosnim studijama u Marshall centru, Valbona Zeneli govorila je na temu Regionalna ekonomska sigurnost, u okviru koje je članovima Odbora predstavila probleme sa kojima se zemlje Jugoistočne Evrope susreću u uslovima globalne ekonomske krize. Zeneli je naglasila da je privredni i ekonomski rast zemalja Jugoistočne Evrope uslovljen direktnim stranim investicijama, kojih je u zadnjem periodu sve manje uslijed nesigurnosti investitora da svoj kapital ulažu u zemlje čija su kreditna zaduženja veoma izražena. Istakala je da su direktne strane investicije jedan od glavnih pokretača kako ekonomskog razvoja tako i jačanja ukupne stabilnosti ekonomije Jugoistočne Evrope i da su veoma bitne za zemlje poput Crne Gore koje se nalaze na putu evropskih integracija. Kao značajan problem za ekonomsku stabilnost u zemljama Jugoistočne Evrope, Zeneli je istakla njihovo ograničeno učešće u međunarodnoj trgovini uslijed nedostatka proizvoda koji bi bili konkurentni na tom tržištu, a čije je nepostojanje uslovljeno padom industrijske proizvodnje i gašenjem primarnih grana privrede. Članovi Odbora su tokom diskusije apostorfirali značaj regionalne ekonomske i privredne saradnje koja bi trebalo da bude odgovor na ekonomsku krizu i ublažavanje njenih posljedica. Takođe, istaknut je značaj regionalnih investicija i saradnje na polju energetike u zemljama koje svoju ekonomiju uglavnom zasnivaju na turizmu kao što je slučaj sa Crnom Gorom, kako bi se troškovi u toj privrednoj grani sveli na minimum i time doprinijelo formiranju nižih cijena, što bi rezultiralo privlačenju kako stranih tako i domaćih turista.

Na radnom ručku dlegacije Odbora za bezbjednost i odbranu je sa: zamjenikom direktora Marshall centra, James MacDougall-om, dekanom Robert B. Brannon-om, profesoricom Valbonom Zeneli i profesorima Jack Treddenick-om i Matthew Rhodes-om razgovaralo se o

implikacijama koje po Crnu Goru može imati članstvo Republike Hrvatske u Evropskoj uniji. Tokom razgovora ocijenjeno je da Hrvatska predstavlja dobar primjer za zemlje regiona koje se nalaze na putu evropskih i evroatlantskih integracija, i zaključeno da je do sada pružala nesebičnu pomoć i podršku Crnoj Gori na njenom integracionom putu, i izražena nada da će tako i ostati nakon njenog punopravnog članstva u Evropskoj uniji.

Profesor Joseph Vann je izlažući na temu Uloga Parlamenta u borbi protiv korupcije istakao važnost sačinjavanja kvalitetne strategije za borbu protiv korupcije, kao i neophodnost njenog ispravnog sprovođenja. Vann je istakao da većina država ima veoma kvalitetne strategije borbe protiv korupcije, ali da su i uprkos tome one veoma neuspješne zbog nepostojanja dovoljne političke volje za njihovim sprovođenjem, nedjelovorne vladavine prava, neefikasne uprave i edukacije kao i zbog nedostatka resursa. Da bi borba protiv korupcije bila efikasna neophodno je uspostaviti mjerljivu političku volju, istinsku vladavinu prava, transparentnu dobru upravu, djelotvorne programe edukacije i smislenu dodjelu resursa. Profesor Vann je predstavio dva modela efikasne borbe protiv korupcije koji su prisutni u državama Singapur i Hong Kong, koje su u prošlosti imale naslijeđenu korupciju u svim sektorima i vrlo nedjelotvorne strategije protiv korupcije, da bi vremenom ove dvije države jakom političkom voljom pokrenule određene istrage koje su bile veoma uspješne i time povećale stepen povjerenja javnosti što je uslovilo privredni i ekonomski rast. Profesor je istakao da bi Crna Gora mogla pospiješiti svoj ekonomski i privredni rast ako bi poput ove dvije države, koje su znatno manje od nje, promijenila pristup u borbi protiv korupcije, a za to je kako je istakao, važno postojanje jake političke volje. Članovi Odbora su tokom diskusije predstavili crnogorski model i kapacitete za borbu protiv korupcije. Takođe, tokom diskusije je istaknuto da je Odbor za bezbjednost i odbranu u crnogorskoj javnosti prepoznat kao inicijator određenih pomaka u borbi protiv korupcije i da je u Skupštini Crne Gore od nedavno oformljen Odbor za antikorupciju koji će svojim aktivnostima nastojati da doprinese kvalitetu i efikasnosti borbe protiv korupcije.

Profesor Matthew Rhodes je u izlaganju Parlamenti i demokratsko upravljanje istakao da je uloga Parlamenta u demokratskom upravljanju veoma važna jer je Parlament simbol nacionalnog suvereniteta i direktna veza građana sa vladom. Ukoliko nema dovoljne posvećenosti i uključenosti Parlamenta nema ni djelotvornih politika koje su imperativ za razvoj i prosperitet jedne zemlje. Profesor Rhodes je istakao da je za koncept dobrog upravljanja neophodno uspostaviti vezu i balans između kapaciteta države, odgovornosti i načina reagovanja u određenim situacijama, a to znači da je potrebno postojanje određenog autoriteta lidera i državne uprave, koji je neophodan za obavljanje i organizaciju državnih poslova, a koji neće biti prevelik da bi umanjio mogućnost građana da pozovu na odgovornost lidere i vladu u slučaju neefikasnog sprovođenja politika, čime bi se stvorio potreban balans i uslovio efikasan rad vlade. On je naglasio da je za koncept dobrog upravljanja neophodno imati kapacitete i resurse koji bi to omogućili, te je neophodno posvetiti se unaprjeđenju institucija i kadrova koji će doprinijeti demokratizaciji i daljem prosperitetu društva. U cilju navedenog, neophodno je implementirati određene reforme koje jačaju ulogu Parlamenta koji je nosioc nadzora nad izvršnom vlasti i

držanje iste odgovornom. Nakon diskusije po ovoj temi, na kraju seminara delegaciji Odbora za bezbjednost i odbranu obratio se direktor Marshall centra penzionisani general-pukovnik Keith W. Dayton, koji je izrazio zadovoljstvo uspjehom seminara koji je omogućio članovima Odbora da diskutuju po temama relevantnim za Crnu Goru koja se nalazi na putu evropskih i evroatlantskih integracija. On je istakao značaj reformi koje Crna Gora sprovodi na tom putu i naglasio da su upravo te reforme jedna većih od koristi koje svaka zemlja dobija na putu ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji i NATO. Dayton je podržao proces reformi i napore koje Crna Gora ulaže na integracionom putu, i izrazio nadu da će Marshall centar nastaviti da bude partner Crnoj Gori u jačanju kapaciteta kroz realizaciju određenih programa i seminara. S tim u vezi, imajući u vidu kapacitete novoformljenog Odbora za antikorupciju, Dayton se saglasio sa predsjednikom Odbora, Predragom Bulatovićem, da u budućem periodu Marshall centar realizuje program na kome bi učestvovali članovi i služba ovog odbora, a koji bi imao za cilj jačanje kapaciteta novoformljenog radnog tijela Skupštine Crne Gore.

IZVJEŠAJ SAČINIO:

Adnan Crnovršanin

IZVJEŠTAJ OVJERIO:

Borislav Banović

PRIMLJENO:	24.06.	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51113-75/15	
VEZA:		
EPA:		
SKRACENICA:	PRILOG:	

SLUŽBENA ZABILJEŠKA***Sastanak članova Odbora za bezbjednost i odbranu***

sa ambasadorom Slovačke Republike u Crnoj Gori, Františekom Lipkom i stručnjacima za bezbjednosna pitanja u okviru projekta „Crna Gora na putu u evroatlantsku porodicu“

19. jun 2013. godine

Skupština Crne Gore

Članovi Odbora za bezbjednost i odbranu sastali su se 19. juna 2013. godine sa ambasadorom Slovačke Republike, Františekom Lipkom, predsjednikom Slovačke atlantske komisije (SAK), Rastislavom Kačerom, zamjenikom direktora Direktorata za bezbjednosnu politiku Ministarstva vanjskih i evropskih poslova Slovačke Republike, Lubomirom Mackom i diplomatom iz Misije Slovačke Republike pri NATO, zaduženim za Zapadni Balkan i Crnu Goru, Martinom Hrvolovom.

Na sastanku su učestvovali predsjednik i članovi Odbora: Mevludin Nuhodžić, Radivoje Nikčević, Luid Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić i Zoran Miljanić. Ispred službe Odbora, sastanku su prisustvovali sekretarka Zorana Bačović, savjetnik Slaviša Šćekić, saradnica Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Sastanak je realizovan u okviru projekta pod nazivom „Crna Gora na putu u evroatlantsku porodicu“, koji realizuje Slovačka atlantska komisija (SAK) u saradnji sa Ministarstvom vanjskih i evropskih poslova Slovačke Republike i Ministarstvom vanjskih poslova i evropskih integracija u Podgorici, sa ciljem informisanja crnogorskih građana o svim aspektima evroatlantskih integracija.

Sastanak je počeo u 10,05 sati.

U uvodnom izlaganju, predsjednik Odbora **Mevludin Nuhodžić** je predstavio nadležnosti Odbora za bezbjednost i odbranu, ulogu ovog radnog tijela Skupštine u procesu evroatlantskih integracija, kao i realizovane aktivnosti na planu sprovođenja parlamentarnog nadzora nad radom sektora odbrane i bezbjednosti. Takođe, istakao je da prioritet u radu Odbora predstavlja iznalaženje optimalnih i najčešće konsenzualnih rješenja za aktuelna bezbjednosna pitanja uz puno poštovanje i zaštitu ljudskih prava, čime se opravdava povjerenje koje su građani dodijelili svojim predstavnicima u Skupštini Crne Gore. U nastavku, predsjednik Odbora se osvrnuo i na kontinuitet partnerskog odnosa koje ovo radno tijelo ima sa organima i institucijama u sektoru odbrane i bezbjednosti, apostrofirajući da cilj u radu predstavlja podrška i djelovanje u pravcu

poboljšanja funkcionalnosti pomenutog sektora, jačanje vladavine prava i podsticanje reformi na način da bi se u što skorijem roku dostigli potrebni standardi na putu evropskih i evroatlantskih integracija.

Ambasador Slovačke Republike u Crnoj Gori, **František Lipka** predstavio je projekat „Crna Gora na putu u evroatlantsku porodicu“ i istakao da zemlja koju predstavlja ima mnogo iskustva u integracionim procesima ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji i NATO, podsjetivši da jedan od prioriteta njene vanjske politike jeste i podrška državama Zapadnog Balkana na datom putu. Istakavši da Crna Gora predstavlja lidera u regionu na ovom planu, ukazao je na četiri oblasti u kojima je, po ocjenama NATO saveza, potrebno ostvariti dodatni napredak i to: vladavinu prava, reformu sektora odbrane, reformu službi bezbjednosti i jačanje podrške javnog mnjenja evroatlantskim integracijama. U cilju ostvarivanja posljednjeg kriterijuma, ambasador je ukazao na sprovedene aktivnosti i realizovane programe od 2009. godine do danas, koji su imali za cilj informisanje građana o procesu evroatlantskih integracija, cijeneći ulogu poslanika veoma važnom na navedenom putu. Ambasador Lipka je podsjetio da se u Slovačkoj nisu razdvajali procesi evropskih i evroatlantskih integracija, naročito imajući u vidu zajedničke vrijednosti ove dvije međunarodne organizacije, kao i činjenicu o velikom broju država koje su punopravne članice i Evropske unije i NATO.

Član Odbora, **Borislav Banović** ocijenio je da na državnom nivou postoji dovoljno relevantnih informacija o načinu funkcionisanja i misiji NATO saveza ali i istakao da stav o potrebi crnogorskog članstva u pomenutoj organizaciji predstavlja izraz političkog opredjeljenja. Takođe je podsjetio na okolnosti pod kojima je Slovačka Republika težila članstvu u Alijansi, najprije opredjeljenje za odvajanjem od tzv. Istočnog bloka, a zatim relativno homogenu religioznu i demografsku strukturu. S tim u vezi, ukazao je da u Crnoj Gori poseban aspekt predstavljaju dešavanja iz 1999. godine, kao i tradicionalna vezanost jednog dijela stanovništva za stavove Republike Srbije i Ruske Federacije. U skladu sa navedenim, poslanik Banović se interesovao za iskustva Slovačke na ovom putu i načine suočavanja sa problemima, te diskutuje sa oponentima.

Poslanik **Suljo Mustafić** je istakao da Bošnjačka stranka podržava članstvo Crne Gore u NATO i Evropskoj uniji i ukazao da se najveća podrška članstvu u Alijansi bilježi u onim područjima u kojima žive manjinski narodi. U skladu sa navedenim, iznio je stav da evropske i evroatlantske integracije treba da budu predmet interesovanja cijelog društva, te apostrofirao da članstvo u NATO predstavlja sinonim za stabilnost, sigurnost, demokratski prosperitet i održivost sistema, cijeneći da će referendum iz 2006. godine biti okončan kada Crna Gora postane punopravna članica evroatlantske porodice. Dalje je ukazao na ostvaren napredak u proteklom periodu ali i naglasio da podrška javnog mnjenja NATO integracijama nije na zadovoljavajućem nivou. U prilog navedenom, istakao je da Komunikaciona strategija o evroatlantskim integracijama nije dala očekivane rezultate i iznio stav da je Vlada Crne Gore trebalo da bude više uključena u navedeni proces. Poslanik Mustafić se osvrnuo i na ulogu Skupštine Crne Gore, cijeneći da dvije trećine predstavnika političkih partija podržava članstvo u NATO, kao i da je isto u disproportiji sa stavovima građana. Istakavši važnost zajedničkog djelovanja za postizanje željenih rješenja, a uvažavajući značaj ovog spoljnopolitičkog prioriteta, ukazao je na potrebu većeg angažovanja Vlade Crne Gore i njenih radnih tijela u datom procesu. Kao jednu od prednosti NATO saveza, poslanik Mustafić je posebno izdvojio multinacionalni i multivjerski karakter ove organizacije.

Član Odbora **Zoran Miljanić** istakao je da Pozitivna Crna Gora, kao opoziciona stranka, podržava članstvo naše države u NATO. Ukazavši na činjenicu da se političke partije koje su se zalagale na nezavisnost Crne Gore na referendumu iz 2006. godine, zalažu i za članstvo u Alijansi, podsjetio je na disproportiju u podršci građana u odnosu na stavove njihovih političkih predstavnika. Shodno navedenom, istakao je da bi se iskrenim pristupom i djelovanjem u praksi Demokratske partije socijalista podrška javnog mnjenja evroatlantskim integracijama u kratkom roku značajno povećala, naglašavajući da i opozicioni predstavnici treba da djeluju u navedenom pravcu. U pogledu promjena i implementacije Komunikacione strategije o

evroatlantskim integracijama, poslanik Miljanić je istakao da treba više raditi u pogledu uspostavljanja saradnje i partnerskog odnosa sa medijima. Dalje je ukazao da nosilac aktivnosti jačanja podrške javnog mnjenja jeste Vlada Crne Gore, najprije Ministarstvo odbrane i Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija i istakao da oponenti u ovom trenutku vode bolju kampanju, što pokazuju i rezultati posljednjih istraživanja.

Tokom diskusije, predsjednik Odbora **Mevludin Nuhodžić** je apostrofirao da punopravnom članicom NATO postaje država, te da su političke partije zadobile povjerenje građana na osnovu izbornih programa i iskazanih prioriteta. U skladu sa navedenim, podsjetio je da dvije trećine poslanika u Skupštini Crne Gore podržava članstvo u Alijansi ali i ukazao da se isto ne poklapa sa podrškom javnog mnjenja. Uvažavajući navedene činjenice, predsjednik Nuhodžić je ukazao na nužnost približavanja navedenog procesa građanima, za šta je potrebno angažovanje političkih predstavnika na državnom i lokalnom nivou, nevladinih organizacija i medija. Podsjetivši na nedavne izmjene u organizaciji Vladinih tijela koja se bave ovim pitanjem i ističući da su posljednje poruke zvaničnika iz Republike Srbije optimistične za Crnu Goru, ukazao je na nužnost sagledavanja svih aspekata u vođenju kampanje za jačanje podrške javnog mnjenja evroatlantskim integracijama.

Ambasador Slovačke Republike u Crnoj Gori, **František Lipka** je ocijenio da članstvo u NATO za malu državu na politički trusnom području predstavlja vrstu tzv. životnog osiguranja i istakao da se isto može posmatrati i sa političkog, bezbjednosnog, te ekonomskog aspekta. S tim u vezi, ocijenio da se politički kontekst ogleda u realnoj potrebi udruživanja u sistem kolektivne bezbjednosti, kao i činjenici da u današnjoj konstalaciji međunarodnih odnosa, stabilnost i položaj države zavisi od saveznika i članstva u međunarodnim organizacijama, kojim država postaje subjekat, a ne objekat sprovođenja politike. Sa ekonomskog aspekta, ukazao je da se legalni kapital uliva u stabilne zemlje, u kojima je poštovanje principa vladavine prava na viskom nivou tj. u kojima postoje isti standardi privređivanja kao u matičnim državama. Govoreći o slovačkom iskustvu, amabasador Lipka je ukazao da politički aranžmani nakon II svjetskog rata nikada nisu odgovarali zemlji koju predstavlja, te je ista težila što skorijem članstvu u NATO i Evropskoj uniji, pa su integracioni procesi vođeni paralelno. Takođe se osvrnuo i na ekonomsku stabilnost koju Slovačka i danas bilježi. Pored navedenog, ukazao je na važnost definisanja ko i na koji način primjenjuje Komunikacionu strategiju o evroatlantskim intgeracijama Crne Gore, podsjetivši da rezultati istraživanja iz 2012. godine jasno ukazuju da ista nije bila implementirana na pravi način, kao i da su oponenti članstva osnažili svoju kampanju. Dalje je istakao da političke stranke pobjeđuju na izborima na osnovu svojih programa ali i da se birači istih ne pridržavaju. S tim u vezi, sugerisao je da političke stranke djeluju u praksi, da najprije razgovaraju sa građanima i ocijenio da angažovanje mlade generacije u cilju jačanja podrške evroatlantskim integracijama nije na odgovarajućem nivou.

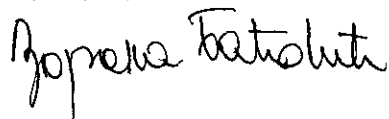
Predsjednik Slovačke atlantske komisije (SAK), **Rastislav Kačer** je sugerisao da posebna pažnja treba biti posvećena modelima kako potrebnu podršku javnog mnjenja održavati u narednom periodu. Podsjećajući da je podrška javnog mnjenja članstvu u NATO u Slovačkoj 1999.g. iznosila 28%, a 2003.g. 60%, istakao je da su evroatlantske integracije u političkim diskusijama izmještene van sučeljavanja stavova pozicije i opozicije, te odvojene kao poseban spoljopolitički cilj koji ne smije biti umanjen dnevnopolitičkim diskursima, što cijeni prigodnim modelom i za Crnu Goru. U nastavku je istakao da treba djelovati u pravcu veće transparentnosti rada Vlade po ovom pitanju, pojašnjenja opozicionim predstavnicima da je vlast u demokratskim društvima smjenjivog karaktera, te da će u zamijenjenim ulogama, NATO biti njihov saveznik. Takođe, sugerisao je da odluka o članstvu Crne Gore u NATO treba da bude donešena u Skupštini Crne Gore, cijeneći referendum nepotrebnim i pogodnim za one strukture koje nisu spremne ili sposobne za nošenje političke odgovornosti. Sa druge strane, refrendum o članstvu u Evropskoj uniji smatrao je opravdanim, naročito zbog činjenice da ova odluka nosi prenošenje dijela suvereniteta države.

Na kraju sastanka, ambasador František Lipka je istakao da će se Ambasada Slovačke Republike u Crnoj Gori zalagati za intenziviranje saradnje Odbora za bezbjednost i odbranu sa radnim tijelom slovačkog Parlamenta koje tretira pitanja odbrane i bezbjednosti.

Sastanak je završen u 11,30 sati.

ZABILJEŠKU SAČINILA:

Zorana Baćović

sekretar Odbora za bezbjednost i odbranu

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO: 07. 06	20. 12. GOD.
5 KLASIFIKACIONI BROJ: 00-51/13-58/8	
VEZA:	
EPA:	
SKRACENICA:	PRILOG:

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Sastanak člana Odbora za bezbjednost i odbranu, Borislava BANOVIĆA sa šefom Odjeljenja za demokratizaciju u Misiji OEBS-a u Crnoj Gori, Lloydom TUDYK-om

31. maj 2013. godine

Skupština Crne Gore

Član Odbora za bezbjednost i odbranu, Borislav Banović sastao se 31. maja 2013. godine sa predstavnikom Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Lloydom Tudyk-om, šefom Odjeljenja za demokratizaciju i savjetnikom za programe demokratizacije u Misiji OEBS-a u Crnoj Gori, Anom Milutinović.

Ispred službe Skupštine sastanku su prisustvovali saradnica u Odboru Vera Damjanović i pripravnica Nevena Čabarkapa.

Sastanak je organizovan sa ciljem preciziranja jedne od tema iz Plana parlamentarnog nadzora za 2013. godinu i uloge ove organizacije u njenoj realizaciji, u skladu sa iznijetim predlozima za saradnju na sastanku predsjednika Odbora, Mevludina Nuhodžića sa šefom Odjeljenja za demokratizaciju Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Lloydom Tudykom, 4. aprila 2013. godine.

Na navedenom sastanku je bilo riječi o modelima buduće saradnje Odbora sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori, u okviru kojih se izdefinisala potreba za ekspertskom podrškom prilikom realizacije tačke 13 Plana „razmatranje stanja u oblasti bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora“.

Sastanak je počeo u 9,55 sati.

Član Odbora, **Borislav Banović** je ukazao da cilj razmatranja navedene teme na sjednici Odbora predstavlja upoznavanje sa nadležnostima, iskustvom u radu svih relevantnih subjekata, kao i informisanje o prihvaćenim međunarodnim standardima u ovoj oblasti, kako bi Odbor u narednom periodu na kvalitetan i učinkovit način sprovodio svoju nadzornu ulogu. Ukazao je na postojanje civilne i vojne dimenzije u okviru date teme, te apostrofirao da njeno razmatranje predstavlja dodatni korak na unapređenju prakse i kontrolne uloge Odbora za bezbjednost i odbranu. U skladu sa navedenim, poslanik Banović je podsjetio na 37. sjednicu Odbora 24. saziva, na kojoj je sprovedeno konsultativno saslušanje na temu pomorske sigurnosti i bezbjednosti, ističući da ista predstavlja primjer dobre prakse u saradnji sa Misijom OEBS-a u Crnoj Gori.

Predstavnik Misije OEBS-a u Crnoj Gori, **Lloyd Tudyk** je istakao punu spremnost Odjeljenja kojim rukovodi, za nastavkom uspješne saradnje, ukazavši da će podrška u konkretnom slučaju biti obezbijedena i na taj način osiguran doprinos uspješnoj realizaciji usvojenog Plana parlamentarnog nadzora za 2013. godinu.

Na sastanku je postignuta saglasnost oko angažovanja eksperta od strane Misije OEBS-a u Crnoj Gori sa ciljem da se članovima Odbora prezentuju standardi i modeli djelovanja u oblasti bezbjednosti vazdušnog saobraćaja i vazdušnog prostora, kao i oko dostavljanja nalaza u pisanoj formi za vojnu dimenziju navedenog pitanja. Takođe, postignuta je saglasnost da se, u koordinaciji službe Odbora i osoblja Misije OEBS-a u Crnoj Gori, a u skladu sa objektivnim mogućnostima, utvrde vremenski rokovi za realizaciju pomenute aktivnosti.

Sastanak je završen u 10,10 sati.

ZABILJEŠKU SAČINILA:

 Vera Damjanović

saradnica u Odboru za bezbjednost i odbranu

PRIMLJENO: 27.05-	2013. GOD.
5 KLASIFIKACIONI BROJ: 00-51/13-61/2	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SLUŽBENA ZABILJEŠKA**sa sastanka članova Odbora za bezbjednost i odbranu sa predstavnicima NATO ekspertskeg tima održanog 13. maja 2013. godine**

Na sastanku su učestvovali: predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić i članovi Suljo Mustafić i Vasilije Lalošević i predstavnici NATO ekspertskeg tima, u sastavu: gđa Patricia Shearing, NATO ekspert, bivši savjetnik u Ministarstvu odbrane Velike Britanije, savjetnik u Letoniji, Gruziji i Sijera Leoneu, g. Svein Eriksen, viši savjetnik, norveška državna Agencija za javnu upravu i e-Vladu, NATO ekspert, g. Francisko Cardona, NATO ekspert, bivši viši savjetnik, SIGMA/OECD i dr Olivier F. Desarzens, vođa tima, šef NATO BI Programa za Jugoistočnu Evropu, Savezno Ministarstvo inostranih poslova, Švajcarska. Ispred Ministarstva odbrane Crne Gore, sastanku su prisustvovala: Sandra Drecun, viši savjetnik za EU i Aleksandra Tmušić, prevodilac.

Sastanak je počeo u 14 sati.

Sastanak je organizovan u okviru projekta „Izgradnja integriteta u oblasti odbrane i bezbjednosti“, na inicijativu NATO ekspertskeg tima, koju je prosljedilo Ministarstvo odbrane Crne Gore. Projekat „Izgradnja integriteta“ iniciralo je Ministarstvo odbrane Norveške krajem prošle godine i prilagođen je zemljama Jugoistočne Evrope, a obuhvata Bugarsku, Rumuniju, Srbiju, Makedoniju, Crnu Goru, Bosnu i Hercegovinu, Hrvatsku i Albaniju. Osnovni cilj projekta je pomoć ne-NATO članicama u procesu pripreme za članstvo u Alijansi, podrška u prepoznavanju i implementaciji mjera u borbi protiv korupcije, kao i podizanje svijesti o izgradnji integriteta. Projekat će biti sproveden kroz dvije faze, gdje prva faza podrazumijeva analizu potreba, odnosno sagledavanje trenutne situacije radi prepoznavanja rizičnih faktora koji mogu doprinijeti korupciji, dok će u drugoj fazi, na osnovu rezultata analize, biti definisani mogući projekti i reforme. Analiza potreba će biti implementirana kroz saradnju norveške Vlade sa ministarstvima odbrane i drugim institucijama, na način što će lokalni eksperti u svakoj od navedenih zemalja obavljati intervjue sa predstavnicima institucija obuhvaćenih analizom, na osnovu kojih će pripremati odgovarajuće izvještaje. Analiza potreba će uz odgovore na Upitnik o izgradnji integriteta poslužiti kao osnova NATO ekspertskeg timu za izradu izvještaja o stanju u Crnoj Gori (Peer review). Pitanja iz Upitnika odnosila su se na nacionalni sistem za sprječavanje

korupcije u oblastima odbrane i bezbjednosti, počev od civilne i demokratske kontrole koja se odnosi na kontrolnu ulogu Parlamenta, Savjeta za odbranu i bezbjednost, kao i učešće civilnog sektora, zatim pitanje legislative u oblasti antikorupcije (usvojeni nacionalni i međunarodni dokumenti), pitanje politike za borbu protiv korupcije u sektoru odbrane i bezbjednosti, kadrovske politike, transparentnosti finansijskih izvještaja, javnih nabavki, tenderske procedure, učešće u misijama, postupanja sa državnom imovinom, procesuiranje korupcijskih slučajeva pred nadležnim sudom itd.

Članovi Odbora su na sastanku imali priliku da iznesu svoje stavove, preporuke i ideje koji će biti od koristi za izradu finalnog izvještaja evaluatora ovog projekta.

U uvodnom obraćanju, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić izrazio je zadovoljstvo što je u prilici da prezentuje rad Odbora i iskustva iz okvira parlamentarnog nadzora nad sektorom bezbjednosti i odbrane. Istakao je da su Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane jasno definisana i znatno proširena i ojačana ovlašćenja ovog tijela, ali i odgovornost Odbora, ukazujući na važnost sprovođenja nadzorne uloge Parlamenta. Poseban osvrt učinio je na dosljednu realizaciju nadležnosti razmatranja godišnjih izvještaja o radu Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore, Agencije za nacionalnu bezbjednost, Ministarstva unutrašnjih poslova, kao i posebnih informacija o svim aktuelnim pitanjima u sektoru bezbjednosti i odbrane, posmatrajući ih kroz forme kontrolnog i konsultativnog saslušanja. Ukazao je na ustanovljenu zakonsku obavezu Odbora o planiranju parlamentarnog nadzora, kao i obavezu da se Parlamentu podnosi godišnji izvještaj o realizaciji i rezultatima planiranog. Predsjednik Nuhodžić apostrofirao je da su dužnosti institucija i pojedinaca nad kojima se vrši nadzor jasno definisane uz istovremenu zakonsku zaštitu njihovih prava, kao i da su po prvi put propisane i kaznene odredbe za neizvršavanje dužnosti za subjekte nad kojima se vrši nadzor. Prezentujući nadležnosti Odbora, ukazao je na širok dijapazon ovlašćenja i zadataka koji istovremeno nose i veliku odgovornost, kako Odbora tako i organa i institucija nad kojima se vrši nadzor. Takođe, predsjednik Nuhodžić naglasio je da Odbor daje poseban značaj ulozi civilnog društva, čiji zainteresovani predstavnici učestvuju u radu Odbora, kao i da su dokumenti Odbora dostupni javnosti i da se kao takvi mogu naći na web stranici Skupštine Crne Gore. Zaključio je da bez jasne i kvalitetne kontrole sistema bezbjednosti i odbrane nema ni daljeg napretka u razvoju društva, kao ni u procesu integracija.

Vođa tima - šef NATO BI Programa za Jugoistočnu Evropu, dr Olivier F. Desarzens, istakao je da se unaprjeđenjem dobre uprave i dobre procedure upravljanja mogu na najbolji način iskoristiti novčana sredstva opredijeljena vladama zemalja članica NATO-a, te da ove mjere trebaju imati za cilj jačanje transparentnosti, odgovornosti i integriteta. Na taj način, izrazio je mišljenje ekspertskeg tima da građani imaju pravo da znaju šta administracija radi, na koji način se novac troši i na koji način Parlament kontroliše taj proces. U tom kontekstu, izrazio je interesovanje kako teče kontrola budžeta vezano za vojna pitanja i pitanja javnih nabavki.

Predsjednik Odbora objasnio je da u Zakonu o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane stoje jasne pozicije kontrole trošenja javnih finansijskih sredstava kroz raspravu o budžetu. Pošto Odbor u stvaralačkom dijalogu sa Ministarstvom odbrane raspravi potrebu za planiranim sredstvima i dobije informaciju za koje ciljeve se ista planiraju, u prilici je opredijeliti stav prema određenim stavkama u predloženom budžetu. Drugi momenat predstavlja rasprava o završnom računu budžeta, kada Odbor vrši uvid u realizaciju opredijeljenih sredstava, tj. postojanje portencijalnih transfera sredstava s jedne pozicije na drugu i dr. Takođe g. Nuhodžić je istakao da Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane omogućuje traženje i posebnog izvještaja o određenoj nabavci koja može biti u fokusu interesovanja Odbora. Pored toga, istakao je da Odbor razmatra i izvještaj Državne revizorske institucije, koja vrši kontrolu trošenja budžeta, kao još jednu priliku za raspravu, uz napomenu da je institut poslaničkog pitanja još jedan mehanizam parlamentarnog nadzora. Takođe, kada je riječ o javnim nabavkama, podsjetio je da Direkcija za javne nabavke i Komisija za praćenje postupka javnih nabavki, rukovodeći se Zakonom o javnim nabavkama, do kraja kompetentno prate pravnu proceduru, u smislu eventualnih zloupotreba. U slučaju da ima povoda za sumnju po tom osnovu, Odbor od njih može tražiti izvještaj, jer po Zakonu o parlamentarnom nadzoru ima pravo na to. Apostrofirao je da Odbor ima partnerski odnos sa organima koje kontroliše, u smislu da nastoji kroz konstruktivnu raspravu riješiti sve nedostatke.

Poslanik Lalošević naglasio je da ima puno pravo govoriti o ovom pitanju, u smislu pozitivnosti nove prakse, jer dolazi iz opozicione stranke. Objasnio je da su članovi Odbora ove godine imali priliku zatražiti detaljan analitički izvještaj sa aspekta efikasnosti trošenja opredijeljenih budžetskih sredstava od svake jedinice koja je pod nadzorom Odbora. Istakao je da su, za razliku od prošle godine kada su nalazi Državne revizorske institucije bili uopšteni, ove godine zahvaljujući Odboru, ovom tijelu Parlamenta dostavljene konkretne informacije o preusmjeravanju sredstava unutar potrošačkih

jedinica. Na potenciranje Odbora i uz preporuke Državne revizorske institucije, detaljan analitički izvještaj sa svim usvojenim preporukama i izmjenama unutar Agencije, prosljeđen je Parlamentu i bio je predmet razmatranja. Takođe, poslanik Lalošević je informisao NATO eksperte da su članovi Odbora imali priliku da na konkretnom slučaju vide da je najjače oružje koje se primjenjuje u njihovim zemljama upravo kontrola budžeta u vojnom sektoru, koja je zahvaljujući ovom Odboru počela da ostvaruje efekte i u Crnoj Gori.

NATO ekspert, bivši savjetnik u Ministarstvu odbrane Velike Britanije, savjetnik u Letoniji, Gruziji i Sjevernoj Americi, gđa Patricia Shearing, izrazila je interesovanje za strateški pregled odbrane i za načine planiranja rješavanja viškova naoružanja, kao i kome bi išao prihod od rješavanja tih viškova.

Ukazujući da je višak naoružanja problem i Vojske Crne Gore i bezbjednosni problem uopšte, predsjednik Odbora naveo je da su načini za rješavanje tog problema preventivno uništavanje, uništavanje kroz MONDEM program, koji finansiraju Sjedinjene Američke države, i kroz Tehnički sporazum, koji takođe omogućava rješavanje viškova naoružanja. Takođe, napomenuo je da Ministarstvo odbrane preduzima aktivnosti da se višak naoružanja i zaostale opreme riješi prodajom, a da bi se dobijena sredstva iskoristila za potrebe Ministarstva odbrane i Vojske Crne Gore. Potvrđujući nedostatnost lokacije za uništavanje viška naoružanja, budući da je postojala percepcija u javnom mnjenju da lokacije na kojima se vrši uništavanje nisu dovoljno ekološki bezbjedne, predsjednik Nuhodžić je ukazao da se intenzivno pokušava obezbijediti prostor koji bi bio maksimalno bezbjedan za stanovništvo i za okolinu.

Ekspert norveške državne Agencije za javnu upravu i e-Vladu, g-din Svein Eriksen i ekspert SIGMA/OECD organizacija, g-din Francisko Cardona, izrazili su interesovanje da li su od strane Odbora pokrenute aktivnosti u vezi sa tužbom nevladine organizacije MANS, oko iznijete sumnje praćenja čelnika ove NVO i drugih novinara.

Napominjući da funkcija parlamentarnog nadzora koju Odbor vrši predstavlja davanje političkog podsticaja institucijama nad kojima se vrši nadzor da posao obavljaju kvalitetno i transparentno, predsjednik Nuhodžić objasnio je da se ovo pitanje nalazi još u fokusu nadležnih organa, ali da Odbor prati aferu sa aspekta nadležnosti organa nad kojima vrši nadzor. Posebno je istakao da su kontrolna saslušanja uobičajena praksa ovog Odbora, i da članovi Odbora bezbjednost smatraju javnim dobrom. Takođe, saopštio je da su

Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane predložili i napisali, uz međunarodnu pomoć, poslanici ovog Parlamenta koji je usvojen jednoglasno i da se zaključci i stavovi na sjednicama Odbora često donose jednoglasno, što je prilog kvalitetnom nadzoru ovih službi.

Poslanik Lalošević je dodao da su kontrolna salušanja znak da su u fokusu pažnje Odbora svi događaji koji pobuđuju pažnju javnosti, koju okolnost smatra uspjehom primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru, imajući u vidu da Odbor podstiče inicijative nadležnih organa, dobru sinhronizaciju i konkretne rezultate.

Na kraju sastanka je apostrofirano da cilj rada Odbora jeste da održi kontinuitet i profesionalno podigne kvalitet učešća Parlamenta u reformskim procesima sektora odbrane i bezbjednosti, a posebno u oblasti demokratskog nadzora u realizaciji istog, kako bi bili ostvareni postavljeni standardi i Crna Gora, u što kraćem roku, postala punopravna članica NATO-a i Evropske unije.

Sastanak je završen u 15 sati.

Izvještaj sačinila,

Zorana Baćović,

Sekretar Odbora

BR. OJ: 05-04. 20 13. GOD.

KACIJA: 00-51/13-38/3

PRILOG:

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić, susreo se 4. aprila 2013. godine sa predstavnikom Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Lloydom Tudyk-om, šefom Odjeljenja za demokratizaciju i savjetnicom za programe demokratizacije u Misiji OEBS-a u Crnoj Gori, Anom Milutinović. Ispred službe Skupštine sastanku su prisustvovali sekretarka Odbora Zorana Baćović, saradnica u Odboru Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Sastanak je počeo u 11 sati i 15 minuta.

U uvodnom obraćanju, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić, zahvalio se Misiji OEBS-a u Crnoj Gori na dosadašnjoj saradnji, ocjenjujući istu kvalitetnom i konstruktivnom, sa posebnim osvrtom na uspješno realizovan projekat angažovanja eksperta u oblasti pomorske sigurnosti i bezbjednosti, dr Amedea Watkins-a, za potrebe 37. sjednice Odbora 24. saziva Skupštine, održane 31. oktobra 2011. godine.

Ovom prilikom, u cilju doprinosa nastavku višegodišnje kvalitetne i konstruktivne saradnje Odbora i Misije OEBS-a u Crnoj Gori, predsjednik Nuhodžić je iznio predloge za realizaciju dva projekta u predstojećem periodu, kojima bi se doprinijelo uspješnijoj realizaciji usvojenog Plana rada Odbora za bezbjednost i odbranu za 2013. godinu. Prvi od iznijetih odnosio se na asistenciju OEBS-a u vezi tačke 13 Plana rada, koja predviđa razmatranje teme: „Bezbjednost vazdušnog saobraćaja i prostora“, gdje bi angažovanje stranog eksperta, istakao je Nuhodžić, predstavljalo značajnu pomoć u podizanju nivoa stručnosti i kvaliteta rada sjednice. Drugi predlog potencijalne participacije Misije OEBS-a u Crnoj Gori ticao se podrške u vezi tačke 17 Plana rada Odbora za 2013. godinu koja tretira „Međunarodnu saradnju – Posjete odborima u regionu, EU i SAD“, uz mogućnost sudjelovanja i Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF) iz Ženeve koji je takođe iskazao spremnost za pružanje pomoći Odboru.

Tokom diskusije o aktuelnim temama i dosadašnjoj saradnji, učinjen je i osvrt na Godišnju raspravu o implementaciji OEBS-ovog Kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, skup koji je 11. jula 2012. godine održan u Beču, na kojem je između ostalih prezentovana tema „Zakonodavni okvir demokratskog nadzora u oblasti bezbjednosti i odbrane i značaj kodeksa ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti“. Ovom prilikom, poslanik Nuhodžić je podsjetio da je u navedenoj diskusiji istaknuto da implementacija Kodeksa ponašanja, koja se u Crnoj Gori u najvećoj mjeri

sprovodi kroz primjenu Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, na izvjestan način predstavlja zaokruženu cjelinu u smislu odnosa države prema iznijetom pitanju, kao i da dalji razvoj i unaprjeđenje demokratske političke i civilne kontrole nadzora sektora odbrane i bezbjednosti jeste pravi i najbolji put implementacije navedenog akta.

Predstavnik Misije OEBS-a u Crnoj Gori, Lloyd Tudyk je, napominjući da je ovaj sastanak organizovan u cilju razmjene ideja o mogućim oblicima saradnje u narednom periodu, a prije svega realizacije planova i potreba Odbora za bezbjednost i odbranu, istakao punu spremnost Odjeljenja kojim rukovodi za nastavkom uspješne saradnje i zahvalio na iznijetim idejama. U tom smislu, gospodin Tudyk je iznio predloge, od kojih se prvi odnosio na jednodnevnu aktivnost u formi radionice namjenjene predstavnicima službe Odbora sa predstavnicima Državne Revizorske Institucije, koja bi imala za cilj unaprjeđenje znanja, odnosno bolje razumijevanja izvještaja Državne Revizorske Institucije o reviziji završnog računa budžeta Crne Gore, u kontekstu potrošačkih jedinica iz sektora odbrane i bezbjednosti. Ovom prilikom, g.Tudyk je Odbor za bezbjednost i odbranu istakao kao pozitivan primjer korišćenja navedenih izvještaja, i s tim u vezi ocijenio da bi realizacija aktivnosti koja bi unaprijedila znanje predstavnika službe Odbora bila od velike koristi. Takođe, iznio je i predlog da se za potrebe predsjednika radnih tijela Parlamenta sa predstavnicima Državne Revizorske Institucije organizuje aktivnost sa ciljem boljeg razumijevanja revizorskih izvještaja i korišćenja nadzornih tehnika, uz angažovanje eksperata i poslanika parlamenata zemalja Evropske unije, koji posjeduju iskustvo u predmetnoj oblasti. Tokom diskusije gospodin Lloyd Tudyk se osvrnuo i na pitanje rodne ravnopravnosti u sastavu radnih tijela Skupštine koja tema je ocijenjena veoma aktuelnom i značajnom u datom trenutku.

Na kraju, učesnici sastanka su zaključili da važan doprinos budućoj uspješnoj saradnji Parlamenta i Misije OEBS-a u Crnoj Gori predstavlja kontinuirana razmjena predloga i ideja koje tretiraju realizaciju programskih aktivnosti Odbora, sa ciljem podizanja nivoa kvaliteta rada u vršenju parlamentarnog nadzora u oblasti bezbjednosti i odbrane, kao i da su permanentna edukacija članova i službe Odbora u oblastima koje su u fokusu nadležnosti ovog tijela Parlamenta od velikog značaj u kom pravcu će obe strane uložiti svoje napore.

Sastanak je završen u 11 sati i 35 minuta.

Zabilješku sačinila:

SEKRETAR ODBORA

Zorana Bačović

Zorana Bačović

Crna Gora

SKUPŠTINA CRNE GORE

Br: 00-67/13-28/5

Podgorica, 27. marta 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I ISELJENIKE

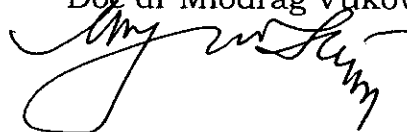
PODGORICA

Na osnovu člana 210 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim IZVJEŠTAJ O UČEŠĆU DELEGACIJE SKUPŠTINE CRNE GORE NA INTERPARLAMENTARNOJ KONFERENCIJI ZA ZAJEDNIČKU SPOLJNU I BEZBJEDNOSNU POLITIKU I ZAJEDNIČKU BEZBJEDNOSNU I ODBRAMBENU POLITIKU, održanoj 24. i 25. marta 2013. godine u Dublinu, u Republici Irskoj.

S poštovanjem,

ŠEF DELEGACIJE

Doc dr Miodrag Vuković

IZVJEŠTAJ

o učešću delegacije Skupštine Crne Gore,
na Interparlamentarnoj konferenciji za Zajedničku spoljnu i bezbjednosnu
politiku i Zajedničku bezbjednosnu i odbrambenu politiku,

24. i 25. mart 2013. godine, Dablin, Irska

Interparlamentarna konferencija za Zajedničku spoljnu i bezbjednosnu politiku i Zajedničku bezbjednosnu i odbrambenu politiku, održana je 24. i 25. marta 2013. godine, u Dablinu, u Republici Irskoj. Ovom prilikom delegaciju Skupštine Crne Gore činili su poslanici Miodrag Vuković, Borislav Banović, Vasilije Lalošević i Zoran Miljanić, dok je u svojstvu predstavnika službe Skupštine skupu prisustvovala sekretar delegacije Zorana Baćović. Interparlamentarna konferencija imala je za cilj obezbjeđenje okvira za razmjenu informacija i najboljih praksi u oblasti Zajedničke spoljne i bezbjednosne politike (CFSP) i Zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike (CSDP), sa ciljem punog informisanja nacionalnih parlamenata i Evropskog Parlamenta o ovim oblastima. Ovu Konferenciju čine delegacije nacionalnih parlamenata država članica Evropske unije i Evropskog Parlamenta, gdje nacionalne parlamente predstavlja po šest poslanika, Evropski Parlament zastupa 16 poslanika a nacionalne parlamente zemalja kandidata za članstvo u Evropskoj uniji i svake evropske zemlje članice NATO može predstavljati delegacija od po četiri posmatrača.

Poziv za učešće u radu Interparlamentarne konferencije crnogorskoj delegaciji uputili su predsjednici Zajedničkog Odbora za spoljne poslove i trgovinu i Zajedničkog Odbora za pravosuđe, odbranu i ravnopravnost Oirechtas-a, a skup je organizovan u okviru parlamentarne dimenzije irskog predsjedavanja Savjetom Evropske unije u prvoj polovini 2013. godine. Skup je realizovan u Dablinskom dvorcu.

Šef delegacije Miodrag Vuković, tokom skupa, sastao se sa predsjednikom Komisije za spoljnopolitička pitanja Parlamenta Rumunije g. Petru Filip-om, tokom kojeg razgovora su razmijenjena mišljenja o aktuelnim pitanjima vanjske politike i iznijeti predlozi za predstojeću saradnju dva parlamentarna odbora.

Prvi dan Konferencije, 24. mart 2013. godine, otpočeo je sastankom šefova delegacija nacionalnih parlamenata Evropske unije i Evropskog Parlamenta koji je imao za cilj razvijanje diskusije o Predlogu za imenovanje Ad hoc Odbora za reviziju i Predlogu o misiji za utvrđivanje činjenica koje se odnose na okruženje južnih i istočno mediteranskih zemalja.

Riječima dobrodošlice u okviru uvodnih izlaganja učesnicima skupa obratili su se domaćini predsjednik Donjeg doma, g. Sean Barret, predsjednik Zajedničkog odbora za spoljne poslove i trgovinu, g. Pat Breen, a potom predsjednik Odbora za spoljne poslove Evropskog Parlamenta, g. Elmar Brok. Uslijedilo je obraćanje Visoke predstavnice Evropske unije za spoljne poslove i bezbjednosnu politiku, g-de Catherine Ashton, koja je u okviru sesije na temu "Proces za mir, bezbjednost i razvoj u Africi", ukazala na aktuelna pitanja u oblasti Zajedničke spoljne i bezbjednosne politike i Zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike, sa posebnim osvrtom na izazove sa kojima je Evropska unija suočena i aktivnosti koje je potrebno preduzeti sa ciljem stvaranja bezbjednog ambijenta u svijetu.

U nastavku rada predsjedavajući Parlament učesnicima skupa predstavio je Predlog za imenovanje Ad hoc Odbora za reviziju Interparlamentarne konferencije, a potom je predstavnik kiparskog Parlamenta prezentovao Predlog o misiji za utvrđivanje činjenica koje se odnose na okruženje južnih i istočno mediteranskih zemalja.

Drugi dan Konferencije, 25. mart 2013. godine, otpočeo je sesijom na temu „Prevencija sukoba – Evropska unija u ulozi mirotvorca“ tokom koje se učesnicima Konferencije obratio zamjenik premijera i ministar spoljnih poslova i trgovine Republike Irske, g. Eamon Gilmore, član Donjeg Doma, koji je govorio o aktuelnim pitanjima iz oblasti vanjske politike i njihovoj tjesnoj vezi sa bezbjednosnim rizicima i prijetnjama, potencijalnim posljedicama čineći poseban osvrt na važnost blagovremencg prepoznavanja istih.

Potom, realizovana je Radionica o „Sveobuhvatniom pristupu nestabilnosti u Africi – iskustvu na Rogu Afrike“, koja je oslanjajući se na doprinose Visoke predstavnice i ministra spoljnih poslova i trgovine, imala za cilj da omogući poslanicima vođenje rasprave o sveobuhvatnom pristupu u kontekstu implementacije Zajedničke spoljne i bezbjednosne politike i Zajedničke bezbjednosne i odbrambene politike na Rogu Afrike. Ovim dijelom Konferencije moderirao je bivši direktor Irish Aid-a g. Ronan Murphy, i direktorica Sprječavanja konflikta i bezbjednosne politike, EEAS, g-đa Joelle Jenny, a

ulogu izvjestioca ovom prilikom imao je predsjednik Pododbora za bezbjednost i odbranu Evropskog parlamenta g. Arnaud Danjean.

Radionicom na temu „Mirovni proces na Bliskom istoku – uloga Evropske unije“ moderirao je specijalni predstavnik Evropske unije za mirovni proces na Bliskom istoku g. Andreas Reinicke, a ista je, takođe, imala za cilj da, poslanicima omogući vođenje rasprave o ulozi Evropske unije u mirovnom procesu na Bliskom istoku. Ulogu izvjestioca sa ovog dijela Konferencije imao je zamjenik predsjednika Parlamenta Republike Livanije g. Petras Austrevicius.

Sesija Interparlamentarne konferencije na temu „Evropski Savjet za odbranu 2013“ otpočela je obraćanjem ministra za pravosuđe, odbranu i ravnopravnost Republike Irske, g. Alan Shatter-a, člana Donjeg doma, nakon kojeg se učesnicima obratio zamjenik Generalnog sekretara, EEAS-a g. Maciej Popowski, a potom su prezentovani izvještaji izvjestilaca sa radionica.

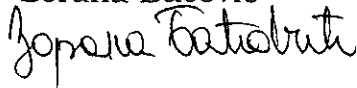
Potom su učesnici Interparlamentarne konferencije za Zajedničku spoljnu i bezbjednosnu politiku i Zajedničku bezbjednosnu i odbrambenu politiku, nakon završne riječi predsjedavajućeg, usvojili Zaključke.

Pošto je iscrpljen dnevni red, predsedavajući je skup ocjenio uspješno realizovanim, zahvalio se učesnicima na pruženom doprinosu i konstruktivnim raspravama, a potom zaključio rad Interparlamentarne konferencije.

PRIPREMILA:

sekretar delegacije

Zorana Baćović

ŠEF DELEGACIJE

Doc dr Miodrag Vuković

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU

Br. 00-64/13-1719
Podgorica, 19. marta 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I ISELJENIKE
-predsjedniku doc dr Miodragu VUKOVIĆU-

Poštovani,

U skladu sa članom 210 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim Izvještaj o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu u studijskoj posjeti Republici Hrvatskoj, realizovanoj u periodu 4-8. marta 2013. godine.

S poštovanjem,

ŠEF DELEGACIJE

Mevludin Nuhodžić

IZVJEŠTAJ

*o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore
u studijskoj posjeti Republici Hrvatskoj*

4-8. mart 2013. godine

Delegacija Odbora u sastavu predsjednik Mevludin Nuhodžić i članovi: Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluđerović i Zoran Miljanić, sekretarka Zorana Baćović, savjetnik Slaviša Ščekić, saradnica Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin učestvovala je u periodu 4-8. marta 2013. godine u studijskoj posjeti Republici Hrvatskoj.

Cilj posjete bilo je pružanje specifično prilagođene podrške crnogorskom parlamentu u procesu daljeg usaglašavanja zakona, procedura i praksi sa evropskim standardima kroz razmjenu iskustava sa kolegama iz Republike Hrvatske.

Prvog dana posjete, nakon riječi dobrodošlice koordinatorke projekta, Theodore Fuior, na temu "Hrvatska vanjska politika i regionalne perspektive" govorio je prof. dr Dejan Jović, dok je prof. dr Vlatko Cvrtila izlagao na temu "Razvoj bezbjednosno-obavještajnog sistema Republike Hrvatske". Uslijedila je prezentacija na temu "Obalska straža Republike Hrvatske i regionalna saradnja" dok je iskustva Republike Hrvatske u pregovorima za ulazak u Evropsku uniju predstavio ambasador Branko Baričević iz hrvatskog Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. Na temu "Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala" govorio je direktor Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (USKOK), Dinko Cvitan.

U uvodnom obraćanju, koordinatorka projekta Teodora Fuior predstavila je dosadašnje aktivnosti Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve i potvrdila spremnost ove organizacije da djeluje u skladu sa zahtjevima Odbora za bezbjednost i odbranu u okviru trogodišnjeg projekta za pružanje podrške nacionalnim parlamentima zemalja Zapadnog Balkana.

Glavni analitičar predsjednika, posebni koordinator u Uredu Predsjednika Republike Hrvatske i profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Dejan Jović je istakao da male države treba da selektuju sopstvene prioritete kako bi na najbolji mogući način u vanjskoj politici realizovale zacrtane ciljeve. Takođe je ukazao na tri faze vanjske politike Republike Hrvatske od sticanja nezavisnosti. Prva se odnosila na međunarodno priznanje iste ističući da je pomenuti period u konkretnom slučaju trajao kratko. Sa druge strane, ukazao je da

se proces pretvaranja nominalne u stvarnu nezavisnost za većinu građana završava članstvom u Evropskoj uniji, podsjetivši na paradoksalne stavove političkih elita da će time doći do jačanja suvereniteta države. Druga faza u hrvatskoj vanjskoj politici jeste reintegracija teritorije, imajući u vidu da ona predstavlja prvu državu pred kojom je članstvo u Evropskoj uniji, a koja je na svojoj teritoriji imala ozbiljan rat. Profesor je podsjetio da će problem nedovoljne reintegracije stanovništva biti aktuelan i po postajanju punopravnom članicom Evropske unije. Dalje je istakao da treću fazu vanjske politike predstavljaju integracije u Evropsku uniju i NATO, podsjetivši da pomenuti proces traje od 2000. godine. Osvrnuo se na antievropsku politiku i retoriku u periodu nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma i ukazao na kasniji preokret u politici vladajuće partije u pogledu stava prema evropskim integracijama 2003. godine, čime je stvoren pakt tzv. Savez za Evropu koji je uzrokovao da danas u Hrvatskom saboru samo jedan zastupnik ističe jasan evroskeptizam. Dalje je ukazao na postavljano pitanje da li je postignuta saglasnost da se sprovede reforme ili da Republika Hrvatska stremlji ka članstvu u Evropskoj uniji i istakao da je komparativnom analizom uočeno da je u mnogim zemljama tokom ovog procesa sprovedena simulirana tranzicija. Takođe, podsjetio je da nerapsoloženje građana prema članstvu u Evropskoj uniji na početku i u kasnijim fazama može predstavljati problem. Kao razlog za ovakav stav naveo je uvjerenje ispitanika u jednom od istraživanja da će članstvo u ovoj organizaciji prouzrokovati lošiji životni standard, najprije zbog ukidanja subvencija. Sa druge strane, jedan od argumenata bio je i tzv. gubitak suvereniteta. Profesor je podsjetio da je izlaznost na referendumu bila 44%, te da se dvije trećine izašlih birača opredijelilo za članstvo Hrvatske u Evropskoj uniji. Dalje je ukazao da referendumsko izjašnjavanje ne donosi nužno željena rješenja i istakao da su političke elite podržavale članstvo u Evropskoj uniji težeći ka više slobode, bezbjednosti, ekonomskom i društvenom napretku, te više jednakosti i solidarnosti. Pored navedenog, ukazao je na razliku sadašnje pozicije u vanjskoj politici pred punopravnim članstvom u Evropskoj uniji u odnosu na raniji period i jednociljnost u djelovanju. Naime, naglasio je da pred Republikom Hrvatskom stoje novi izazovi, te da će biti potreban razvoj novih odgovora na niz zadataka i ciljeva u predstojećem periodu. Takođe, govorio je o promjenama u unutrašnjoj i regionalnoj politici Republike Hrvatske kao članice Evropske unije ističući da se mogućnost unilateralnog djelovanja značajno smanjuje, te da će moći da dođe do realizacije određenih ciljeva, ne svih. Profesor Jović je istakao da se zalaže za usklađeni, a ne zajednički napredak zemalja Zapadnog Balkana ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji. Na kraju se osvrnuo i na opcije pred Hrvatskom u narednom periodu kada je potrebno djelovanje u novonastalim okolnostima uz spoznaju da će doći do otvaranja novih političkih pitanja.

Govoreći o razvoju bezbjednosno-obavještajnog sistema Republike Hrvatske, prof. dr Vlatko Cvrtila je istakao da se izgradnja demokratskog nadzora temelji na elementima političke kulture jedne zajednice i ponašanja glavnih političkih aktera, podsjećajući da zemlje u tranziciji pate od demokratskog deficita i suočavaju se sa teškoćama u uspostavljanju odgovornog sistema nadzora, kao i da iskustvo u djelovanju obavještajnog sektora utiče na izgradnju nadzornih mehanizama. Dalje je ukazao na postojanje totalitarnog sektora bezbjednosti u ranijem periodu u kome je "unutrašnji neprijatelj" naznačen kao glavna prijetnja, te podsjetio na politizaciju ovog sektora i autoritarne političke kulture ostavljene u nasljeđe mlađim generacijama. Profesor

Cvrtila je ukazao da je razvoj bezbjednosnog sektora utemeljen na iskustvu iz bivše države, te da je došlo do postepene rekonstrukcije i poteškoća u konsolidaciji demokratije u drugoj polovini devedesetih godina na šta su, između ostalog, uticali nizak nivo povjerenja u sistem, nepostojanje institucionalnih mehanizama nadzora, kao i upliv vladajuće partije u izgradnju samog sistema. Nakon promjene vlasti na izborima 2000. godine jedan od glavnih zadataka je bilo preuzimanje kontrole nad sistemom. Uvedeni su novi mehanizmi kontrole mjera tanog prikupljanja podataka i pristupilo se izradi novih zakonskih okvira za funkcionisanje sistema. Iste godine izmijenjen je Ustav, dok je u martu 2002. godine usvojen Zakon o sigurnosnim službama, na osnovu kojeg su istima ukinuta policijska ovlašćenja, promijenjen sistem upravljanja i formirana dva tijela: Vijeće za nacionalnu sigurnost i Savjet za koordinaciju sigurnosnih službi. Ustav u članu 102 propisuje da "Predsjednik Republike Hrvatske i Vlada Republike Hrvatske, u skladu sa Ustavom i zakonom, sarađuju u usmjeravanju rada sigurnosnih službi". Takođe, u skladu sa Ustavom Predsjednik Republike i predsjednik Vlade Republike Hrvatske potpisuju imenovanje rukovodilaca sigurnosnih službi, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskog sabora. Profesor Cvrtila je predstavio odredbe zakona kojima je utemeljeno sprovođenje parlamentarnog nadzora i predstavio ulogu Vijeća za nadzor sigurnosnih službi i elemente sudskog nadzora nad primjenom mjera tajnog nadzora. Novi Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu donešen je 2006. godine, sa fokusom na jačanje efikasnosti sistema, pri čemu je njegova odgovornost smanjena, kao i nadzorne mogućnosti. S tim u vezi, formirani Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija ostao je izvan nadzora Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija. Govoreći o vršenju parlamentarnog nadzora u ovoj fazi, profesor Cvrtila je istakao da se formalni okvir nalazi u demokratskim standardima, da godišnji izvještaji predstavljaju glavni instrument nadzora, te da je evidentno postojanje kulture tajnosti, nedostatka transparentnosti, motivacije za nadzor i manjak civilnih ekspertiza. Na kraju, prof. dr Cvrtila je ukazao na ograničenu spremnost na promjene i apostrofirao da je druga faza reformi predstavljala korak unazad, podsjećajući da pojava afere predstavlja jasan pokazatelj da sistem nije na odgovarajućem nivou razvoja za demokratsko društvo.

Bivši zamjenik zapovjednika Obalske straže, kapetan bojnog broda Boris Katičin govorio je na temu "Obalska straža Republike Hrvatske i regionalna saradnja" i učesnicima predstavio normativni okvir i organizacionu strukturu obalske straže i područje odgovornosti, ističući da je isto prilično osjetljivo imajući u vidu veliki broj ostrva i razućenost obale. Dalje je govorio o nadzoru područja odgovornosti i radarskim stanicama, te radarskom sjedištu u Rijeci i integrisanom sistemu nadzora u hrvatskoj ratnoj mornarici. Kao jednu od najznačajnijih pomorskih prijetnji naveo je krijumčarenje narkotika, naoružanja i ljudi ali i nezakoniti ribolov. Posebno je apostrofirao ekološke prijetnje u Jadranskom moru i ocijenio ih najrealnijim i najopasnijim. U nastavku je predstavio zadatke Obalske straže, kao i regionalne inicijative i planove. Podsjetio je, između ostalog, i na važnost pokretanja Jadransko-Jonske inicijative u Ankoni 2000. godine iz koje je proistekla saradnja između ratnih mornarica ADRIAN. Važnim je ocijenio saradnju i razmjenu sredstava i znanja susjednih država u borbi protiv zagađenja mora i ekoloških prijetnji. Upoznao je prisutne sa inicijativom za uspostavljanje Sredozemnog foruma obalskih straža od strane Republike Italije sa ciljem formiranja evropske obalske straže i istakao

značaj regionalne saradnje na ovom nivou. U sastavu hrvatskih pomorskih službi nalaze se Obalska straža u sastavu Hrvatske ratne mornarice i Ministarstva odbrane, Pomorska policija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, lučke kapetanije, Nacionalna središnjica Rijeka, Sistem za nadzor pomorskog saobraćaja, carina, organi nadležni za inspekciju okoline i ostale službe i preduzeća nadležna u ovoj oblasti. Istakao je da je normativni okvir sadržan u Zakonu o Obalnoj straži Republike Hrvatske i predstavio organizaciju sistema nadzora i zaštite mora. U pogledu regionalne saradnje istakao je važnost koordinacije i zajedničkog planiranja, razmjene informacija i iskustava, sprovođenja zajedničkih obuka i vježbi i s tim u vezi ukazao na značaj realizacije međunarodnih vježbi JADRAN.

Potom je ambasador Branko Barićević podijelio sa učesnicima iskustva Republike Hrvatske u pregovorima za članstvo u Evropskoj uniji i istakao da je Crna Gora svojim djelovanjem pokazala visok stepen spremnosti na saradnju i posvećenost evropskim integracijama. Ambasador je istakao da su se očekivanja od 2005. godine do danas značajno promijenila usljed prestrukturiranja unutar same Evropske unije i naglasio da svaki krug proširenja nosi novine najprije zbog povećanja obima pravne tekovine Evropske unije, promjene u broju članica i djelovanja ove organizacije u skladu sa prethodno stečenim iskustvom u procesu proširenja. Dalje je ocijenio da pregovarački proces u praksi predstavlja harmonizaciju prava države kandidata sa pravnom tekovinom Evropske unije i realno pregovaranje oko eventualnih derogacija o određenim slučajevima, koje su rijetke i najčešće se odnose na vremenski okvir za implementaciju ili finansijsku pomoć Evropske unije za rješavanje pojedinih pitanja u konkretnim oblastima. Pored navedenog, ambasador je ukazao da se najveći dio pregovaračkog procesa vodi na unutrašnjem planu i istakao da saradnju i kontakte ne treba održavati samo sa predstavnicima Evropske komisije već i sa predstavnicima svih država članica na različitim nivoima i u kontinuitetu. S tim u vezi, apostrofirao je značaj parlamentarne dimenzije pregovaračkog procesa i ukazao na važnost kontinuiranog političkog konsenzusa oko evropskih integracija. Posebno se osvrnuo na ulogu službe državnih institucija u razvijanju i održavanju kontakata sa predstavnicima Evropske unije cijeneći najvažnijim načelom pregovaračkog procesa vjerodostojnost dostavljenih informacija, kao i stalno izvještavanje o realizovanom.

Na kraju prvog dana posjete na temu „Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala“ govorio je direktor Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (USKOK), Dinko Cvitan, koji je na ovoj poziciji angažovan od novembra 2005. godine. U svom izlaganju, podsjetio je da je 2000. godine urađena analiza sposobnosti državnih tužilaštava i sudova da se uhvate u koštac sa organizovanim kriminalom i korupcijom i ukazao da su rezultati u tom periodu bili izuzetno loši. Shodno navedenom, donijeta je odluka o promjeni organizacije i usvojen Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta 2001. godine. Pojasnio je da su trenutno na teritoriji Republike Hrvatske tužilaštva organizirana teritorijalno, te da postoji 15 županijskih i 30 opštinskih državnih tužilaštava, dok USKOK predstavlja specijalno tužilaštvo sa centralom u Zagrebu i ima svoje odsjeke u Osijeku, Splitu i Rijeci. Dalje je istakao da su i pored velikog truda do 2006. godine rezultati bili veoma loši, da ih je bilo u oblasti organizovanog kriminala ali ne i u pogledu

suzbijanja korupcije. Direktor Cvitan je ukazao da je po stupanju na dužnost uočio da tri odjeljenja- za srečavanje pojave korupcije i odnose s javnošću, istraživanje i dokumentaciju i međunarodnu saradnju i zajedničku istragu- ne funkcionišu na pravi način, kao i potrebu za jačanjem kadrovskih kapaciteta. Imajući u vidu podatke iz prethodnih godina, a u cilju evidentiranja svih predmeta formirana je jedinstvena baza podataka. S tim u vezi, 2006. godine sklopljen je sporazum sa Poreskom upravom pri čemu je došlo do povezivanja sa njihovom bazom podataka, dok je 2008. godine sporazum potpisan i sa Upravom policije. Posebno važnim je ocijenio pristup sistemu ITIS za primjenu posebnih dokaznih radnji. U cilju racionalizacije rada i blagovremenog djelovanja, a na osnovu posebnog ugovora, utvrđeno je da pristup sistemu ima direktor i zamjenik direktora USKOK-a sa mogućnošću praćenja telefonskih razgovora u realnom vremenu. Direktor Cvitan se u nastavku osvrnuo na prvu operativnu akciju pod nazivom „Maestro“, vođenu 2007. godine protiv četiri podpredsjednika hrvatskog Fonda za privatizaciju. Istakao je da su zahtjevi rada pokazali da USKOK u određenom vremenu mora imati operativni novac za djelovanje, što je u konkretnoj akciji bilo potrebno za obezbjeđenje dokaza da je određeno lice primilo mito. Promjena se desila i 2007. godine kada je država obavezala telekomunikacione operatere da ulože novac za opremu koja bi se koristila za snimanje. Iste godine na osnovu novog Zakona o kaznenom postupku istraga je prešla u nadležnost Državnog tužilaštva. Shodno navedenom, direktor je ocijenio 2009. godinu prekretnicom u radu Ureda i Državnog tužilaštva u cjelini u pogledu suzbijanja korupcije, kada je stvorena vertikala između tužilaštva, policije i sudstva. Prvi predmet po novom Zakonu o kaznenom postupku bila je zloupotreba položaja i ovlašćenja ambasadora Republike Hrvatske u Sjedinjenim Američkim Državama i naglasio da je slučaj riješen u trenutku kada je navedeno lice bilo predsjedavajući Savjetom bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Drugi slučaj je bilo djelo korupcije tadašnjeg ministra odbrane, a potom i ministra unutrašnjih poslova, te je u skladu sa tim bilo velikih problema u dokaznom postupku. U nastavku je istakao da za sprovođenje finansijskih istraga preduslov predstavlja međuagencijska saradnja na nacionalnom nivou i podsjetio na zakonom utvrđenu dužnost banaka da dostave podatke o računima određenih lica i propisane kazne ukoliko nisu spremne za saradnju. Takođe, osvrnuo se na ulogu Ureda za državnu reviziju u postupku analize poslovanja određene firme, kao i na ulogu Ureda za sprečavanje pranja novca. Ocijenio je da u saradnji na regionalnom nivou nema problema ali i istakao da postoji problem što veći dio nelegalno stečenog novca završava u inostranstvu, najprije zemljama Evropske unije od kojih se teško dobijaju podaci o tokovima i količini novca u evropskim bankama. Posebno važnom ocijenio je zakonsku izmjenu 2010. godine kojom je regulisano prošireno oduzimanje nelegalno stečene imovinske koristi. U pogledu organizovanog kriminala istakao je da je saradnja sa zemljama u regionu na izuzetno visokom nivou, te da cilj za sve predstavlja iskorjenjivanje ove pošasti.

Drugog dana studijske posjete delegacija Odbora je posjetila: Ministarstvo odbrane, Sigurnosno-obavještajnu agenciju i Državnu upravu za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske.

U Ministarstvu odbrane članovima Odbora prezentovane su teme „Odbrambene reforme u kontekstu članstva u NATO i Evropskoj uniji“ i „Iskustva Republike Hrvatske u vezi sa

uništavanjem viškova naoružanja, vojne opreme i municije“. Pomoćnik ministra, Zoran Drča je podsjetio na uspješnu saradnju sa Ministarstvom odbrane i Vojskom Crne Gore i istakao da razmjena iskustava u procesu evroatlantskih integracija predstavlja jedan od stubova saradnje ove dvije susjedne zemlje. Takođe je ukazao da na putu ka punopravnom članstvu u NATO mora doći do izmjena u sistemu odbrane i postojećem zakonodavnom okviru.

U nastavku je pukovnik Stjepan Domjančić, rukovodilac Službe za odbrambeno planiranje upoznao prisutne sa strateškim i zakonodavnim okvirom, kao i sa elementima strateškog pozicioniranja pri čemu je došlo do promjene u pristupu sigurnosti i funkcionisanju institucija. Pukovnik je istakao važnost kredibilnog pristupa NATO savezu i državama članicama, naglašavajući nužnom identifikaciju i suočavanje sa vlastitim nedostacima. Ukazao je da put integracija predstavlja dominantno politički proces i pretpostavlja nacionalni konsenzus, kao i društvenu svijest o njegovoj važnosti. Dalje je ukazao na kompatibilnost procesa evropskih i evroatlantskih integracija i istakao da stepen razvijenosti vojnih kapaciteta nije presudno pitanje u odnosu na spremnost na reforme. Pukovnik Domjančić je istakao da "prvu generaciju" reformskog procesa predstavlja civilna kontrola oružanih snaga, dok demokratska kontrola, parlamentarni nadzor, konceptualizacija odbrambene politike i širi društveni kontekst predstavljaju "drugu generaciju" ovog procesa. Govoreći o hrvatskom iskustvu, pukovnik je ocijenio ključnim postojanje konsenzusa na političkom nivou, kao i adekvatan nivo informisanosti građana o procesu evroatlantskih integracija uz upostavljanje saradnje i koordinacije između državnih institucija. Istakao je važnost organizacionog i upravljačkog prilagođavanja i istakao da se formalnim članstvom proces ne završava, te da će stalni izazov predstavljati povećavanje nivoa organizacionih kapaciteta za odgovorno i vjerodostojno članstvo.

O zbrinjavanju viškova sredstava naoružanja i vojne opreme govorio je inženjer Pejo Topal iz Službe za opremanje i modernizaciju, upoznavši prisutne da trenutni višak predstavlja oko 15 tona bruto mase i ukazao da se prioriteti zbrinjavanja viškova naoružanja i municije utvrđuju u skladu sa bezbjednošću njihovog daljeg čuvanja i raspoloživim finansijskim sredstvima. Dalje je istakao da je postupanje sa viškovima propisano važećom zakonskom regulativom, te da se u skladu sa tim zbrinjavanje viškova sredstava naoružanja i vojne opreme vrši prodajom, donacijom ili uništavanjem u vlastitim kapacitetima Oružanih snaga Republike Hrvatske. Prisutni su takođe upoznati i sa industrijskom demilitarizacijom ubojnih sredstava, pri čemu je ukupno zbrinjavanje planirano u roku od pet godina. U pogledu finansiranja, koriste se sredstva iz budžeta, kao i ona pribavljena od donacija drugih država i međunarodnih fondova.

Tokom posjete Sigurnosno-obavještajnoj agenciji delegaciji Odbora za bezbjednost i odbranu predstavljen je hrvatski model primjene mjera tajnog nadzora te kontrola zakonitosti ovog postupka od strane nadležnih institucija. Prisutne je pozdravio direktor Sigurnosno-obavještajne agencije, Dragan Lozančić i ukazao na uspješnost dosadašnje saradnje između Republike Hrvatske i Crne Gore. U nastavku, službenici Agencije govorili su o sprovedenim reformama u obavještajno-bezbjednosnom sektoru u kontekstu evropskih integracija i ukazali na opšta načela za rad koja se odnose na koordinaciju i saradnju, saradnju na međunarodnom nivou, kao i nadzor nad radom i djelovanje u skladu sa zakonskim okvirima. Dodatna načela za zemlje

u tranziciji odnose se na depolitizaciju obavještajno-bezbjednosnih službi, njihovu profesionalizaciju, kao i operativnost i učinkovitost. Ističući važnost saradnje i koordinacije među službama, apostrofirao je i značaj stanja u kome političke promjene ne utiču na rad službi bezbjednosti. U nastavku je predstavljena struktura bezbjednosnog sektora i istaknuto da nadzor nad radom Sigurnosno-obavještajne agencije vrše Hrvatski sabor, Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost, Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija i unutrašnja kontrola. Posredan nadzor vrši Predsjednik Republike Hrvatske, Vlada, Vrhovni sud, Upravni sud, Državno odvjetništvo, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo finansija kao i ostale državne institucije u ovoj oblasti. Nadležno radno tijelo Hrvatskog sabora može izvršiti neposredan nadzor, dok stručni nadzor nad radom Sigurnosno-obavještajne agencije vrši Ured vijeća za nacionalnu sigurnost. Učesnicima su predočene i zakonske izmjene 2006. godine kada je formiran Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija kome naloge mogu uputiti Sigurnosno-obavještajna agencija, Vojno-obavještajna agencija, Državno odvjetništvo i Policija.

U okviru posjete Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje, nakon upoznavanja sa nadležnostima i načinom rada ove institucije, članovi Odbora imali su priliku obići prostorije Županijskog centra 112 Zagreb i Državnog centra zaštite i spašavanja. Delegaciju je primio zamjenik direktora Nikola Gaće sa saradnicima. Tokom sastanka, ukazano je da glavni cilj Državne uprave za zaštitu i spašavanje predstavlja upostavljanje održavanje modernog sistema zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj koji će svim raspoloživim sredstvima biti sposoban da odgovori potrebama u zaštiti ljudi, dobara i okoline u vanrednim okolnostima. U nastavku su predstavljeni nosioci i sudionici sistema zaštite i spašavanja, kao i struktura i nadležnosti Sektora za civilnu zaštitu. Državni informacioni i komunikacioni sistem zaštite i spašavanja sastoji se od: Državnog centra za zaštitu i spašavanje, Službe za sistem 112 i Službe za informacionu i komunikacionu tehnologiju o čemu je govorio načelnik Državnog informacionog i komunikacionog sistema zaštite i spašavanja Davor Spevec. Delegaciji su predstavljene i nadležnosti i zadaci Sektora za vatrogastvo, Sektora opštih poslova, kao i Samostalne službe za međunarodne poslove i Samostalne službe za inspeksijske poslove. Takođe, predstavljen je rad Samostalnog odjeljenja za unutrašnju reviziju, sa posebnim osvrtom na važnost ocjenjivanja postojećih kontrola sa ciljem davanja preporuka za njihovo poboljšanje. Tokom posjete posebna pažnja bila je posvećena i hrvatskom modelu call centra 112, pristupu ovom broju i integraciji sistema, sa osvrtom na prenos poziva i dijeljenje podataka. Kao jedan od izazova u navedenom periodu istaknuta je tehnička modernizacija sistema 112, kao i poboljšanje kvaliteta usluga centara 112, uz napomenu da je tzv. e-poziv još uvijek u probnoj fazi.

Posljednjeg dana studijske posjete članovi Odbora sastali su se sa kolegama iz Odbora za unutarnju kontrolu i nacionalnu sigurnost i Odbora za obranu Hrvatskog sabora, sa kojima su razmijenili iskustva i istakli izazove u radu ovih parlamentarnih radnih tijela.

Predsjednik Odbora za unutarnju kontrolu i nacionalnu sigurnost, Miroslav Tuđman predstavio je nadležnosti i dosadašnja iskustva u radu ovog radnog tijela i istakao da je Hrvatski sabor od 2000. godine do danas donio 584 zakona, cijeneći proces evropskih integracija

zahtjevnim i ističući da demokratija ne predstavlja stanje već proces, te da će članstvo u Evropskoj uniji donijeti nove zadatke i izazove. Odbor za unutarnju kontrolu i nacionalnu sigurnost ima 13 članova, predsjednik Odbora je iz opozicione partije. U nadležnosti Odbora su poslovi utvrđivanja i praćenja sprovođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa Odbor ima prava i dužnosti matičnog radnog tijela u oblastima koje se odnose na: ustrojstvo i nadležnost organa državne uprave u oblasti unutrašnjih poslova, državljanstvo i lični status građana, državnu i javnu bezbjednost, bezbjednost saobraćaja, zaštitu od požara i elementarnih nepogoda, izvještaje državne revizije i kriminalističke policije u dijelu koji se odnosi na nepravilnosti u finansijskom poslovanju državnih organa, druga pitanja unutrašnje politike i nacionalne bezbjednosti. Predsjednik Tuđman je ukazao da Odbor obavlja nadzor nad sigurnosno-obavještajnim agencijama u skladu sa zakonom naročito u pogledu zaštite Ustavom utvrđenih ljudskih prava i osnovnih sloboda, te daje mišljenje o imenovanju rukovodilaca sigurnosnih službi u skladu s Ustavom.

Predsjednik Odbora za odbranu, Tomislav Ivić je istakao da su u nadležnosti Odbora za odbranu poslovi utvrđivanja i praćenja sprovođenja politike, kao i da u postupku donošenja zakona i drugih propisa Odbor ima prava i dužnosti matičnog radnog tijela u oblastima koje se odnose na: uređenje i nadležnost organa državne uprave u području obrane, odbranu i zaštitu, kao i na saradnju sa organima u Republici Hrvatskoj koji djeluju u oblasti odbrane i zaštite. Istakao je da Odbor za odbranu ima 13 članova i može imenovati još šest iz redova javnih, naučnih i stručnih djelatnika koji se bave pitanjima sistema odbrane i zaštite, dok je predsjednik iz redova opozicije. Podsjetio je da je novi Zakon o odbrani u parlamentarnoj proceduri i istakao da je saradnja predstavnika Vojske Crne Gore i Vojske Republike Hrvatske u Avganistanu potvrda dobrih odnosa između dvije prijateljske zemlje.

Potpredsjednik Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, član Odbora za odbranu i Odbora za vanjsku politiku, Igor Dragovan je istakao da su evropske integracije za Republiku Hrvatsku predstavljale zahtjevan put ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji i apostrofirao da će zemlja koju predstavlja biti apsolutni partner Crnoj Gori kako bi učinili njen proces integracija što efikasnijim i bržim.

Tokom diskusije ocijenjeno je da Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane pruža sveobuhvatniji okvir za sprovođenje nadzora nad radom organa i institucija iz sektora odbrane i bezbjednosti, naročito u pogledu djelovanja Policije i primjene mjera tajnog nadzora u odnosu na hrvatski slučaj.

Nakon posjete Hrvatskom saboru, uslijedio je susret sa predstavnicima Granične policije Republike Hrvatske, koji su članovima Odbora prenijeli iskustva na putu evropskih i evroatlantskih integracija, kao i poteškoće i izazove sa kojima su se susreli u procesu integracija.

Načelnik Uprave za granicu, Zlatko Sokolar je predstavio nadležnosti i zadatke Granične policije koji se između ostalog odnose na nadzor državne granice, poslove granične policije u unutrašnjosti, suzbijanje ilegalnih migracija i prekoragničnog kriminala, poslove na moru i unutrašnjim plovnim putevima, zaštitu javnog reda na nenaseljenim i drugim određenim ostrvima, kao i na poslove vazdušnog saobraćaja. Predstavljena je struktura Granične policije i Uprave za granicu, kao i iskustva u procesu evropskih integracija sa ključnim elementima na koje crnogorska Granična policija treba da se fokusira u ovom procesu. Sokolar je podsjetio da je

njegov tim pomogao u sačinjavanju crnogorskog nacrtu zakonskog teksta o strancima, kroz ukazivanje na moguće propuste i davanje adekvatnih savjeta i instrukcija kako bi sadržaj zakona bio što precizniji i sveobuhvatniji. Ukazao je da je jedan od glavnih elemenata efikasnosti Granične policije obuka, koja predstavlja i jedan od većih finansijskih izdataka koji mora biti planiran na putu evropskih integracija, kako bi se izbjegli neočekivani problemi sa nesmetanim funkcionisanjem Granične policije i srodnih službi. Načelnik Uprave za granicu ukazao je i na važnost pravilnog odabira modela funkcionisanja same granice i Granične policije kako bi one besprekorno funkcionisale. Ukazao je na specifičnost graničnog pojasa Republike Hrvatske i pojasnio razloge za odabir modela po kojem je uspostavljena kontrola nad istim. Podsjetio je na tzv. ranjivost plave državne granice i ukazao na neophodnost kvalitetno postavljenog radarskog i operativnog sistema, koji iziskuje znatna finansijska sredstva, kako za njegovu instalaciju tako i za buduće održavanje. Ocijenio je saradnju crnogorske i hrvatske Granične policije veoma uspješnom i podsjetio na zajedničke akcije i vježbe u proteklom periodu, izražavajući nadu da će i u budućnosti ova saradnja ostati na zavidnom nivou.

Studijska posjeta je predstavljala realizaciju jedne od aktivnosti u okviru trogodišnjeg projekta Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF) za pružanje podrške nacionalnim parlamentima u regionu Zapadnog Balkana u ispunjavanju njihove ustavne uloge zakonodavnih, predstavničkih i nadzornih tijela na polju bezbjednosti i odbrane.

SEF DELGACIJE
Mevludin Nuhodžić

Црна Гора
СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Број 00-63-4/13-8/14

Подгорица, 11. 03 2013г

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Dana 28. februara 2013. godine članovi Odbora za bezbjednost i odbranu, u okviru realizacije Odluke sa pete sjednice, posjetili su Odsjek za posebne provjere Uprave policije. Delegacija Odbora, ovom prilikom, bila je u sastavu: predsjednik, Mevludin Nuhodžić, i članovi: Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Velizar Kaluđerović, Andrija Mandić, Borislav Banović, Zoran Miljanić, Predrag Bulatović i Vasilije Lalošević. Ispred službe Skupštine posjeti je prisustvala sekretarka Odbora Zorana Baćović.

Domaćin posjete bio je ministar unutrašnjih poslova, Raško Konjević, sa saradnicima: v.d. direktorom Slavkom Stojanovićem, pomoćnikom direktora kriminalističke policije Vojislavom Markovićem i šefom Odsjeka za posebne provjere, Nikolom Rogošićem.

Posjeta je počela u 12 sati.

Ministar unutrašnjih poslova, nakon pozdravne riječi, iskazao je zadovoljstvo na realizaciji inicijative za posjetom Odsjeku za posebne provjere iznijetoj tokom prethodnog mandata Skupštine Crne Gore, a potom je učesnike posjete upoznao sa strukturom ove organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova, normativnim okvirom djelovanja, i iznio podatke o broju i strukturi predmeta koji su u postupku procedure. Takođe, uvažavajući odredbe Zakona o tajnosti podataka i podzakonskih akata koji regulišu ovu oblast informisao je članove Odbora o procedurama za ulazak i boravak u Odsjeku za posebne provjere. Nakon uvodnog dijela posjete članovi Odbora su obišli Odsjek za posebne provjere Uprave policije i upoznali se sa procedurama i načinom rada službenika ove organizacione jedinice, mjerama i postupcima za prikupljanje podataka i sadržajem konkretnih predmeta koji su u postupku procedure. Poseban osvrt, ovom prilikom, članovi Odbora su učinili na primjenu zakonskih odredbi u postupku prikupljanja podataka, i s tim u vezi poštovanje Ustavom garantovanih ljudskih prava i sloboda.

U obraćanju medijima predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić, je istakao da se na osnovu izvršenog uvida može zaključiti da se poslovi i zadaci u ovom Odsjeku realizuju u skladu sa zakonom utvrđenim procedurama i uz puno poštovanje Ustavom garantovanih prava i sloboda čovjeka i građanina, kao i da će Odbor za bezbjednost i odbranu u predstojećem periodu, u kontekstu primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane i

Zakona o unutrašnjim poslovima, sa punom posvećenošću, nastaviti sa praćenjem zakonitosti primjene odredbi koje regulišu posebne tj. Tajne načine prikupljanja podataka.

Posjeta Odsjeku za posebne provjere predstavljala je realizaciju vanredne aktivnosti parlamentarnog nadzora koja je imala za cilj ostvarenje neposrednog uvida u dokumentaciju i vođenje razgovora sa licima koja obavljaju konkretne poslove i zadatke.

Posjeta je okončana u 14 sati i 30 minuta.

ZABILJEŠKU SAČINILA

Zorana Baćović

Sekretar Odbora

Zorana Baćović

PRIMLJENO:	01. 03.	2013. - GCD.
5 KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51113-2513	
VEZA:		
EPK:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

**sastanak predsjednika Odbora sa ambasadorom Republike Slovenije u Crnoj Gori,
N.J.E. Vladimirom GASPARIČEM**

21. februar 2013. godine, Skupština Crne Gore

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić sastao se 21. februara 2013. godine sa ambasadorom Republike Slovenije u Crnoj Gori, N.J.E. Vladimirom Gasparičem.

Sastanku su prisustvovali i II sekretar u Ambasadi Republike Slovenije u Crnoj Gori, Milena Radenković, sekretarka Odbora za bezbjednost i odbranu, Zorana Bačović, saradnica u Odboru Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Sastanak je počeo u 13 sati.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić izrazio je zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom i angažovanjem Republike Slovenije kao kontakt države NATO za Crnu Goru. U nastavku je predstavio nadležnosti i rad Odbora za bezbjednost i odbranu u proteklom periodu, apostrofirajući da donošenje Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane predstavlja važan iskorak u kreiranju pravnog okvira za efikasno sprovođenje parlamentarnog nadzora nad ovim sektorom, podsjećajući na snažno poštovanje principa vladavine prava, kao jednog od temeljnih načela NATO saveza. Shodno navedenom, ocjenio je dvogodišnju primjenu Zakona uspješnom, naročito u pogledu sprovođenja demokratske kontrole i jačanja transparentnosti u radu, čime je i rad organa i institucija u sektoru odbrane i bezbjednosti značajno unaprijeđen. Jednoglasno usvajanje Zakona na plenarnoj sjednici i postojanje konsenzusa u odlučivanju među članovima Odbora različitih partijskih profilacija, jasan su pokazatelj ozbiljnosti sa kojom se pristupa svim aktuelnim pitanjima i svijesti o njihovom opštem značaju za građane Crne Gore, istakao je predsjednik Nuhodžić. Takođe je podsjetio na odredbu člana 12 stav 3 Zakona kojom je propisano da jednom u toku redovnog zasijedanja Skupštine, Odbor održava sjednicu na zahtjev jedne trećine članova Odbora, sa jednom temom dnevnog reda i istakao da zahvaljujući snažnoj volji za iznalaženje dogovora predstavnika vladajuće koalicije i opozicionih partija u dosadašnjoj praksi nije korišćena pomenuta zakonska mogućnost. Predsjednik Odbora je podsjetio na kontinuitet u kvalitetu saradnje sa Ministarstvom odbrane i Vojskom Crne Gore i ukazao da Odbor u svom radu razmatra godišnje i posebne izvještaje organa i institucija iz sektora odbrane bezbjednosti i sprovodi parlamentarni nadzor nad planiranjem i utroškom opredjeljenih budžetskih sredstava za potrošačke jedinice u svojoj nadležnosti. Takođe, podsjetio je da je na jednoj od prethodnih sjednica razmotren Izvještaj Državne revizorske institucije o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja Agencije za nacionalnu bezbjednost Crne Gore za 2011. godinu. Predsjednik se osvrnuo na i dalje snažno poimanje Alijanse u crnogorskoj javnosti kao vojne organizacije i podsjetio da je Odbor razmotrio Izvještaj NATO o napretku Crne Gore u učešću u Akcionom

planu za članstvo za 2011. godinu. Pored navedenog, ukazao je da, u skladu sa odredbama Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Odbor najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini izvještaj o svom radu i rezultatima parlamentarnog nadzora i da se isti razmatra na plenarnoj sjednici. Takođe, informisao je da je Odbor usvojio Plan parlamentarnog nadzora za 2013. godinu, te naglasio da je isti izrađen uz saglasnost svih članova Odbora. U nastavku izlaganja, predsjednik Nuhodžić je podsjetio na nedavno otvoreni NATO info centar i ukazao da u Odboru za bezbjednost i odbranu postoje različiti stavovi o članstvu Crne Gore u NATO, te predstavio rezultate nedavno sprovedenog istraživanja javnog mnjenja.

Ambasador Gasparič je u razgovoru istakao da neutralnost jedne zemlje podrazumijeva priznanje takvog teritorijalno-pravnog statusa, kao i ekonomske, geografske i istorijske pretpostavke, navodeći da je u proteklom periodu imao sastanke sa predstavnicima opozicionih političkih partija, te podsjetio na stav poslanika Nebojše Medojevića da od strane Vlade Crne Gore ne postoji inicijativa za njegovo uključivanje u kampanju, iako podržava članstvo naše države u Alijansi, zatraživši predsjednikov komentar na to. Dalje je ukazao da su evroatlantske integracije podržane od crkve u Republici Sloveniji zahvaljujući uvjerenju vjerskih predstavnika da će članstvo doprinijeti demokratizaciji tj. vraćanju oduzetog zemljišta u socijalističkom periodu. Podsjetio je na strateški sastanak u Kolašinu na kome je bilo riječi o prilagođavanju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore aktuelnim okolnostima i potrebi jasnog definisanja nadležnosti i zaduženja. Kako Ambasada Republike Slovenije djeluje u svojstvu kontakt države NATO u Crnoj Gori na osnovu strateških dokumenata, N.J.E. Gasparič se interesovao za mišljenje predsjednika Odbora o narednim koracima u procesu integracija, ističući da će Alijansa posvećeno pratiti zalaganje i dostignuća u tekućoj godini u cilju donošenja odluke da li će na narednom Samitu našoj državi biti upućen poziv za članstvo. S tim u vezi, istakao je zabrinutost da će, zbog kompleksnosti pomenute teme i mogućnosti njene zloupotrebe u političke svrhe, konkretni koraci biti odloženi do završetka predstojećeg izbornog procesa. Ambasador Gasparič je ukazao da u svojim izlaganjima i prilikom razgovora sa oponentima članstvu u NATO govori o benefitima članstva Republike Slovenije uz ocjenu da bi isticanjem benefita članstva od strane uticajnih političkih lidera i iskustva vojnika koji su učestvovali u međunarodnim misijama doprinijeli porastu podrške javnog mnjenja evroatlantskim integracijama. Takođe je ukazao da se Sekretarijat NATO zalaže za politiku proširenja ali i podsjetio da odluku donose sve države članice. Shodno navedenom ocijenio je da treba preduzeti konkretne mjere i uložiti napor na dostizanju standarda i ostvarivanju konkretnih rezultata u tekućoj godini. Takođe se interesovao da li će Odbor vršiti nadzor nad Odjeljenjem za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove u Ministarstvu odbrane.

Predsjednik Nuhodžić je podržao inicijativu za izmjenom Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore i istakao da njeno poboljšanje uz odgovarajuću ulogu Skupštine može predstavljati bolje i efikasnije rješenje. Naglasio je da bi izjašnjavanje građana na referendumu o članstvu u NATO u ovom trenutku bilo neracionalno i podsjetio na drugačije okolnosti u Republici Sloveniji po ovom pitanju. Predsjednik je ocijenio da bi se eventualno odlaganje intenzivnijih aktivnosti za period nakon predstojećih predsjedničkih izbora moglo nadoknaditi energičnijom kampanjom i ukazao je na potrebu frekventnije kampanje. U nastavku

je istakao da pomoć zemalja članica NATO tokom vanrednog stanja predstavlja dobru poruku i jasan pokazatelj pozitivnog odnosa Alijanse prema našoj državi. Predsjednik Nuhodžić je istakao da istorija Balkana pokazuje potrebu za jasnim okvirom koji bi garantovao stabilnost i bezbjednost građana u dugoročnom periodu i istakao da sa građanima u svim djelovima Crne Gore treba razgovarati o efektima članstva naše države u NATO. Ukazao je na trenutnu situaciju u okruženju i istakao da članstvo u NATO predstavlja garant bezbjednosti na Balkanu. Takođe, ocijenio je pozitivnom nedavnu izjavu predsjednika Republike Srbije, Tomislava Nikolića tokom zvanične posjete Crnoj Gori da susjedna zemlja nema ništa protiv članstva naše države u NATO.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio da nadzor nad obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim poslovima u Ministarstvu i Vojsci obavljaju Vlada, Skupština Crne Gore i Savjet za odbranu i bezbjednost, a da se parlamentarni nadzor vrši u skladu sa Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane i istakao da je u toku izrada podzakonskih akata u ovoj oblasti. Dalje je ukazao da Odbor u svom radu kroz ocjene, zaključke i preporuke inicira određena pitanja i pruža podršku institucijama da na funkcionalan i efikasan način djeluju u okviru zakonskih nadležnosti.

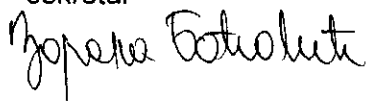
Na sastanku je obostrano potvrđena spremnost na saradnju i u narednom periodu.

Sastanak je završen u 13 sati i 45 minuta.

PRIPREMILA:

Zorana Baćović

sekretar

PRIMLJENO: 26.02.	2013. GOD.
KLASIFIKACION:	
GRUPA:	
VEŠTA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Sastanak predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludina NUHODŽIĆA sa predstavnicima Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF), koordinatoricama na projektu „Jačanje parlamentarnog nadzora nad bezbjednosnim sektorom na Zapadnom Balkanu“ Teodorom Fuier i Franziskom Klopfer

21. februar 2013. godine, Podgorica

Sastanak je počeo u 15,30 sati.

Ispred službe Odbora sastanku je prisustvovala i Zorana Baćović, sekretarka Odbora.

Predstavnice Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve uputile su inicijativu za susretom sa predsjednikom Odbora za bezbjednost i odbranu radi dogovora o detaljima predstojeće studijske posjete članova Odbora za bezbjednost i odbranu Hrvatskom saboru, kao jedne od planiranih aktivnosti u okviru trogodišnjeg projekta za pružanje podrške nacionalnim parlamentima u regionu Zapadnog Balkana u ispunjavanju njihove ustavne uloge zakonodavnih, predstavničkih i nadzornih tijela na polju bezbjednosti i odbrane.

Na samom početku sastanka, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić istakao je da je Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve svojim aktivnim učešćem u realizaciji projekata, programa i obuka, kao i pružanjem stručne i ekspertske pomoći u proteklim godinama dao veliki doprinos reformi sektora odbrane i bezbjednosti u Crnoj Gori, a posebno uspostavljanju i jačanju mehanizama parlamentarnog nadzora.

S tim u vezi, predsjednik Odbora je izrazio zadovoljstvo zbog nastavka realizacije programa edukacije članova i službe Odbora u cilju dostizanja novih standarda i pružanja adekvatnog odgovora na nove izazove u radu, ističući studijska putovanja kao najbolji vid razmjene iskustava i upoznavanja sa primjerima dobre prakse.

Kako predstavnice DCAF-a, usljed nepovoljnih vremenskih prilika, nisu uzele učešće u realizaciji Okruglog stola "Druga godina primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane" koji je Institut "Alternativa" organizovao 12. februara 2013. godine u saradnji sa ovim Centrom, a koji se odnosio na monitoring rada Odbora za bezbjednost i odbranu u 2012.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

godini, predsjednik Odbora je uputio gošće na sadržaj diskusije vođene ovom prilikom, sa posebnim osvrtom na sugestije upućene subjektima parlamentarnog nadzora kao i predstavnicima Instituta Alternativa". Ovom prilikom, predsjednik Nuhodžić je ponovio stav iznijet na pomenutom skupu da učešće predstavnika subjekata parlamentarnog nadzora, članova Odbora za bezbjednost i odbranu, predstavnika nevladinog sektora, kao i partnera iz DCAF-a na projektima kao što je ovaj, predstavlja jasan pokazatelj spremnosti svih aktera u sektoru bezbjednosti i odbrane da otvoreno i transparentno razmijene iskustva o dosadašnjem radu, kao i široku platformu za razgovor o eventualnoj potrebi za unaprjeđenjem ili izmjenom postojećeg pravnog okvira.

U dijelu razgovora u vezi sa predstojećom studijskom posjetom Republici Hrvatskoj, dogovoreno je da se pored posjete Hrvatskom saboru, realizuju i posjete obavještajnoj službi, Ministarstvu obrane i Sektoru za zaštitu i spašavanje.

Učesnici sastanka zajednički su ocijenili da se realizacijom pomenutih aktivnosti, nastavlja proces stručnog usavršavanja članova i službe Odbora za bezbjednost i odbranu, sa ciljem nadogradnje uspostavljenog pravnog okvira u sektoru odbrane i bezbjednosti, kao i uspješne dugogodišnje saradnje sa Centrom za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF) iz Ženeve.

Na kraju sastanka, ocijenjeno je da regionalna stabilnost predstavlja preduslov prosperiteta zemalja zapadnog Balkana, te da bi i ubuduće trebalo nastaviti sa aktivnostima na unaprjeđenju saradnje među parlamentima u regionu i predstojeće aktivnosti planirati s tim u vezi.

Sastanak je završen u 17,30 sati.

ZABILJEŠKU SAČINILA:

Zorana Bačović

sekretarka Odbora za bezbjednost i odbranu

Zorana Bačović

PRIMLJENO: 22.02.	2013. GOD.
BRUJ: 00-51/13	0/6
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

IZVJEŠTAJ

sa okruglog stola na temu

"Druga godina primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane"

Institut „Alternativa“, uz podršku Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF), organizovao je okrugli sto na temu „Druga godina primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane“, 12. februara 2013. godine.

Ispred Odbora na skupu su učestvovali predsjednik, Mevludin Nuhodžić i članovi: Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Suljo Mustafić, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluderović i Zoran Miljanić. Na okruglom stolu su učestvovali i predstavnici službe Odbora: sekretarka Zorana Bačović, savjetnik u Odboru, Slaviša Ščekić, saradnica Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Uvodna izlaganja na skupu imali su predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludin Nuhodžić i predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk.

Predsjednik Mevludin Nuhodžić predstavio je realizovane aktivnosti Odbora u 2012. godini sa posebnim osvrtom na kvalitet održanih sjednica, na kojima se aktuelnim temama pristupalo zajednički na objektivnan način, uz puno uvažavanje njihovog opšteg značaja za društvo kao cjelinu i uz postojanje jasno izražene političke volje za iznalaženje konsenzusa i najboljih mogućih pravaca djelovanja. Takođe, apostrofirao je da su subjekti parlamentarnog nadzora pokazali visok stepen kooperativnosti i tačnosti u pogledu ispunjavanja zakonskih i drugih obaveza u prethodnom periodu, te da im je Odbor u kontinuitetu pružao podršku u pogledu ispunjavanja uslova i dostizanja potrebnih standarda u procesu evropskih i evroatlantskih integracija. Istakao je da učešće predstavnika subjekata parlamentarnog nadzora, članova Odbora za bezbjednost i odbranu, predstavnika nevladinog sektora, kao i partnera iz DCAF-a na ovakvim projektima predstavlja jasan pokazatelj spremnosti svih aktera u sektoru bezbjednosti i odbrane da otvoreno i transparentno razmijene iskustva o dosadašnjem radu, kao i široku platformu za razgovor o eventualnoj potrebi za unapređenjem ili izmjenom postojećeg pravnog okvira.

Predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk je kazao da je skup imao za cilj pružanje objektivnog prikaza rada Odbora u drugoj godini primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kao i pružanje mogućnosti da se kroz dijalog pokuša doći do rješenja za još efikasnije sprovođenje nadzora nad sektorom bezbjednosti i odbrane. Takođe, istakao je uvjerenje da će sugestije koje su date u monitoring izvještaju o radu Odbora u 2012. godini pomoći Odboru da učvrsti mehanizme za sprovođenje parlamentarnog nadzora.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Istraživač Instituta „Alternativa“, Marko Sošić predstavio je Nacrt monitoring izvještaja o radu Odbora u 2012. godini i primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, koji su sačinili predstavnici ove nevladine organizacije.

U svom izlaganju, Sošić je istakao da je rad Odbora u 2012. godini bio daleko pasivniji u odnosu na 2011. godinu, jer Odbor nije ispunio većinu od planiranih aktivnosti predviđenih Planom parlamentarnog nadzora za 2012. godinu. Svoj stav potkrijepio je činjenicom da su godišnji izvještaji o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost i Uprave policije za 2011. godinu razmotreni tek početkom 2013. godine, čime se, kako je rekao, obesmišljava izvještavanje kao mehanizam kontrole institucija iz sektora bezbjednosti i odbrane. Takođe, negativnim je ocijenio i nerazmatranje izvještaja o spoljnoj trgovini kontrolisanom robom za 2012. godinu kao obaveze utvrđene zaključcima sa XI Cetinjskog parlamentarnog foruma „Uloga parlamenta u sistemu kontrole uvoza i izvoza naoružanja“. Kao primjer negativne prakse istakao je razmatranje više izvještaja u toku jedne sjednice Odbora i objedinjavanje rasprave o istim, kao što je slučaj sa izvještajima o radu Ministarstva odbrane, o ukupnom stanju u Vojsci Crne Gore i o učešću jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu. Ovim putem je izrazio zabrinutost da se time u pitanje dovodi temeljnost nadzora nad ključnim segmentima sektora bezbjednosti i odbrane. Takođe, napomenuo je da Odbor do danas nije posebno razmatrao izvještaj o učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, iako se zna da pripadnici Uprave policije učestvuju u međunarodnim misijama u Avganistanu i na Kipru. Sošić je negativnim ocijenio i to da Odbor u 2012. godini nije razvio praksu kontrole nad mjerama tajnog nadzora iako su mu dostupni brojni kontrolni mehanizmi koje Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane propisuje. Govoreći o institutu posjeta koje Odbor realizuje u svom radu, istakao je da su u 2012. godini sprovedene dvije od predviđenih pet posjeta. Imajući u vidu da ista, kao jedan od kontrolnih mehanizama ima za cilj da se neposrednim uvidom utvrdi činjenično stanje u institucijama koje su predmet posjete, i da se time ukaže na probleme u radu, predlože konkretna rješenja i podstaknu sistemске promjene radi unaprjeđenja rada i funkcija tih institucija, veoma problematičnim je ocijenio to da Odbor ne usvaja izvještaj o realizovanim posjetama čime se ne usvajaju ni potrebni zaključci, preporuke ili mjere za unaprjeđenje čija bi se realizacija mogla dalje pratiti. U pogledu nadzora nad budžetom, Sošić je istakao da je Odbor za bezbjednost i odbranu dosegao viši nivo u odnosu na ostala radna tijela Skupštine, prije svega zbog prakse posebnog razmatranja završnog računa budžeta uz prisustvo predstavnika Državne revizorske institucije, posebnih zahtjeva nametnutih potrošačkim jedinicama u pogledu izvještavanja o izvršenju budžeta sa aspekta efikasnosti i efektivnosti, ali i zbog korišćenja izvještaja Državne revizorske institucije u toku razmatranja ključnih budžetskih dokumenata.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio da je 2012. godina bila izborna, i da usled objektivnih razloga Odbor nije uspio da realizuje sve planirane aktivnosti u predviđenim rokovima, ali da su iste ipak sprovedene sa određenim kašnjenjima i odlaganjima. Takođe, podsjetio je da su članovi Odbora, svjesni okolnosti koje su nastale usled parlamentarnih izbora, odluke o odlaganju određenih obaveza jednoglasno donijeli i da su nakon formiranja Odbora u 25. sazivu savjesno pristupili realizaciji istih.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova, Dragan Pejanović, okarakterisao je dosadašnju saradnju Ministarstva i Odbora kao veoma dobru, i izrazio nadu da će takva biti i u predstojećem periodu sa novim sastavom Odbora u 25. sazivu. Istakao je da Ministarstvo veoma ozbiljno pristupa preporukama i zaključcima Vlade, Skupštine i Odbora i da ih sprovodi u mjeri u kojoj to finansijska sredstva omogućavaju. Podsjetio je na Zaključak Odbora sa 50. sjednice o neophodnosti pristupanja procesu osavremenjivanja helikopterske jedinice nabavkom savremenih helikoptera, i kazao da zbog finansijske krize i mjera štednje, Ministarstvo do danas nije pristupilo nabavci istih, i da za sada helikopterska jedinica može u potpunosti izvršavati svoje zadatke sa već postojeće četiti letjelice.

Načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore, viceadmiral Dragan Samardžić, osvrćući se na konstataciju Marka Sošića da razmatranje više izvještaja u toku jedne sjednice Odbora i objedinjavanje rasprave o njima predstavlja primjer loše prakse, kazao je da do sada ta praksa nije predstavljala smetnju niti problem kada se radilo o izvještajima o radu Ministarstva odbrane, o ukupnom stanju u Vojsci Crne Gore i izvještaju o učešću jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, nego se time čak doprinosilo konstruktivnoj raspravi i omogućavalo članovima Odbora da se ti izvještaji predstavljaju što temeljnije, uz dodatna objašnjenja koja su predstavnici Ministarstva i Generalštaba pružali na sjednicama Odbora. Viceadmiral je napomenuo, da se zaključak sa 50. sjednice Odbora nije odnosio na Ministarstvo unutrašnjih poslova, kako je pomenuo sekretar Ministarstva, Dragan Pejanović, već da se on uz zaključak o neophodnosti opremanja i modernizacije inženjerske jedinice Vojske Crne Gore, odnosio na Ministarstvo odbrane. Takođe, istakao je da bi Odbor na sjednicama posvećenim razmatranju opredjeljivanja budžetskih sredstava institucijama nad kojima vrši nadzor, trebalo da predlaže mjere i zaključke kojim bi ovim institucijama bila obezbijedena viša budžetska sredstva od predviđenih, kako bi iste svoje zadatke sprovodile što efikasnije. Samardžić je pozvao predsjednika i članove Odbora da iniciraju konsultativno saslušanje po pitanju primjene Zakona o javnim nabavkama, naglašavajući poteškoću sa kojom se Ministarstvo odbrane suočava uslijed činjenice da su poverljive nabavke i avansno plaćanje ukinuti. Istakao je da se oprema i naoružanje za potrebe Ministarstva odbrane ne mogu nabaviti bez prethodno datog avansa i da to predstavlja ozbiljan problem za normalno funkcionisanje rada Ministarstva. Takođe, podsjetio je i na problem uništenja viška i zastarjelog naoružanja sa kojim se Ministarstvo susreće, a ogleda se u tome što je skoro nemoguće odrediti lokacije za sprovođenje uništavanja. Istakao je da bi država Crna Gora ozbiljnije trebalo da pristupi ovom problemu, i da građane što bolje informiše o opasnostima koje ovaj problem nosi sa sobom ukoliko se isti ne riješi u što kraćem vremenskom roku.

General u penziji i analitičar geopolitike, Blagoje Grahovac, ukazao je na veliki napredak u pogledu nadzora nad sektorom bezbjednosti i odbrane, i kazao da se mnogo toga promijenilo na bolje od samih početaka nadzora do danas. Prisutnima je objasnio spregu između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti i građana i naglasio da je potrebno da svi imaju na umu navedenu hijerarhijsku strukturu, i istu poštuju, da bi sve funkcionisalo kako treba u jednoj državi. Takođe, istakao je da bi Odbor trebao ozbiljnije da se pozabavi kontrolom nad mjerama tajnog nadzora, u smislu da pored institucija koje ove mjere sprovode treba uzeti u obzir da je oprema potrebna za ovaj nadzor danas dostupna svima na tržištu, te da to može predstavljati mnogo veći problem i narušavanje osnovnih ljudskih prava od strane neovlašćenih lica.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Član Odbora, Vasilije Lalošević ukazao je na ozbiljnost u radu na sjednicama Odbora u kontekstu nadzora nad institucijama iz sektora odbrane i bezbjednosti. Istakao je da od usvajanja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, svi subjekti pristupaju ispunjavanju svojih obaveza i zadataka savjesno i sa ciljem doprinosa bezbjednosti svih građana Crne Gore. Takođe, naglasio je da je Odbor na svojim sjednicama pokrenuo mnoga bezbjednosna pitanja od značaja za Crnu Goru i da nastavlja sa praćenjem aktivnosti svih institucija uključenih u proces njihovog rješavanja. Posebno važnim je istakao ulogu Odbora u pogledu nadzora nad procesom opredjeljivanja budžetskih sredstava i kontrole njihovog utroška za potrošačke jedinice iz sektora bezbjednosti i odbrane.

Savjetnik u Odboru, Slaviša Šćekić ukazao je na potrebu anketiranja predstavnika organa nad kojima Odbor vrši nadzor, kao i članova Odbora prije održavanja okruglog stola, kako bi se time obezbijedio objektivniji prikaz stvari, čime bi se došlo do kvalitetnog monitoring izvještaja. Istakao je da praksa u saradnji Odbora sa subjektima nad kojima se vrši nadzor pokazuje da je Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane prihvaćen, da se nesmetano primjenjuje i da ne predstavlja smetnju u radu pomenutih subjekata već doprinosi njihovoj efikasnosti, što i jeste poenta ovog Zakona. Naglasio je da je Odbor usvajanjem ovog Zakona napravio veliki iskorak i da je sada potrebno da ostali subjekti kao što su mediji, akademske zajednice i nevladin sektor pomognu u njegovom sprovođenju.

Član Odbora, Obrad Mišo Stanišić je podsjetio da je usvajanje Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane bilo u interesu svih, i vlasti i opozicije, što potvrđuje činjenica da je isti jednoglasno usvojen i na Odboru i na sjednici Skupštine. Takođe, istakao je da tri godine rada Odbora bez adekvatnog zakonskog rješenja ne umanjuje značaj njegovog rada, te da je praksa u takvim uslovima ukazala na određene probleme i poteškoće što je pomoglo u formulisanju zakonskog teksta kakav danas imamo. Stanišić je izrazio neslaganje sa predstavnikom Instituta „Alternativa“, Markom Sošićem u pogledu posebnog razmatranja izvještaja o učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, i napomenuo da se isti tretira u okviru izvještaja o radu Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije. Nadovezujući se na konastataciju načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, viceadmirala Dragana Samardžića, da bi Odbor na sjednicama posvećenim razmatranju opredjeljivanja budžetskih sredstava institucijama nad kojima vrši nadzor, trebalo da predlaže mjere i zaključke kojima bi ovim institucijama bila obezbijedena viša budžetska sredstva od predviđenih, kako bi iste svoje zadatke sprovodile što efikasnije, kazao je da nije na Odboru da traži uvećanje budžetskih sredstava opredijeljenih za određenu potrošačku jedinicu, ako njihovi predstavnici na sjednicama Odbora potvrde da će biti u mogućnosti da u okviru predviđenih budžetskih sredstava efikasno sprovode svoju funkciju. Naglasio je da, iako nije realizovana posjeta Sektoru za vanredne situacije i civilnu bezbjednost Ministarstva unutrašnjih poslova, ipak nije izostalo interesovanje Odbora za sve aktuelne teme i probleme iz te oblasti. U prilog tome podsjetio je prisutne na 50. sjednicu Odbora na kojoj je razmotren Izvještaj o sprovedenim mjerama i aktivnostima preduzetim neposredno prije i tokom vanrednog stanja, s predlogom mjera za poboljšanje ukupnog sistema Crne Gore u vanrednim situacijama, a kome se pristupilo sa visokom dozom ozbiljnosti kako od strane predstavnika Sektora koji su prezentovali ovaj izvještaj, tako i od strane članova Odbora.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Član Odbora 25. saziva, Luid Ljubo Škrelja ukazao je na ozbiljnost članstva u Odboru za bezbjednost i odbranu, koju potvrđuju preciznost i neodlaganje termina održavanja sjednica, broj prisutnih članova na sjednicama kao i njihova redovnost na istim.

Član Odbora 25. saziva, Zoran Miljanić složio se preporukama za unaprijeđenje parlamentarnog nadzora, koje se nalaze u monitoring izvještaju koji su pripremili predstavnici Instituta "Alternativa", i kazao da se one trebaju ozbiljno razmotriti kako bi se doprinijelo efikasnijem radu kako Odbora tako i institucija nad kojima se vrši nadzor. Takođe, iznio je stav da bi Odbor trebalo da nastavi sa praksom kontrolnih saslušanja, jer su ona ključ za dobijanje potrebnih informacija koje bi bile od koristi za rješavanje aktuelnih problema.

Član Odbora 25. saziva, Velizar Kaluđerović ocijenio je pozitivnom inicijativu za održavanje ovog okruglog stola koji predstavlja dobru platformu za raspravu o ostvarenim rezultatima Odbora, dvije godine nakon usvajanja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane. Kao važan budući korak koji bi trebalo da Odbor, civilni i nevladin sektor preduzmu naveo je razmatranje mogućnosti unaprijeđivanja postojećih zakonskih rješenja u pravcu da predsjednik Odbora bude iz parlamentarne manjine, a u prilog tome istakao je specifičnost tema o kojima Odbor vodi raspravu. Takođe, naglasio je značaj sprovođenja kontrolnih i konsultativnih saslušanja i istakao da je praksa pokazala da ovaj mehanizam parlamentarnih nadzora u većini slučajeva daje pozitivne rezultate. Ističući stav da Agencija za nacionalnu bezbjednost ne posvećuje dovoljno pažnje zaštiti nacionalnih interesa Crne Gore u sferi ekonomske bezbjednosti, pozvao je članove Odbora i ukupnu javnost da ulože napore da u budućnosti ovo bude jedan od prioritarnih zadataka Agencije, kako bi zaštitila ekonomski potencijal Crne Gore od njegovog urušavanja.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Šučko Baković, kazao je da su dvije godine od primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane relativno kratak period za sagledavanje dometa ovog zakona, ali da rasprava poput ove potvrđuje da zakon ozbiljno živi u pravnom poretku Crne Gore i da je Odbor značajno doprinijeo tome. Ukazao je da se radi o vrlo specifičnoj oblasti i istakao činjenicu da je Odbor i za tako relativno kratak period uspio da u javnosti bude prepoznat kao veoma ozbiljan akter u njoj. Takođe, zaključio je da ozbiljan rad Odbora i dosadašnji rezultati mogu poslužiti kao ohrabrenje drugim institucijama koje se bave ovom tematikom kao što su Agencija za zaštitu ličnih podataka i Kancelarija zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Potvrdio je da se do sad nije bavio analizom primjene mjera tajnog nadzora, i naglasio da nije dobio ni jednu pritužbu na rad Agencije za nacionalnu bezbjednost. Takođe, iznio je konstataciju da je za efikasan nadzor u ovoj oblasti potrebno posjedovati stručnost i specijalistička znanja, kako bi se na što kvalitetniji način zaštitila prava građana. Ukazao je na neophodnost prethodne dublje analize potencijalnog problema kako bi Ombudsman bio u prilici da pomogne građanima, a ne da samo pojača legitimitet određenoj instituciji potvrdom da se određena prava krše ili ne krše.

Predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk je ukazao na neophodnost usaglašavanja Poslovnika Skupštine Crne Gore sa Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, radi što preciznijih odredbi koje bi doprinijele efikasnosti u radu Odbora. Takođe, podsjetio je i na dvije analize nevladine organizacije na čijem se čelu nalazi, a koje se

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

odnose na nadzor nad primjenom mjera tajnog nadzora, kako onih koje sprovodi Agencija za nacionalnu bezbjednost, tako i onih koje se sprovode u krivičnom postupku, i iznio zaključak da je nadzor nad njihovom primjenom veoma slab, te da isti treba što prije unaprijediti kako bi se izbjegla zloupotreba i narušavanje osnovnih ljudskih prava.

Izvršni direktor Centra za bezbjednosne studije, Rajko Radević je izrazio uvjerenje da sva nezavisna tijela za kontrolu bezbjednosti, pored zaštitnika ljudskih prava i sloboda, samim činom posjete određenoj instituciji, kao što je Agencija za nacionalnu bezbjednost, stvaraju Odboru podlogu za kvalitetan budući nadzor. Istakao je da je od suštinske važnosti sama interakcija subjekta koji sprovodi nadzor i onog nad kojim se nadzor vrši, bez obzira koliko je povratnih informacija dobijeno u toku određene posjete. Pozitivnim je ocijenio dosadašnji rad Odbora od njegovog osnivanja 2005. godine, preko usvajanja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane 2010. godine do danas, i istakao da je jedan od primjera dobre prakse i to što članovi Odbora imaju pristup tajnim podacima bez dozvole, što nije slučaj čak ni u zemljama sa dugom demokratskom tradicijom. Takođe, napomenuo je da bi trebalo ojačati saradnju parlamenta i Vlade, kroz upućivanje zaključaka, preporuka i mišljenja koja Odbor nakon svojih sjednica upućuje Skupštini, a isti se ne razmatraju na plenumu i ne šalju dalje prema Vladi. Podsjetio je i na neophodnost kvalitetnije kontrole nad primjenom mjera tajnog nadzora sa ciljem poštovanja ljudskih prava i sloboda.

Predstavnik Centra za demokratiju i ljudska prava, Emir Kalač ukazao je na neophodnost uspostavljanja integrisanog sistema bezbjednosti, ne samo na nivou institucija koje se tradicionalno smatraju bezbjednosnim akterima, već i na nivou nadzornih mehanizama, čime bi se omogućio veći prostor za djelovanje subjekata civilnog društva koji teže da doprinesu boljem funkcionisanju ukupnog sistema bezbjednosti Crne Gore. Izrazio je zabrinutost povodom izvještaja koji je sačinilo Ministarstvo unutrašnjih poslova, u kojem se navodi da u sektoru privatnog obezbjeđenja i preduzeća koje se bave tom djelatnošću radi preko 3000 lica, od kojih samo trećina ispunjava zakonom propisane kriterijume za bavljenje tim poslom. Negativnim je ocijenio to što Odbor u 2012. godini nije ostvario planiranu aktivnost i sproveo konsultativno saslušanje na naprijed navedenu temu i izrazio nadanje da će to učiniti u 2013. godini. Ističući da Odbor u okviru svojih nadležnosti razmatra i predloge kandidata za rukovodeće dužnosti u sektoru bezbjednosti i odbrane, uputio je pitanje članovima Odbora iz vadajuće koalicije da li smatraju da su rotacije na ključnim mjestima iz ovog sektora demokratska praksa.

Sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova, Dragan Pejanović je potvrdio da je Ministarstvo samoinicijativno sačinilo informaciju o implementaciji Zakona o zaštiti lica i imovine, imajući na umu broj preduzeća koja se bave privatnim obezbjeđenjem, kao i broja zaposlenih u njima. Istakao je da zaposleni u ovakvim preduzećima, prema ovlaštenjima koja posjeduju, nemaju pravo da vrše praćenja, prisluškivanja i pretrese, kao ni druge radnje koje bi remetile javni red i mir. Naglasio je da je Ministarstvo pristupilo pojačanom inspekcijskom nadzoru ovih preduzeća kako bi se izbjegla i sankcionisala eventualna prekoračenja ovlaštenja zaposlenih u njima. Takođe, pojasnio je procedure za dobijanje dozvole za rad u preduzećima koja se bave privatnim obezbjeđenjem, i istakao da Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije čine sve kako bi se ispoštovala primjena Zakona o zaštiti lica i imovine.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

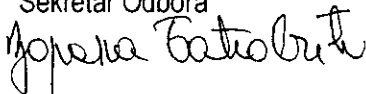
Predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk je istakao da je cilj sprovedenog monitorniga bio analiza rada Odbora u 2012. godini i kazao da ostaju pri iznijetim zaključcima, uzimajući u obzir različite aspekte sagledavanja postignutih rezultata u radu Odbora iz ugla nevladine organizacije koju on predstavlja, kao i ljudi koji se nalaze u Odboru. Naglasio je da je cilj svih da se sve nadležnosti koje su Odboru date Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane u potpunosti primjenjuju, kako bi nadzor bio što kvalitetniji i efektivniji. Istakao je da će Institut „Alternativa“ prihvatiti sugestije i predloge iznijete na ovom skupu, od strane članova Odbora, predstavnika organa i institucija iz sektora bezbjednosti i odbrane kao i nevladinog sektora, i da će iste uvrstiti u konačan monitoring izvještaj, i imati ih na umu u sačinjavanju sljedećeg.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić je pohvalio sastanak i istakao da ovakvi sastanci doprinose kvalitetu rada Odbora ukazujući na eventualne propuste i nedostatke u radu, koje je Odbor uvijek spreman da ispravi kako bi parlamentarni nadzor nad institucijama i organima iz sektora bezbjednosti i odbrane bio što kvalitetniji. Takođe, podsjetio je na vrlo dobru saradnju Odbora sa Institutom „Alternativa“, i izrazio nadanje da će ista biti nastavljena i u budućnosti.

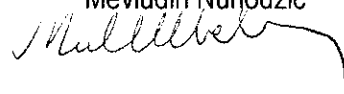
Na skupu su, pored članova i službe Odbora za bezbjednost i odbranu, uzeli učešće i predstavnici organa i institucija iz sektora odbrane i bezbjednosti, kao i predstavnici međunarodnih organizacija, civilnog društva i medija.

Izvještaj sačinila:

Zorana Baćović
Sekretar Odbora

PREDSJEDNIK
Mevludin Nuhodžić

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

PRIMLJENO:	19.02.	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51/13--12/7	
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SLUŽBENA ZABILJEŠKA**sastanak članova Odbora za bezbjednost i odbranu sa ambasadorima država članica NATO****11. februar 2013. godine, Skupština Crne Gore**

Članovi Odbora za bezbjednost i odbranu sastali su se 11. februara 2013. godine sa delegacijom ambasadora država članica NATO. Na sastanku su učestvovali predsjednik i članovi Odbora: Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić, Zoran Miljanić, Predrag Bulatović, Velizar Kaluđerović i Vasilije Lalošević.

Ispred službe Odbora, sastanku su prisustvovali i sekretarka Zorana Bačović, savjetnik Slaviša Ščekić, saradnica Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Delegaciju ambasadora zemalja članica NATO-činili su: Nj. E. g. Andrej Benedejčić, stalni predstavnik Republike Slovenije pri Sjevernoatlantskom savjetu; Nj. E. g. Jean-Jacques Welfring, stalni predstavnik Luksemburga pri Sjevernoatlantskom savjetu; Nj. E. g. Boris Grigić, stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Sjevernoatlantskom savjetu i Nj. E. g. František Kašický, stalni predstavnik Slovačke pri Sjevernoatlantskom savjetu.

Sastanku su prisustvovali i ambasador Vesko Garčević, šef Misije Crne Gore pri NATO, II sekretar u Ambasadi Republike Slovenije u Crnoj Gori, Milena Radenković i I savjetnik u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija Čedomir Fušić.

Sastanak je počeo u 12 sati i 5 minuta.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić ukazao je na značaj ukupnog učešća Crne Gore u Akcionom planu za članstvo (MAP) i upoznao delegaciju sa radom i sprovedenim aktivnostima Odbora u proteklom periodu. Istakao je da, imajući u vidu pozitivne ocjene zemalja članica Alijanse, započete procese treba nastaviti istom dinamikom, sa posebnim osvrtom na realizaciju aktivnosti u oblasti vladavine prava, reforme sektora odbrane i bezbjednosti, kao i jačanja podrške javnog mnjenja evroatlantskom putu Crne Gore. Predsjednik je ocijenio da će objektivno informisanje građana o Alijansi i jačanje podrške crnogorske javnosti NATO integracijama biti jedan od ključnih prioriteta naše države u narednom periodu i naglasio da značajnu ulogu u tom procesu ima i NATO info centar u Podgorici koji pruža mogućnost crnogorskim građanima da se objektivno, tačno i pravovremeno informišu o procesu evroatlantskih integracija, kao i o ulozi NATO u XXI vijeku. Govoreći o podršci javnog mnjenja evroatlantskim integracijama upoznao je goste sa rezultatima posljednjih istraživanja i ukazao da iznijeti podaci pokazuju kontinuiran rast afirmativnog pristupa pomenutom integracionom

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

procesu. Predsjednik Nuhodžić je podsjetio na značaj usvajanja i uspješnost u dvogodišnjoj primjeni Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kojim su znatno proširena ovlašćenja i odgovornost Odbora za bezbjednost i odbranu i Skupštine Crne Gore u ovoj oblasti. U nastavku je istakao značaj učešća pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnoj misiji Ujedinjenih nacija ISAF u Avganistanu i ukazao na kontinuitet i efikasnost saradnje Odbora sa Ministarstvom odbrane i Vojskom Crne Gore. Takođe, ukazao je da će Odbor i u narednom periodu pružati punu podršku subjektima iz sektora odbrane i bezbjednosti u ispunjavanju uslova i dostizanju uspostavljenih standarda u procesu evropskih i evroatlantskih integracija.

Stalni predstavnik Republike Slovenije pri Sjevernoatlantskom savjetu, Nj. E. Andrej Benedejčič je podsjetio da NATO predstavlja politički savez u kome se odluke donose konsenzusom svih država članica. Izrazio je podršku zemlje koju predstavlja evroatlantskom putu Crne Gore i iskazao povjerenje u rad Skupštine Crne Gore i Odbora za bezbjednost i odbranu, pozdravivši ostvarene rezultate, spremnost i inicijativu ovog radnog tijela za razmjenu iskustava i saradnju sa Parlamentarnom skupštinom NATO i zakonodavnim tijelima država članica. Dalje je istakao da preduslov za članstvo u Alijansi predstavlja konsenzus država članica i ocijenio pozitivnim pokretanje diskusije o podršci javnog mnjenja NATO integracijama. Ambasador Benedejčič se osvrnuo i na uspješnu saradnju pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnoj misiji Ujedinjenih nacija ISAF u Avganistanu sa partnerskim zemljama i pozdravio mogućnost posjete Odbora za bezbjednost i odbranu NATO štabu u Briselu.

Stalni predstavnik Slovačke pri Sjevernoatlantskom savjetu Nj. E. František Kašický ocijenio je značajnim ostvareni napredak Crne Gore na putu evroatlantskih integracija i izrazio podršku angažovanju u međunarodnim misijama. Ambasador Kašický je apostrofirao stav Republike Slovačke da članstvo Crne Gore u NATO predstavlja strateški ključ za stabilnost regiona i izrazio interesovanje za napredak koji je ostvaren u reformi službi bezbjednosti, kao i za visinu sredstava izdvojenih iz budžeta Crne Gore za sektor odbrane.

Stalni predstavnik Luksemburga pri Sjevernoatlantskom savjetu Nj. E. Jean-Jacques Welfring iskazao je podršku evroatlantskom putu Crne Gore i istakao ulogu Skupštine Crne Gore u datom procesu. Shodno navedenom, interesovao se za modele djelovanja u javnoj diplomatiji članova Odbora sa ciljem porasta podrške javnog mnjenja članstvu Crne Gore u Alijansi.

Stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Sjevernoatlantskom savjetu Nj. E. Boris Grigić je ukazao na zajednički interes države članica evroatlantske porodice koji predstavlja sigurnost i odbranu od eventualne vanjske opasnosti. Takođe, podsjetio je na pozitivne stavove u pogledu članstva Crne Gore u ovoj organizaciji i ukazao da neke države članice treba detaljnije informisati o ostvarenom napretku. Ambasador Grigić je apostrofirao spremnost Republike Hrvatske da Crnoj Gori pomogne u procesu evropskih i evroatlantskih integracija kroz prenošenje iskustava i naučenih lekcija i izrazio interesovanje za aktuelne argumente u crnogorskoj javnosti za i protiv članstva u NATO.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić je upoznao ambasadore sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, kao i sa iznosom opredijeljenih sredstava za sektor odbrane iz budžeta Crne Gore za 2012. godinu i podsjetio na aktivnosti koje Odbor realizuje u pogledu planiranja i utroška budžetskih sredstava za pomenuti sektor. Takođe, ukazao je na definisanje nosilaca aktivnosti u Komunikacionoj strategiji o evroatlantskim integracijama Crne Gore.

Član Odbora Milutin Simović izrazio je zadovoljstvo ocjenama država članica NATO o ostvarenom napretku Crne Gore i stavom da evroatlantske integracije naše države predstavljaju strateški ključ za bezbjednost regiona i svake zemlje pojedinačno, cijeneći poruke sa Samita u Čikagu ohrabrujućim za nastavak ovog procesa. Dalje je istakao da države članice Alijanse treba detaljnije informisati o realizovanim aktivnostima Crne Gore na putu evroatlantskih integracija i apostrofirao da isto treba učiniti i sa građanima naše države. Poslanik Simović je ukazao na potrebu prilagođavanja Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore aktuelnim okolnostima.

Poslanik Vasilije Lalošević podsjetio je na postojanje konsenzusa u Skupštini Crne Gore po pitanju evropskih integracija za razliku od podrške evroatlantskom putu o kome predstavnici parlamentarnih političkih partija imaju različite stavove. Dalje je istakao da se Socijalistička narodna partija zalaže za sprovođenje referenduma o članstvu Crne Gore u NATO. Poslanik Lalošević je ukazao da sve članice Alijanse nisu istovremeno i u Evropskoj uniji te da, shodno navedenom, ne postoji komplementarnost datih integracionih procesa. Takođe, podsjetio je na rezultate ranijeg istraživanja podrške javnog mnjenja NATO integracijama koje je sprovela agencija MAPA, cijeneći pogrešnim definisanje grupa koje se protive članstvu Crne Gore u NATO. Poslanik Lalošević je ukazao na sličnost reformi koje treba sprovesti prije punopravnog članstva u Alijansi i Evropskoj uniji, naročito imajući u vidu elemente sadržane u ciklusima Akcionog plana za članstvo. Ocijenio je da u aktuelnom momentu građane treba informisati o Novom strateškom konceptu NATO i novim principima djelovanja ove organizacije. Kao jedan od razloga za protivljenje članstvu naše države u NATO savezu naveo je dešavanja iz 1999. godine i činjenicu da za datu akciju nije obezbijeđena saglasnost Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Takođe, istakao je da Komunikaciona strategija o evroatlantskim integracijama Crne Gore nije sačinjena na pravi način i ukazao na potrebu kreiranja političkog ambijenta u kome će se voditi ravnopravna diskusija o argumentima za i protiv članstva Crne Gore u NATO savezu.

Član Odbora Suljo Mustafić je istakao da Bošnjačka stranka podržava članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji i NATO, cijeneći procese evropskih i evroatlantskih integracija komplementarnim i neodvojivim. Poslanik se osvrnuo na sprovedene reforme u sektoru odbrane i bezbjednosti, uspostavljanje pravnog okvira za kvalitetnije sprovođenje parlamentarnog nadzora i realizovane aktivnosti u procesu modernizacije, istakavši iste važnim za intenzivno približavanje Crne Gore punoravnom članstvu u NATO savezu. Dalje je istakao da naša država kao primjer multietničnosti i multikulturalnosti doprinosi stabilnosti u regionu i ukazao da članstvo u NATO savezu predstavlja i preduslov ekonomskog prosperiteta. Poslanik Mustafić je

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

ocijenio da Komunikaciona strategija o evroatlantskim integracijama Crne Gore nije dala očekivane rezultate ističući da je treba unaprijediti, naročito imajući u vidu da značajan procenat građana nema izdefinisani stav o članstvu Crne Gore u Alijansi. Poslanik je podsjetio i da dvije trećine poslanika u Skupštini Crne Gore podržava članstvo u ovoj organizaciji.

Poslanik Zoran Miljanić je iskazao podršku Pozitivne Crne Gore evroatlantskim integracijama, ističući da članstvo u NATO savezu predstavlja garant mira, bezbjednosti i nepovredivosti državne teritorije i doprinosi borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije i terorizma, kao i sigurnosti stranih investicija. Dalje je ocijenio da članstvo u NATO treba da podržava više od 50% građana, cijeneći da oscilacije u podršci javnog mnjenja predstavljaju problem u čije rješavanje treba da se uključe svi elementi društva kroz jačanje institucija države i intenziviranje komunikacije sa građanima.

Član Odbora Predrag Bulatović je istakao da u Demokratskom frontu postoji dvotrećinska većina onih koji se protive članstvu Crne Gore, što je i njegov lični stav, dok je koalicija koju predstavlja jedinstvena u stavu da građani treba da se izjasne na referendumu o ovom pitanju. Shodno navedenom, poslanik Bulatović je ocijenio da u Skupštini Crne Gore ne postoji dvotrećinska podrška NATO integracijama. U nastavku izlaganja, upoznao je prisutne sa rezultatima istraživanja koje je nedavno obavila agencija „Damar“ na zahtjev Demokratskog fronta. Isto pokazuje da se članstvu u NATO protivi 47% ispitanih, 28,4% podržava članstvo dok 24,6% ispitanika nema stav. Poslanik Bulatović je izrazio nezadovoljstvo načinom reagovanja države u toku elementarne nepogode koja je zadesila Crnu Goru u protekloj godini, kao i djelovanjem NATO i partnerskih zemalja tokom vanrednog stanja. Govoreći o vojnoobavještajnim i bezbjednosnim službama, istakao je da rasprava o ovom pitanju od usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani na sjednicama Odbora nije vođena. Dalje je istakao da za Demokratski front prioritet u narednom periodu predstavljaju evropske integracije Crne Gore, za šta postoji konsenzus u Parlamentu i podrška 63% građana naše države. Poslanik Bulatović je naglasio da djelovanje NATO 1999. godine smatra agresijom na Saveznu Republiku Jugoslaviju i podsjetio da za isto nije obezbijedena saglasnost Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Takođe, podsjetio je da članovi Odbora u svom radu njeguju korektan odnos i u razlikama, kao i saglasnost oko realizacije kontrolnih saslušanja u vezi sa borbom protiv organizovanog kriminala i korupcije, navodeći kao primjer usvojene Zaključke u vezi sa slučajem „Balkanski ratnik“.

Poslanik Velizar Kaluđerović ocijenio je proklamovane ciljeve NATO prihvatljivim i izrazio sumnju u njihovu primjenljivost. Takođe, iznio je stav da Socijalistička narodna partija cijeni Partnerstvo za mir dovoljnim okvirom saradnje Crne Gore sa NATO. U nastavku je istakao da dešavanja iz 1999. godine dovode u sumnju ravnopravnost svih država članica Alijanse, podsjećajući na stav dijela građana da se u Alijansi odluke donose u skladu sa ciljevima Sjedinjenih Američkih Država i istakavši da je po okončanju bombardovana izgrađena vojna baza na Kosovu, kao i da je ista najveća u Evropi.

Član Odbora Obrad Mišo Stanišić istakao je da Demokratska partija socijalista podržava članstvo Crne Gore u NATO i istakao da će svaka odluka o načinu izjašnjavanja po ovom

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

pitanju biti u skladu sa Ustavom i voljom građana. Naglasio je da NATO predstavlja ne samo vojnu već i političku i ekonomsku organizaciju i podsjetio na komplementarnost standarda u procesu evropskih i evroatlantskih integracija. U nastavku izlaganja podsjetio je da praksa pokazuje da članstvo u NATO predstavlja korak ka punopravnom članstvu jedne države u Evropskoj uniji i istakao da po nedavno sprovedenom istraživanju agencije „Ipsos Strategic Marketing“ 42% ispitanika podržava evroatlantski put Crne Gore dok se isti broj njemu i protivi. Poslanik Stanišić je apostrofirao da kolektivna bezbjednost predstavlja preduslov stabilnosti i prosperiteta u regionu.

Poslanik Borislav Banović istakao je da Socijaldemokratska partija podržava članstvo Crne Gore u NATO i ocijenio da podrška javnog mnjenja članstvu u ovoj organizaciji ima sličnosti sa nedavno sprovedenim istraživanjima u državama članicama. Ocijenio je da u Crnoj Gori postoji sukob u stavovima između članstva u NATO i ostvarivanja srpskih nacionalnih interesa, što je uzrokovano dešavanjima iz 1999. godine. Poslanik Banović je u svom izlaganju istakao da je za odluku o članstvu Crne Gore u NATO potrebno obezbijediti kvalifikovanu većinu.

Stalni predstavnik Republike Slovenije pri Sjevernoatlantskom savjetu, Nj. E. Andrej Benedejčič je istakao da NATO nema svoju vojsku i istakao da Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija nije odobrio akciju iz 1999. godine ali istu nije ni osudio.

Tokom diskusije, predstavnici zemalja članica NATO konstatovali su važnost ostvarenog napretka Crne Gore na putu evroatlantskih integracija i izrazili punu podršku nastavku ovog procesa. Posebno su ukazali na značaj učešća pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnoj misiji Ujedinjenih nacija ISAF u Avganistanu i pozitivno ocijenili aktivnosti Odbora za bezbjednost i odbranu u sprovođenju parlamentarnog nadzora, kao i razvijanju i unapređenju saradnje na bilateralnom i multilateralnom planu.

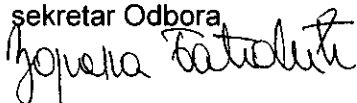
Na sastanku je zajednički ukazano na potrebu detaljnijeg informisanja građana Crne Gore o procesu evroatlantskih integracija i efektima članstva u NATO savezu.

Sastanak je završen u 13 sati i 30 minuta.

ZABILJEŠKU SAČINILA

Zorana Baćović,

sekretar Odbora

PRIMLJENO:	21. 02	20 14	GOD.
4 KLASIFIKACIONI BROJ:	00-41/14-16/3		
VEZA:			
EPA:			
SKRAĆENICA:			PRILOG: 29

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu
Br.

Podgorica, 21. februara 2014. godine

NELI KALUĐEROVIĆ

- saradnici za slobodan pristup informacijama-

Veza: Vaš dopis br: 00-41/14-16/1 od 13. februara 2014. godine

Uvažena,

Povodom Vašeg dopisa br: 00-41/14-16/1 od 13. februara 2014. godine, a u vezi sa Zahtjevom za slobodan pristup informacijama koji je uputio Institut „Alternativa“, obavještavam Vas da je u navedenom periodu Odbor za bezbjednost i odbranu održao 14 sjednica¹, od kojih su treća, deveta i 11. sjednica bile zatvorene za javnost, imajući u vidu da su na njima razmatrani materijali označeni stepenom tajnosti.

Usvojeni zapisnici sa sjednica održanih u 2013. godini su objavljeni na web sajtu Skupštine, te zavedeni kako slijedi:

- četvrta sjednica, br: 00-63-4/13-3/6 od 25. februara 2013. godine;
- peta sjednica, br: 00-63-4/13-8/15 od 18. marta 2013. godine;
- šesta sjednica, br: 00-63-4/13-16/3 od 9. maja 2013. godine;
- sedma sjednica, br: 00-63-4/13-22/8 od 24. maja 2013. godine;
- osma sjednica, br: 00-63-4/13-25/5 od 17. juna 2013. godine;
- 10. sjednica, br: 00-63-4/13-28/11 od 25. jula 2013. godine;
- 12. sjednica, br: 00-63-4/13-37/1 od 25. jula 2013. godine;
- 13. sjednica, br: 00-63-4/13-44/15 od 18. decembra 2013. godine;
- 14. sjednica, br: 00-63-4/13-47/8 od 17. decembra 2014. godine;
- 15. sjednica, br: 00-63-4/13-51/4 od 11. februara 2014. godine;

Izvještaji sa svih sjednica Odbora, održanih u 2013. godini su takođe dostupni na web sajtu Skupštine i zavedeni kako slijedi:

- Izvještaj o razmatranju Izvještaja o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2011. godinu, br: 00-63-4/13-2/5 od 30. januara 2013. godine;

¹ treća, četvrta, peta, šesta, sedma, osma, deveta, 10, 11, 12, 13, 14, prva zajednička sjednica Odbora za bezbjednost i odbranu i Odbora za antikorupciju i 15. sjednica

- Izvještaj o razmatranju Izvještaja o radu Uprave policije i stanju bezbjednosti u 2011. godini, br: 00-63-4/13-3/4 od 31. januara 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka, br: 23-3/13-3/3 od 25. februara 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Predloga za postavljenje načelnika Odjeljenja za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove u Ministarstvu odbrane, br: 00-63-4/13-15/1 od 18. marta 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Izvještaja o radu Ministarstva odbrane i Izvještaja o stanju u Vojski Crne Gore u 2012. godini br: 00-63-4/13-22/1 od 9. maja 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Izvještaja o učešću pripadnika Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu u 2012. godini, br: 00-63-4/13-20/1 od 9. maja 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Izvještaja o radu Ministarstva unutrašnjih poslova za 2012. godinu, br: 00-63-4/13-18/1 od 10. maja 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Izvještaja o stanju sistema zaštite i spašavanja u Crnoj Gori u 2012. godini, br: 00-63-4/13-17/1 od 10. maja 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Izvještaja o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost za 2012. godinu, br: 00-63-4/13-27/2 od 24. maja 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Predloga za imenovanje direktora Uprave policije, br: 00-72/13-20/2 od 17. juna 2013. godine;
- Izvještaj o kontrolnom saslušanju Vrhovnog državnog tužioca, ministra unutrašnjih poslova i direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, u vezi sa ubistvom Duška Jovanovića, br: 00-63-4/13-35/9 od 22. jula 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Informacije o stanju bezbjednosti na teritoriji Opštine Bar, br: 00-63-4/13-35/11 od 25. jula 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Informacija u vezi afere „Listing“ u svijetlu hapšenja Nasera Keljmendija, br: 00-63-4/13-35/26 od 19. novembra 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli, br: 24-1/13-1/3 od 25. jula 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Godišnjeg izvještaja o spoljnoj trgovini kontrolisanom robom za 2012. godinu, br: 00-63-4/13-32/3 od 3. oktobra 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o zaštiti lica i imovine, br: 24-9/12-8/9 od 9. decembra 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju (15) amandmana na Predlog zakona o zaštiti lica i imovine, br: 24-9/12-8/17 od 16. decembra 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju amandmana (I-XI) na Predlog zakona o zaštiti lica i imovine, br: 24-9/12-8/10 od 9. decembra 2013. godine;
- Izvještaj o razmatranju Predloga zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2012. godinu sa Izvještajem o reviziji završnog računa budžeta u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost, br: 33-13-6/2 od 9. decembra 2013. godine;

- Mišljenje o Predlogu zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost, br: 33/13-7/6 od 16. decembra 2013. godine;
- Izvještaj o rezultatima konsultativnog saslušanja vojno-diplomatskog predstavnika Crne Gore, potpukovnika Hajrudina Đerekarca, prije stupanja na funkciju, br: 00-63-4/13-51/3 od 18. decembra 2013. godine.

U traženom periodu, sačinjene su sljedeće službene zabilješke i izvještaji:

- Sl.zabilješka br: 00-51/13-12/7 – sastanak članova Odbora sa ambasadorima država članica NATO - 11. februara 2013. godine;
- Izvještaj br: 00-51/13-10/6 - Okrugli sto na temu „Druga godina primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane“ - 12. februara 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-4/1 - sastanak predsjednika Odbora sa predstavnicama Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF) Teodorom Fuior i Franziskom Klopfer - 21. februara 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-25/3 - sastanak predsjednika Odbora sa ambasadorom Republike Slovenije u Crnoj Gori, NJ.E. Vladimirom Gasparičem - 21. februara 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-63-4/13-8/14 - posjeta članova Odbora Odsjeku za posebne provjere Uprave policije - 28. februara 2013. godine;
- Izvještaj br: 00-67/13-17/9 - studijska posjeta članova i službe Odbora Republici Hrvatskoj - 04-08. marta 2013. godine;
- Izvještaj br: 00-67/13-28/5 - Interparlamentarna konferencija za Zajedničku vanjsku i bezbjednosnu politiku i Zajedničku bezbjednosnu i odbrambenu politiku“, održana u Dablinu- 24. i 25. marta 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-38/3 - sastanak predsjednika Odbora sa šefom Odjeljenja za demokratizaciju u Misiji OEBS-a u Crnoj Gori, Lloydom Tudyko-om - 04. aprila 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-61/2 - sastanak članova Odbora sa predstavnicima NATO ekspertskeog tima - 13. maja 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-38/8 - sastanak člana Odbora Borislava Banovića sa šefom Odjeljenja za demokratizaciju u Misiji OEBS-a u Crnoj Gori, Lloydom Tudyk-om - 31. maja 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-75/5 - sastanak članova Odbora sa ambasadorom Slovačke Republike u Crnoj Gori, Františekom Lipkom i stručnjacima za bezbjednosna pitanja u okviru projekta „Crna Gora na putu u evroatlantsku porodicu“ - 19. juna 2013. godine;
- Izvještaj br: 00-67/13-88/8 - učešće delegacije Odbora na Seminaru za poslanike o politici nacionalne bezbjednosti u Garmisch-Partenkirchenu - 1. i 2. jula 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-85/5 - sastanak predsjednika Odbora sa ministrom za evropske i evroatlantske integracije Gruzije, Alexom Petriashvilijem - 16. jula 2013. godine;
- Izvještaj br:00-67/13-106/3 - Interparlamentarna konferencija o Zajedničkoj vanjskoj i bezbjednosnoj politici i Zajedničkoj bezbjednosnoj i odbrambenoj politici, održana u Viljnusu - 4-6. septembra 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-107/1 - sastanak predsjednika Odbora sa predstavnicom DCAF-a, koordinatorkom na projektima, Teodorom Fuior - 9. oktobra 2013. godine;

- Izvještaj br: 00-67/13-66/14 - učešće delegacije Odbora na Regionalnom seminaru za parlamentarce o OEBS-ovom Kodeksu ponašanja u političko-vojnim aspektima bezbjednosti, održanom u Konjicu - 23-25. oktobra 2013. godine;
- Izvještaj br: 00-51/13-130/2 - Konferencija „Strateško komuniciranje procesa evroatlantskih integracija“, održana u Podgorici- 25. novembra 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-132/5 - sastanak predsjednika i članova Odbora sa šefom Divizije za Zapadni Balkan pri Evropskoj službi za vanjske poslove, Jonas Joansson-om 28. novembra 2013. godine;
- Sl. zabilješka br: 00-51/13-140/1 -sastanak predsjednika Odbora sa koordinatorom EU za borbu protiv terorizma, Gilles de Kerchove- im 19. decembra 2013. godine;

Takođe, u traženom periodu sačinjeni su sljedeći informativni pregledi za:

- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tajnosti podataka (br: 00-63-4/13-9 od 18. februara 2013. godine);
- Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o graničnoj kontroli (br: 00-63-4/13-9/1 od 25. jula 2013. godine);
- Predlog Zakona o zaštiti lica i imovine (br: 00-63-4/13-9/2 od 1. oktobra 2013. godine);
- Predlog Zakona o završnom računu budžeta Crne Gore za 2012. godinu sa Izvještajem o reviziji završnog računa budžeta crne gore za 2012. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost (br: 00-63-4/13-9/3 od 9. decembra 2013. godine);
- Predlog Zakona o budžetu Crne Gore za 2014. godinu u dijelu koji se odnosi na potrošačke jedinice: Ministarstvo odbrane, Ministarstvo unutrašnjih poslova i Agenciju za nacionalnu bezbjednost (br: 00-63-4/13-9/4 od 16. decembra 2013. godine);

Podnijete su sljedeće inicijative za održanje kontrolnog saslušanja:

- Zahtjev članova Odbora Vasilija Laloševića i Velizara Kaluđerovića da se predlog dnevnog reda za sedmu sjednicu dopuni sljedećom tačkom: Donošenje odluke o kontrolnom saslušanju ministra unutrašnjih poslova, direktora Uprave policije, direktora ANB na okolnost novih momenata iz afere „Listing“, a u svijetlu hapšenja Naser Keljendija čije se ime pominjalo u toj aferi (br: 00-63-4/13-22/6 od 08. maja 2013. godine) ;
- Zahtjev članova Odboraza sazivanje sjednice sa temom: Kontrolno saslušanje direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost na temu evidentiranja i čuvanja podataka u kontekstu primjene Zakona o Agenciji za nacionalnu bezbjednost (br: 00-63-4/13-38 od 30. jula 2013. godine);
- Predlog članova Odbora: Nebojše Medojevića, Andrije Mandića i Predraga Bulatovića za proširenje dnevnog reda 13. sjednice i donošenje odluke o organizovanju kontrolnog saslušanja: 1) potpredsjednika Vlade Crne Gore i ministra pravde, Duška Markovića;

- 2) ministra unutrašnjih poslova, Raška Konjevića;
 - 3) direktora Agencije za nacionalnu bezbjednost, Bora Vučinića
 - 4) savjetnika za nacionalnu bezbjednost Predsjednika Crne Gore, Veselina Veljovića;
 - 5) direktora Uprave carine i bivšeg direktora ANB-a, Vladana Jokovića;
 - 6) ministra za vanjske poslove i evropske integracije, Igora Lukšića;
- (br: 00-63-4/13-45 od 2. oktobra 2013. godine);

Navedena inicijativa je povučena na navedenoj sjednici odbora, a nova sa istim Predlogom za proširenje dnevnog reda 11. sjednice i donošenje odluke o organizovanju kontrolnog saslušanja, uslijedila je na predlog članova Odbora: Nebojše Medojevića, Andrije Mandića, Predraga Bulatovića, Velizara Kaluđerovića, Vasilija Laloševića i Darka Pajovića (br: 00-63-4/13-35/20 od 6. novembra 2013. godine);

- Predlog članova Odbora: Nebojše Medojevića, Andrije Mandića i Predraga Bulatovića za proširenje dnevnog reda 11. sjednice i donošenje odluke o organizovanju kontrolnog saslušanja vršioca dužnosti Vrhovnog državnog tužioca, Veselina Vučkovića (br: 00-63-4/13-35/19 od 6. novembra 2013. godine)

Imajući u vidu da su zapisnici i izvještaji sa sjednica Odbora dostupni na web sajtu Skupštine u prilogu Vam dostavljam kopije gore navedenih službenih zabilješki, izvještaja, informativnih pregleda i podnijetih inicijativa za održavanje kontrolnog saslušanja.

S poštovanjem,

~~JA~~ SEKRETAR ODBORA

Zorana Baćović

VERA DANJANOVIĆ

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

PRIMLJENO:	19. 02 -	20 13. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51/13--12/7	
EPA:		
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

sastanak članova Odbora za bezbjednost i odbranu sa ambasadorima država članica NATO

11. februar 2013. godine, Skupština Crne Gore

Članovi Odbora za bezbjednost i odbranu sastali su se 11. februara 2013. godine sa delegacijom ambasadora država članica NATO. Na sastanku su učestvovali predsjednik i članovi Odbora: Mevludin Nuhodžić, Milutin Simović, Obrad Mišo Stanišić, Luidž Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Suljo Mustafić, Zoran Miljanić, Predrag Bulatović, Velizar Kaluđerović i Vasilije Lalošević.

Ispred službe Odbora, sastanku su prisustvovali i sekretarka Zorana Bačović, savjetnik Slaviša Ščekić, saradnica Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Delegaciju ambasadora zemalja članica NATO-činili su: Nj. E. g. Andrej Benedejčić, stalni predstavnik Republike Slovenije pri Sjevernoatlantskom savjetu; Nj. E. g. Jean-Jacques Welfring, stalni predstavnik Luksemburga pri Sjevernoatlantskom savjetu; Nj. E. g. Boris Grigić, stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Sjevernoatlantskom savjetu i Nj. E. g. František Kašický, stalni predstavnik Slovačke pri Sjevernoatlantskom savjetu.

Sastanku su prisustvovali i ambasador Vesko Garčević, šef Misije Crne Gore pri NATO, II sekretar u Ambasadi Republike Slovenije u Crnoj Gori, Milena Radenković i I savjetnik u Ministarstvu vanjskih poslova i evropskih integracija Čedomir Fuštić.

Sastanak je počeo u 12 sati i 5 minuta.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić ukazao je na značaj ukupnog učešća Crne Gore u Akcionom planu za članstvo (MAP) i upoznao delegaciju sa radom i sprovedenim aktivnostima Odbora u proteklom periodu. Istakao je da, imajući u vidu pozitivne ocjene zemalja članica Alijanse, započete procese treba nastaviti istom dinamikom, sa posebnim osvrtom na realizaciju aktivnosti u oblasti vladavine prava, reforme sektora odbrane i bezbjednosti, kao i jačanja podrške javnog mnjenja evroatlantskom putu Crne Gore. Predsjednik je ocijenio da će objektivno informisanje građana o Alijansi i jačanje podrške crnogorske javnosti NATO integracijama biti jedan od ključnih prioriteta naše države u narednom periodu i naglasio da značajnu ulogu u tom procesu ima i NATO info centar u Podgorici koji pruža mogućnost crnogorskim građanima da se objektivno, tačno i pravovremeno informišu o procesu evroatlantskih integracija, kao i o ulozi NATO u XXI vijeku. Govoreći o podršci javnog mnjenja evroatlantskim integracijama upoznao je goste sa rezultatima posljednjih istraživanja i ukazao da iznijeti podaci pokazuju kontinuiran rast afirmativnog pristupa pomenutom integracionom

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

procesu. Predsjednik Nuhodžić je podsjetio na značaj usvajanja i uspješnost u dvogodišnjoj primjeni Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kojim su znatno proširena ovlašćenja i odgovornost Odbora za bezbjednost i odbranu i Skupštine Crne Gore u ovoj oblasti. U nastavku je istakao značaj učešća pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnoj misiji Ujedinjenih nacija ISAF u Avganistanu i ukazao na kontinuitet i efikasnost saradnje Odbora sa Ministarstvom odbrane i Vojskom Crne Gore. Takođe, ukazao je da će Odbor i u narednom periodu pružati punu podršku subjektima iz sektora odbrane i bezbjednosti u ispunjavanju uslova i dostizanju uspostavljenih standarda u procesu evropskih i evroatlantskih integracija.

Stalni predstavnik Republike Slovenije pri Sjevernoatlantskom savjetu, Nj. E. Andrej Benedejčić je podsjetio da NATO predstavlja politički savez u kome se odluke donose konsenzusom svih država članica. Izrazio je podršku zemlje koju predstavlja evroatlantskom putu Crne Gore i iskazao povjerenje u rad Skupštine Crne Gore i Odbora za bezbjednost i odbranu, pozdravivši ostvarene rezultate, spremnost i inicijativu ovog radnog tijela za razmjenu iskustava i saradnju sa Parlamentarnom skupštinom NATO i zakonodavnim tijelima država članica. Dalje je istakao da preduslov za članstvo u Alijansi predstavlja konsenzus država članica i ocijenio pozitivnim pokretanje diskusije o podršci javnog mnjenja NATO integracijama. Ambasador Benedejčić se osvrnuo i na uspješnu saradnju pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnoj misiji Ujedinjenih nacija ISAF u Avganistanu sa partnerskim zemljama i pozdravio mogućnost posjete Odbora za bezbjednost i odbranu NATO štabu u Briselu.

Stalni predstavnik Slovačke pri Sjevernoatlantskom savjetu Nj. E. František Kašický ocijenio je značajnim ostvareni napredak Crne Gore na putu evroatlantskih integracija i izrazio podršku angažovanju u međunarodnim misijama. Ambasador Kašický je apostrofirao stav Republike Slovačke da članstvo Crne Gore u NATO predstavlja strateški ključ za stabilnost regiona i izrazio interesovanje za napredak koji je ostvaren u reformi službi bezbjednosti, kao i za visinu sredstava izdvojenih iz budžeta Crne Gore za sektor odbrane.

Stalni predstavnik Luksemburga pri Sjevernoatlantskom savjetu Nj. E. Jean-Jacques Welfring iskazao je podršku evroatlantskom putu Crne Gore i istakao ulogu Skupštine Crne Gore u datom procesu. Shodno navedenom, interesovao se za modele djelovanja u javnoj diplomatiji članova Odbora sa ciljem porasta podrške javnog mnjenja članstvu Crne Gore u Alijansi.

Stalni predstavnik Republike Hrvatske pri Sjevernoatlantskom savjetu Nj. E. Boris Grigić je ukazao na zajednički interes države članica evroatlantske porodice koji predstavlja sigurnost i odbranu od eventualne vanjske opasnosti. Takođe, podsjetio je na pozitivne stavove u pogledu članstva Crne Gore u ovoj organizaciji i ukazao da neke države članice treba detaljnije informisati o ostvarenom napretku. Ambasador Grigić je apostrofirao spremnost Republike Hrvatske da Crnoj Gori pomogne u procesu evropskih i evroatlantskih integracija kroz prenošenje iskustava i naučenih lekcija i izrazio interesovanje za aktuelne argumente u crnogorskoj javnosti za i protiv članstva u NATO.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić je upoznao ambasadore sa odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani, kao i sa iznosom opredijeljenih sredstava za sektor odbrane iz budžeta Crne Gore za 2012. godinu i podsjetio na aktivnosti koje Odbor realizuje u pogledu planiranja i utroška budžetskih sredstava za pomenuti sektor. Takođe, ukazao je na definisanje nosilaca aktivnosti u Komunikacionoj strategiji o evroatlantskim integracijama Crne Gore.

Član Odbora Milutin Simović izrazio je zadovoljstvo ocjenama država članica NATO o ostvarenom napretku Crne Gore i stavom da evroatlantske integracije naše države predstavljaju strateški ključ za bezbjednost regiona i svake zemlje pojedinačno, cijeneći poruke sa Samita u Čikagu ohrabrujućim za nastavak ovog procesa. Dalje je istakao da države članice Alijanse treba podrobnije informisati o realizovanim aktivnostima Crne Gore na putu evroatlantskih integracija i apostrofirao da isto treba učiniti i sa građanima naše države. Poslanik Simović je ukazao na potrebu prilagođavanja Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore aktuelnim okolnostima.

Poslanik Vasilije Lalošević podsjetio je na postojanje konsenzusa u Skupštini Crne Gore po pitanju evropskih integracija za razliku od podrške evroatlantskom putu o kome predstavnici parlamentarnih političkih partija imaju različite stavove. Dalje je istakao da se Socijalistička narodna partija zalaže za sprovođenje referenduma o članstvu Crne Gore u NATO. Poslanik Lalošević je ukazao da sve članice Alijanse nisu istovremeno i u Evropskoj uniji te da, shodno navedenom, ne postoji komplementarnost datih integracionih procesa. Takođe, podsjetio je na rezultate ranijeg istraživanja podrške javnog mnjenja NATO integracijama koje je sprovela agencija MAPA, cijeneći pogrešnim definisanje grupa koje se protive članstvu Crne Gore u NATO. Poslanik Lalošević je ukazao na sličnost reformi koje treba sprovesti prije punopravnog članstva u Alijansi i Evropskoj uniji, naročito imajući u vidu elemente sadržane u ciklusima Akcionog plana za članstvo. Ocijenio je da u aktuelnom momentu građane treba informisati o Novom strateškom konceptu NATO i novim principima djelovanja ove organizacije. Kao jedan od razloga za protivljenje članstvu naše države u NATO savezu naveo je dešavanja iz 1999. godine i činjenicu da za datu akciju nije obezbijedena saglasnost Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Takođe, istakao je da Komunikaciona strategija o evroatlantskim integracijama Crne Gore nije sačinjena na pravi način i ukazao na potrebu kreiranja političkog ambijenta u kome će se voditi ravnopravna diskusija o argumentima za i protiv članstva Crne Gore u NATO savezu.

Član Odbora Suljo Mustafić je istakao da Bošnjačka stranka podržava članstvo Crne Gore u Evropskoj uniji i NATO, cijeneći procese evropskih i evroatlantskih integracija komplementarnim i neodvojivim. Poslanik se osvrnuo na sprovedene reforme u sektoru odbrane i bezbjednosti, uspostavljanje pravnog okvira za kvalitetnije sprovođenje parlamentarnog nadzora i realizovane aktivnosti u procesu modernizacije, istakavši iste važnim za intenzivno približavanje Crne Gore punoravnom članstvu u NATO savezu. Dalje je istakao da naša država kao primjer multietničnosti i multikulturalnosti doprinosi stabilnosti u regionu i ukazao da članstvo u NATO savezu predstavlja i preduslov ekonomskog prosperiteta. Poslanik Mustafić je

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

ocijenio da Komunikaciona strategija o evroatlantskim integracijama Crne Gore nije dala očekivane rezultate ističući da je treba unaprijediti, naročito imajući u vidu da značajan procenat građana nema izdefinisani stav o članstvu Crne Gore u Alijansi. Poslanik je podsjetio i da dvije trećine poslanika u Skupštini Crne Gore podržava članstvo u ovoj organizaciji.

Poslanik Zoran Miljanić je iskazao podršku Pozitivne Crne Gore evroatlantskim integracijama, ističući da članstvo u NATO savezu predstavlja garant mira, bezbjednosti i nepovredivosti državne teritorije i doprinosi borbi protiv organizovanog kriminala, korupcije i terorizma, kao i sigurnosti stranih investicija. Dalje je ocijenio da članstvo u NATO treba da podržava više od 50% građana, cijeneći da oscilacije u podršci javnog mnjenja predstavljaju problem u čije rješavanje treba da se uključe svi elementi društva kroz jačanje institucija države i intenziviranje komunikacije sa građanima.

Član Odbora Predrag Bulatović je istakao da u Demokratskom frontu postoji dvotrećinska većina onih koji se protive članstvu Crne Gore, što je i njegov lični stav, dok je koalicija koju predstavlja jedinstvena u stavu da građani treba da se izjasne na referendumu o ovom pitanju. Shodno navedenom, poslanik Bulatović je ocijenio da u Skupštini Crne Gore ne postoji dvotrećinska podrška NATO integracijama. U nastavku izlaganja, upoznao je prisutne sa rezultatima istraživanja koje je nedavno obavila agencija „Damar“ na zahtjev Demokratskog fronta. Isto pokazuje da se članstvu u NATO protivi 47% ispitanih, 28,4% podržava članstvo dok 24,6% ispitanika nema stav. Poslanik Bulatović je izrazio nezadovoljstvo načinom reagovanja države u toku elementarne nepogode koja je zadesila Crnu Goru u protekloj godini, kao i djelovanjem NATO i partnerskih zemalja tokom vanrednog stanja. Govoreći o vojnoobavještajnim i bezbjednosnim službama, istakao je da rasprava o ovom pitanju od usvajanja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o odbrani na sjednicama Odbora nije vođena. Dalje je istakao da za Demokratski front prioritet u narednom periodu predstavljaju evropske integracije Crne Gore, za šta postoji konsenzus u Parlamentu i podrška 63% građana naše države. Poslanik Bulatović je naglasio da djelovanje NATO 1999. godine smatra agresijom na Saveznu Republiku Jugoslaviju i podsjetio da za isto nije obezbijedena saglasnost Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Takođe, podsjetio je da članovi Odbora u svom radu njeguju korektan odnos i u razlikama, kao i saglasnost oko realizacije kontrolnih saslušanja u vezi sa borbom protiv organizovanog kriminala i korupcije, navodeći kao primjer usvojene Zaključke u vezi sa slučajem „Balkanski ratnik“.

Poslanik Velizar Kaluđerović ocijenio je proklamovane ciljeve NATO prihvatljivim i izrazio sumnju u njihovu primjenljivost. Takođe, iznio je stav da Socijalistička narodna partija cijeni Partnerstvo za mir dovoljnim okvirom saradnje Crne Gore sa NATO. U nastavku je istakao da dešavanja iz 1999. godine dovode u sumnju ravnopravnost svih država članica Alijanse, podsjećajući na stav dijela građana da se u Alijansi odluke donose u skladu sa ciljevima Sjedinjenih Američkih Država i istakavši da je po okončanju bombardovanja izgrađena vojna baza na Kosovu, kao i da je ista najveća u Evropi.

Član Odbora Obrad Mišo Stanišić istakao je da Demokratska partija socijalista podržava članstvo Crne Gore u NATO i istakao da će svaka odluka o načinu izjašnjavanja po ovom

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

pitanju biti u skladu sa Ustavom i voljom građana. Naglasio je da NATO predstavlja ne samo vojnu već i političku i ekonomsku organizaciju i podsjetio na komplementarnost strandarda u procesu evropskih i evroatlantskih integracija. U nastavku izlaganja podsjetio je da praksa pokazuje da članstvo u NATO predstavlja korak ka punopravnom članstvu jedne države u Evropskoj uniji i istakao da po nedavno sprovedenom istraživanju agencije „Ipsos Strategic Marketing“ 42% ispitanika podržava evroatlantski put Crne Gore dok se isti broj njemu i protivi. Poslanik Stanišić je apostrofirao da kolektivna bezbjednost predstavlja preduslov stabilnosti i prosperiteta u regionu.

Poslanik Borislav Banović istakao je da Socijaldemokratska partija podržava članstvo Crne Gore u NATO i ocijenio da podrška javnog mnjenja članstvu u ovoj organizaciji ima sličnosti sa nedavno sprovedenim istraživanjima u državama članicama. Ocijenio je da u Crnoj Gori postoji sukob u stavovima između članstva u NATO i ostvarivanja srpskih nacionalnih interesa, što je uzrokovano dešavanjima iz 1999. godine. Poslanik Banović je u svom izlaganju istakao da je za odluku o članstvu Crne Gore u NATO potrebno obezbijediti kvalifikovanu većinu.

Stalni predstavnik Republike Slovenije pri Sjevernoatlantskom savjetu, Nj. E. Andrej Benedejčič je istakao da NATO nema svoju vojsku i istakao da Savjet bezbjednosti Ujedinjenih nacija nije odobrio akciju iz 1999. godine ali istu nije ni osudio.

Tokom diskusije, predstavnici zemalja članica NATO konstatovali su važnost ostvarenog napretka Crne Gore na putu evroatlantskih integracija i izrazili punu podršku nastavku ovog procesa. Posebno su ukazali na značaj učešća pripadnika Vojske Crne Gore u mirovnoj misiji Ujedinjenih nacija ISAF u Avganistanu i pozitivno ocijenili aktivnosti Odbora za bezbjednost i odbranu u sprovođenju parlamentarnog nadzora, kao i razvijanju i unapređenju saradnje na bilateralnom i multilateralnom planu.

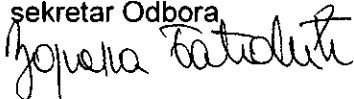
Na sastanku je zajednički ukazano na potrebu detaljnijeg informisanja građana Crne Gore o procesu evroatlantskih integracija i efektima članstva u NATO savezu.

Sastanak je završen u 13 sati i 30 minuta.

ZABILJEŠKU SAČINILA

Zorana Baćović,

sekretar Odbora

PRIMLJENO: 22.02.	2013. GOD.
KLASIFIKACIONI	00-51/13-0/6
BROJ:	
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

IZVJEŠTAJ

sa okruglog stola na temu

"Druga godina primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane"

Institut „Alternativa“, uz podršku Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF), organizovao je okrugli sto na temu „Druga godina primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane“, 12. februara 2013. godine.

Ispred Odbora na skupu su učestvovali predsjednik, Mevludin Nuhodžić i članovi: Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Suljo Mustafić, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluđerović i Zoran Miljanić. Na okruglom stolu su učestvovali i predstavnici službe Odbora: sekretarka Zorana Bačović, savjetnik u Odboru, Slaviša Šćekić, saradnica Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Uvodna izlaganja na skupu imali su predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludin Nuhodžić i predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk.

Predsjednik Mevludin Nuhodžić predstavio je realizovane aktivnosti Odbora u 2012. godini sa posebnim osvrtom na kvalitet održanih sjednica, na kojima se aktuelnim temama pristupalo zajednički na objektivnan način, uz puno uvažavanje njihovog opšteg značaja za društvo kao cjelinu i uz postojanje jasno izražene političke volje za iznalaženje konsenzusa i najboljih mogućih pravaca djelovanja. Takođe, apostrofirao je da su subjekti parlamentarnog nadzora pokazali visok stepen kooperativnosti i tačnosti u pogledu ispunjavanja zakonskih i drugih obaveza u prethodnom periodu, te da im je Odbor u kontinuitetu pružao podršku u pogledu ispunjavanja uslova i dostizanja potrebnih standarda u procesu evropskih i evroatlantskih integracija. Istakao je da učešće predstavnika subjekata parlamentarnog nadzora, članova Odbora za bezbjednost i odbranu, predstavnika nevladinog sektora, kao i partnera iz DCAF-a na ovakvim projektima predstavlja jasan pokazatelj spremnosti svih aktera u sektoru bezbjednosti i odbrane da otvoreno i transparentno razmijene iskustva o dosadašnjem radu, kao i široku platformu za razgovor o eventualnoj potrebi za unapređenjem ili izmjenom postojećeg pravnog okvira.

Predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk je kazao da je skup imao za cilj pružanje objektivnog prikaza rada Odbora u drugoj godini primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, kao i pružanje mogućnosti da se kroz dijalog pokuša doći do rješenja za još efikasnije sprovođenje nadzora nad sektorom bezbjednosti i odbrane. Takođe, istakao je uvjerenje da će sugestije koje su date u monitoring izvještaju o radu Odbora u 2012. godini pomoći Odboru da učvrsti mehanizme za sprovođenje parlamentarnog nadzora.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Istraživač Instituta „Alternativa“, Marko Sošić predstavio je Nacrt monitoring izvještaja o radu Odbora u 2012. godini i primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, koji su sačinili predstavnici ove nevladine organizacije.

U svom izlaganju, Sošić je istakao da je rad Odbora u 2012. godini bio daleko pasivniji u odnosu na 2011. godinu, jer Odbor nije ispunio većinu od planiranih aktivnosti predviđenih Planom parlamentarnog nadzora za 2012. godinu. Svoj stav potkrijepio je činjenicom da su godišnji izvještaji o radu Agencije za nacionalnu bezbjednost i Uprave policije za 2011. godinu razmotreni tek početkom 2013. godine, čime se, kako je rekao, obesmišljava izvještavanje kao mehanizam kontrole institucija iz sektora bezbjednosti i odbrane. Takođe, negativnim je ocijenio i nerazmatranje izvještaja o spoljnoj trgovini kontrolisanom robom za 2012. godinu kao obaveze utvrđene zaključcima sa XI Cetinjskog parlamentarnog foruma „Uloga parlamenta u sistemu kontrole uvoza i izvoza naoružanja“. Kao primjer negativne prakse istakao je razmatranje više izvještaja u toku jedne sjednice Odbora i objedinjavanje rasprave o istim, kao što je slučaj sa izvještajima o radu Ministarstva odbrane, o ukupnom stanju u Vojsci Crne Gore i o učešću jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu. Ovim putem je izrazio zabrinutost da se time u pitanje dovodi temeljnost nadzora nad ključnim segmentima sektora bezbjednosti i odbrane. Takođe, napomenuo je da Odbor do danas nije posebno razmatrao izvještaj o učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, iako se zna da pripadnici Uprave policije učestvuju u međunarodnim misijama u Avganistanu i na Kipru. Sošić je negativnim ocijenio i to da Odbor u 2012. godini nije razvio praksu kontrole nad mjerama tajnog nadzora iako su mu dostupni brojni kontrolni mehanizmi koje Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane propisuje. Govoreći o institutu posjeta koje Odbor realizuje u svom radu, istakao je da su u 2012. godini sprovedene dvije od predviđenih pet posjeta. Imajući u vidu da ista, kao jedan od kontrolnih mehanizama ima za cilj da se neposrednim uvidom utvrdi činjenično stanje u institucijama koje su predmet posjete, i da se time ukaže na probleme u radu, predlože konkretna rješenja i podstaknu systemske promjene radi unaprjeđenja rada i funkcija tih institucija, veoma problematičnim je ocijenio to da Odbor ne usvaja izvještaj o realizovanim posjetama čime se ne usvajaju ni potrebni zaključci, preporuke ili mjere za unaprjeđenje čija bi se realizacija mogla dalje pratiti. U pogledu nadzora nad budžetom, Sošić je istakao da je Odbor za bezbjednost i odbranu dosegao viši nivo u odnosu na ostala radna tijela Skupštine, prije svega zbog prakse posebnog razmatranja završnog računa budžeta uz prisustvo predstavnika Državne revizorske institucije, posebnih zahtjeva nametnutih potrošačkim jedinicama u pogledu izvještavanja o izvršenju budžeta sa aspekta efikasnosti i efektivnosti, ali i zbog korišćenja izvještaja Državne revizorske institucije u toku razmatranja ključnih budžetskih dokumenata.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio da je 2012. godina bila izborna, i da usled objektivnih razloga Odbor nije uspio da realizuje sve planirane aktivnosti u predviđenim rokovima, ali da su iste ipak sprovedene sa određenim kašnjenjima i odlaganjima. Takođe, podsjetio je da su članovi Odbora, svjesni okolnosti koje su nastale usled parlamentarnih izbora, odluke o odlaganju određenih obaveza jednoglasno donijeli i da su nakon formiranja Odbora u 25. sazivu savjesno pristupili realizaciji istih.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova, Dragan Pejanović, okarakterisao je dosadašnju saradnju Ministarstva i Odbora kao veoma dobru, i izrazio nadu da će takva biti i u predstojećem periodu sa novim sastavom Odbora u 25. sazivu. Istakao je da Ministarstvo veoma ozbiljno pristupa preporukama i zaključcima Vlade, Skupštine i Odbora i da ih sprovodi u mjeri u kojoj to finansijska sredstva omogućavaju. Podsjetio je na Zaključak Odbora sa 50. sjednice o neophodnosti pristupanja procesu osavremenjivanja helikopterske jedinice nabavkom savremenih helikoptera, i kazao da zbog finansijske krize i mjera štednje, Ministarstvo do danas nije pristupilo nabavci istih, i da za sada helikopterska jedinica može u potpunosti izvršavati svoje zadatke sa već postojeće četiti letjelice.

Načelnik Generalštaba Vojske Crne Gore, viceadmiral Dragan Samardžić, osvrćući se na konstataciju Marka Sošića da razmatranje više izvještaja u toku jedne sjednice Odbora i objedinjavanje rasprave o njima predstavlja primjer loše prakse, kazao je da do sada ta praksa nije predstavljala smetnju niti problem kada se radilo o izvještajima o radu Ministarstva odbrane, o ukupnom stanju u Vojsci Crne Gore i izvještaju o učešću jedinica Vojske Crne Gore u međunarodnim snagama, mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, nego se time čak doprinosilo konstruktivnoj raspravi i omogućavalo članovima Odbora da se ti izvještaji predstave što temeljnije, uz dodatna objašnjenja koja su predstavnici Ministarstva i Generalštaba pružali na sjednicama Odbora. Viceadmiral je napomenuo, da se zaključak sa 50. sjednice Odbora nije odnosio na Ministarstvo unutrašnjih poslova, kako je pomenuo sekretar Ministarstva, Dragan Pejanović, već da se on uz zaključak o neophodnosti opremanja i modernizacije inženjerske jedinice Vojske Crne Gore, odnosio na Ministarstvo odbrane. Takođe, istakao je da bi Odbor na sjednicama posvećenim razmatranju opredjeljivanja budžetskih sredstava institucijama nad kojima vrši nadzor, trebalo da predlaže mjere i zaključke kojim bi ovim institucijama bila obezbijedena viša budžetska sredstva od predviđenih, kako bi iste svoje zadatke sprovodile što efikasnije. Samardžić je pozvao predsjednika i članove Odbora da iniciraju konsultativno saslušanje po pitanju primjene Zakona o javnim nabavkama, naglašavajući poteškoću sa kojom se Ministarstvo odbrane suočava uslijed činjenice da su poverljive nabavke i avansno plaćanje ukinuti. Istakao je da se oprema i naoružanje za potrebe Ministarstva odbrane ne mogu nabaviti bez prethodno datog avansa i da to predstavlja ozbiljan problem za normalno funkcionisanje rada Ministarstva. Takođe, podsjetio je i na problem uništenja viška i zastarjelog naoružanja sa kojim se Ministarstvo susreće, a ogleda se u tome što je skoro nemoguće odrediti lokacije za sprovođenje uništavanja. Istakao je da bi država Crna Gora ozbiljnije trebalo da pristupi ovom problemu, i da građane što bolje informiše o opasnostima koje ovaj problem nosi sa sobom ukoliko se isti ne riješi u što kraćem vremenskom roku.

General u penziji i analitičar geopolitike, Blagoje Grahovac, ukazao je na veliki napredak u pogledu nadzora nad sektorom bezbjednosti i odbrane, i kazao da se mnogo toga promijenilo na bolje od samih početaka nadzora do danas. Prisutnima je objasnio spregu između zakonodavne, izvršne i sudske vlasti i građana i naglasio da je potrebno da svi imaju na umu navedenu hijerarhijsku strukturu, i istu poštuju, da bi sve funkcionisalo kako treba u jednoj državi. Takođe, istakao je da bi Odbor trebao ozbiljnije da se pozabavi kontrolom nad mjerama tajnog nadzora, u smislu da pored institucija koje ove mjere sprovode treba uzeti u obzir da je oprema potrebna za ovaj nadzor danas dostupna svima na tržištu, te da to može predstavljati mnogo veći problem i narušavanje osnovnih ljudskih prava od strane neovlašćenih lica.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Član Odbora, Vasilije Lalošević ukazao je na ozbiljnost u radu na sjednicama Odbora u kontekstu nadzora nad institucijama iz sektora odbrane i bezbjednosti. Istakao je da od usvajanja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, svi subjekti pristupaju ispunjavanju svojih obaveza i zadataka savjesno i sa ciljem doprinosa bezbjednosti svih građana Crne Gore. Takođe, naglasio je da je Odbor na svojim sjednicama pokrenuo mnoga bezbjednosna pitanja od značaja za Crnu Goru i da nastavlja sa praćenjem aktivnosti svih institucija uključenih u proces njihovog rješavanja. Posebno važnim je istakao ulogu Odbora u pogledu nadzora nad procesom opredjeljivanja budžetskih sredstava i kontrole njihovog utroška za potrošačke jedinice iz sektora bezbjednosti i odbrane.

Savjetnik u Odboru, Slaviša Šćekić ukazao je na potrebu anketiranja predstavnika organa nad kojima Odbor vrši nadzor, kao i članova Odbora prije održavanja okruglog stola, kako bi se time obezbijedio objektivniji prikaz stvari, čime bi se došlo do kvalitetnog monitoring izvještaja. Istakao je da praksa u saradnji Odbora sa subjektima nad kojima se vrši nadzor pokazuje da je Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane prihvaćen, da se nesmetano primjenjuje i da ne predstavlja smetnju u radu pomenutih subjekata već doprinosi njihovoj efikasnosti, što i jeste poenta ovog Zakona. Naglasio je da je Odbor usvajanjem ovog Zakona napravio veliki iskorak i da je sada potrebno da ostali subjekti kao što su mediji, akademske zajednice i nevladin sektor pomognu u njegovom sprovođenju.

Član Odbora, Obrad Mišo Stanišić je podsjetio da je usvajanje Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane bilo u interesu svih, i vlasti i opozicije, što potvrđuje činjenica da je isti jednoglasno usvojen i na Odboru i na sjednici Skupštine. Takođe, istakao je da tri godine rada Odbora bez adekvatnog zakonskog rješenja ne umanjuje značaj njegovog rada, te da je praksa u takvim uslovima ukazala na određene probleme i poteškoće što je pomoglo u formulisanju zakonskog teksta kakav danas imamo. Stanišić je izrazio neslaganje sa predstavnikom Instituta „Alternativa“, Markom Sošićem u pogledu posebnog razmatranja izvještaja o učešću pripadnika civilne zaštite, policije i zaposlenih u organima državne uprave u mirovnim misijama i drugim aktivnostima u inostranstvu, i napomenuo da se isti tretira u okviru izvještaja o radu Ministarstva unutrašnjih poslova i Uprave policije. Nadovezujući se na konstataciju načelnika Generalštaba Vojske Crne Gore, viceadmirala Dragana Samardžića, da bi Odbor na sjednicama posvećenim razmatranju opredjeljivanja budžetskih sredstava institucijama nad kojima vrši nadzor, trebalo da predlaže mjere i zaključke kojima bi ovim institucijama bila obezbijeđena viša budžetska sredstva od predviđenih, kako bi iste svoje zadatke sprovodile što efikasnije, kazao je da nije na Odboru da traži uvećanje budžetskih sredstava opredijeljenih za određenu potrošačku jedinicu, ako njihovi predstavnici na sjednicama Odbora potvrde da će biti u mogućnosti da u okviru predviđenih budžetskih sredstava efikasno sprovode svoju funkciju. Naglasio je da, iako nije realizovana posjeta Sektoru za vanredne situacije i civilnu bezbjednost Ministarstva unutrašnjih poslova, ipak nije izostalo interesovanje Odbora za sve aktuelne teme i probleme iz te oblasti. U prilog tome podsjetio je prisutne na 50. sjednicu Odbora na kojoj je razmotren Izvještaj o sprovedenim mjerama i aktivnostima preduzetim neposredno prije i tokom vanrednog stanja, s predlogom mjera za poboljšanje ukupnog sistema Crne Gore u vanrednim situacijama, a kome se pristupilo sa visokom dozom ozbiljnosti kako od strane predstavnika Sektora koji su prezentovali ovaj izvještaj, tako i od strane članova Odbora.

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

Član Odbora 25. saziva, Luid Ljubo Škrelja ukazao je na ozbiljnost članstva u Odboru za bezbjednost i odbranu, koju potvrđuju preciznost i neodlaganje termina održavanja sjednica, broj prisutnih članova na sjednicama kao i njihova redovnost na istim.

Član Odbora 25. saziva, Zoran Miljanić složio se preporukama za unaprjeđenje parlamentarnog nadzora, koje se nalaze u monitoring izvještaju koji su pripremili predstavnici Instituta "Alternativa", i kazao da se one trebaju ozbiljno razmotriti kako bi se doprinijelo efikasnijem radu kako Odbora tako i institucija nad kojima se vrši nadzor. Takođe, iznio je stav da bi Odbor trebalo da nastavi sa praksom kontrolnih saslušanja, jer su ona ključ za dobijanje potrebnih informacija koje bi bile od koristi za rješavanje aktuelnih problema.

Član Odbora 25. saziva, Velizar Kaluđerović ocijenio je pozitivnom inicijativu za održavanje ovog okruglog stola koji predstavlja dobru platformu za raspravu o ostvarenim rezultatima Odbora, dvije godine nakon usvajanja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane. Kao važan budući korak koji bi trebalo da Odbor, civilni i nevladin sektor preduzmu naveo je razmatranje mogućnosti unaprjeđivanja postojećih zakonskih rješenja u pravcu da predsjednik Odbora bude iz parlamentarne manjine, a u prilog tome istakao je specifičnost tema o kojima Odbor vodi raspravu. Takođe, naglasio je značaj sprovođenja kontrolnih i konsultativnih saslušanja i istakao da je praksa pokazala da ovaj mehanizam parlamentarnih nadzora u većini slučajeva daje pozitivne rezultate. Ističući stav da Agencija za nacionalnu bezbjednost ne posvećuje dovoljno pažnje zaštiti nacionalnih interesa Crne Gore u sferi ekonomske bezbjednosti, pozvao je članove Odbora i ukupnu javnost da ulože napore da u budućnosti ovo bude jedan od prioritarnih zadataka Agencije, kako bi zaštitila ekonomski potencijal Crne Gore od njegovog urušavanja.

Zaštitnik ljudskih prava i sloboda, Šučko Baković, kazao je da su dvije godine od primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane relativno kratak period za sagledavanje dometa ovog zakona, ali da rasprava poput ove potvrđuje da zakon ozbiljno živi u pravnom poretku Crne Gore i da je Odbor značajno doprinijeo tome. Ukazao je da se radi o vrlo specifičnoj oblasti i istakao činjenicu da je Odbor i za tako relativno kratak period uspio da u javnosti bude prepoznat kao veoma ozbiljan akter u njoj. Takođe, zaključio je da ozbiljan rad Odbora i dosadašnji rezultati mogu poslužiti kao ohrabrenje drugim institucijama koje se bave ovom tematikom kao što su Agencija za zaštitu ličnih podataka i Kancelarija zaštitnika ljudskih prava i sloboda. Potvrdio je da se do sad nije bavio analizom primjene mjera tajnog nadzora, i naglasio da nije dobio ni jednu pritužbu na rad Agencije za nacionalnu bezbjednost. Takođe, iznio je konstataciju da je za efikasan nadzor u ovoj oblasti potrebno posjedovati stručnost i specijalistička znanja, kako bi se na što kvalitetniji način zaštitila prava građana. Ukazao je na neophodnost prethodne dublje analize potencijalnog problema kako bi Ombudsman bio u prilici da pomogne građanima, a ne da samo pojača legitimitet određenoj instituciji potvrdom da se određena prava krše ili ne krše.

Predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk je ukazao na neophodnost usaglašavanja Poslovnika Skupštine Crne Gore sa Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, radi što preciznijih odredbi koje bi doprinijele efikasnosti u radu Odbora. Takođe, podsjetio je i na dvije analize nevladine organizacije na čijem se čelu nalazi, a koje se

SKUPŠTINA CRNE GORE

Odbor za bezbjednost i odbranu

odnose na nadzor nad primjenom mjera tajnog nadzora, kako onih koje sprovodi Agencija za nacionalnu bezbjednost, tako i onih koje se sprovode u krivičnom postupku, i iznio zaključak da je nadzor nad njihovom primjenom veoma slab, te da isti treba što prije unaprijediti kako bi se izbjegla zloupotreba i narušavanje osnovnih ljudskih prava.

Izvršni direktor Centra za bezbjednosne studije, Rajko Radević je izrazio uvjerenje da sva nezavisna tijela za kontrolu bezbjednosti, pored zaštitnika ljudskih prava i sloboda, samim činom posjete određenoj instituciji, kao što je Agencija za nacionalnu bezbjednost, stvaraju Odboru podlogu za kvalitetan budući nadzor. Istakao je da je od suštinske važnosti sama interakcija subjekta koji sprovodi nadzor i onog nad kojim se nadzor vrši, bez obzira koliko je povratnih informacija dobijeno u toku određene posjete. Pozitivnim je ocijenio dosadašnji rad Odbora od njegovog osnivanja 2005. godine, preko usvajanja Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane 2010. godine do danas, i istakao da je jedan od primjera dobre prakse i to što članovi Odbora imaju pristup tajnim podacima bez dozvole, što nije slučaj čak ni u zemljama sa dugom demokratskom tradicijom. Takođe, napomenuo je da bi trebalo ojačati saradnju parlamenta i Vlade, kroz upućivanje zaključaka, preporuka i mišljenja koja Odbor nakon svojih sjednica upućuje Skupštini, a isti se ne razmatraju na plenumu i ne šalju dalje prema Vladi. Podsjetio je i na neophodnost kvalitetnije kontrole nad primjenom mjera tajnog nadzora sa ciljem poštovanja ljudskih prava i sloboda.

Predstavnik Centra za demokratiju i ljudska prava, Emir Kalač ukazao je na neophodnost uspostavljanja integrisanog sistema bezbjednosti, ne samo na nivou inistitucija koje se tradicionalno smatraju bezbjednosnim akterima, već i na nivou nadzornih mehanizama, čime bi se omogućio veći prostor za djelovanje subjekata civilnog društva koji teže da doprinesu boljem funkcionisanju ukupnog sistema bezbjednosti Crne Gore. Izrazio je zabrinutost povodom izvještaja koji je sačinilo Ministarstvo unutrašnjih poslova, u kojem se navodi da u sektoru privatnog obezbjeđenja i preduzeća koje se bave tom djelatnošću radi preko 3000 lica, od kojih samo trećina ispunjava zakonom propisane kriterijume za bavljenje tim poslom. Negativnim je ocijenio to što Odbor u 2012. godini nije ostvario planiranu aktivnost i sproveo konsultativno saslušanje na naprijed navedenu temu i izrazio nadanje da će to učiniti u 2013. godini. Ističući da Odbor u okviru svojih nadležnosti razmatra i predloge kandidata za rukovodeće dužnosti u sektoru bezbjednosti i odbrane, uputio je pitanje članovima Odbora iz vadajuće koalicije da li smatraju da su rotacije na ključnim mjestima iz ovog sektora demokratska praksa.

Sekretar Ministarstva unutrašnjih poslova, Dragan Pejanović je potvrdio da je Ministarstvo samoinicijativno sačinilo informaciju o implementaciji Zakona o zaštiti lica i imovine, imajući na umu broj preduzeća koja se bave privatnim obezbjeđenjem, kao i broja zaposlenih u njima. Istakao je da zaposleni u ovakvim preduzećima, prema ovlaštenjima koja posjeduju, nemaju pravo da vrše praćenja, prisluškivanja i pretrese, kao ni druge radnje koje bi remetile javni red i mir. Naglasio je da je Ministarstvo pristupilo pojačanom inspekcijskom nadzoru ovih preduzeća kako bi se izbjegla i sankcionisala eventualna prekoračenja ovlaštenja zaposlenih u njima. Takođe, pojasnio je procedure za dobijanje dozvole za rad u preduzećima koja se bave privatnim obezbjeđenjem, i istakao da Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije čine sve kako bi se ispoštovala primjena Zakona o zaštiti lica i imovine.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

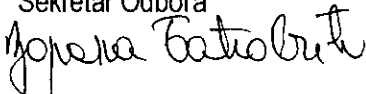
Predsjednik Upravnog odbora Instituta „Alternativa“, Stevo Muk je istakao da je cilj sprovedenog monitoriniga bio analiza rada Odbora u 2012. godini i kazao da ostaju pri iznijetim zaključcima, uzimajući u obzir različite aspekte sagledavanja postignutih rezultata u radu Odbora iz ugla nevladine organizacije koju on predstavlja, kao i ljudi koji se nalaze u Odboru. Naglasio je da je cilj svih da se sve nadležnosti koje su Odboru date Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane u potpunosti primjenjuju, kako bi nadzor bio što kvalitetniji i efektivniji. Istakao je da će Institut „Alternativa“ prihvatiti sugestije i predloge iznijete na ovom skupu, od strane članova Odbora, predstavnika organa i institucija iz sektora bezbjednosti i odbrane kao i nevladinog sektora, i da će iste uvrstiti u konačan monitoring izvještaj, i imati ih na umu u sačinjavanju sljedećeg.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić je pohvalio sastanak i istakao da ovakvi sastanci doprinose kvalitetu rada Odbora ukazujući na eventualne propuste i nedostatke u radu, koje je Odbor uvijek spreman da ispravi kako bi parlamentarni nadzor nad institucijama i organima iz sektora bezbjednosti i odbrane bio što kvalitetniji. Takođe, podsjetio je na vrlo dobru saradnju Odbora sa Institutom „Alternativa“, i izrazio nadanje da će ista biti nastavljena i u budućnosti.

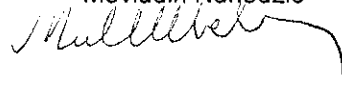
Na skupu su, pored članova i službe Odbora za bezbjednost i odbranu, uzeli učešće i predstavnici organa i institucija iz sektora odbrane i bezbjednosti, kao i predstavnici međunarodnih organizacija, civilnog društva i medija.

Izvještaj sačinila:

Zorana Baćović
Sekretar Odbora

PREDSJEDNIK
Mevludin Nuhodžić

PRIMLJENO: 26.02.	20 13. GOD.
KLASIFIKACIONA	
VEZA: 00-51/13-4/7	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Sastanak predsjednika Odbora za bezbjednost i odbranu, Mevludina NUHODŽIĆA sa predstavnicama Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF), koordinatoricama na projektu „Jačanje parlamentarnog nadzora nad bezbjednosnim sektorom na Zapadnom Balkanu“ Teodorom Fuor i Franziskom Klopfer.

21. februar 2013. godine, Podgorica

Sastanak je počeo u 15,30 sati.

Ispred službe Odbora sastanku je prisustvovala i Zorana Baćović, sekretarka Odbora.

Predstavnice Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve uputile su inicijativu za susretom sa predsjednikom Odbora za bezbjednost i odbranu radi dogovora o detaljima predstojeće studijske posjete članova Odbora za bezbjednost i odbranu Hrvatskom saboru, kao jedne od planiranih aktivnosti u okviru trogodišnjeg projekta za pružanje podrške nacionalnim parlamentima u regionu Zapadnog Balkana u ispunjavanju njihove ustavne uloge zakonodavnih, predstavničkih i nadzornih tijela na polju bezbjednosti i odbrane.

Na samom početku sastanka, predsjednik Odbora Mevludin Nuhodžić istakao je da je Centar za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve svojim aktivnim učešćem u realizaciji projekata, programa i obuka, kao i pružanjem stručne i ekspertske pomoći u proteklim godinama dao veliki doprinos reformi sektora odbrane i bezbjednosti u Crnoj Gori, a posebno uspostavljanju i jačanju mehanizama parlamentarnog nadzora.

S tim u vezi, predsjednik Odbora je izrazio zadovoljstvo zbog nastavka realizacije programa edukacije članova i službe Odbora u cilju dostizanja novih standarda i pružanja adekvatnog odgovora na nove izazove u radu, ističući studijska putovanja kao najbolji vid razmjene iskustava i upoznavanja sa primjerima dobre prakse.

Kako predstavnice DCAF-a, usljed nepovoljnih vremenskih prilika, nisu uzele učešće u realizaciji Okruglog stola "Druga godina primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane" koji je Institut "Alternativa" organizovao 12. februara 2013. godine u saradnji sa ovim Centrom, a koji se odnosio na monitoring rada Odbora za bezbjednost i odbranu u 2012.

SKUPŠTINA CRNE GORE
Odbor za bezbjednost i odbranu

godini, predsjednik Odbora je uputio gošće na sadržaj diskusije vođene ovom prilikom, sa posebnim osvrtom na sugestije upućene subjektima parlamentarnog nadzora kao i predstavnicima Instituta Alternativa". Ovom prilikom, predsjednik Nuhodžić je ponovio stav iznijet na pomenutom skupu da učešće predstavnika subjekata parlamentarnog nadzora, članova Odbora za bezbjednost i odbranu, predstavnika nevladinog sektora, kao i partnera iz DCAF-a na projektima kao što je ovaj, predstavlja jasan pokazatelj spremnosti svih aktera u sektoru bezbjednosti i odbrane da otvoreno i transparentno razmijene iskustva o dosadašnjem radu, kao i široku platformu za razgovor o eventualnoj potrebi za unaprijeđenjem ili izmjenom postojećeg pravnog okvira.

U dijelu razgovora u vezi sa predstojećom studijskom posjetom Republici Hrvatskoj, dogovoreno je da se pored posjete Hrvatskom saboru, realizuju i posjete obavještajnoj službi, Ministarstvu obrane i Sektoru za zaštitu i spašavanje.

Učesnici sastanka zajednički su ocijenili da se realizacijom pomenutih aktivnosti, nastavlja proces stručnog usavršavanja članova i službe Odbora za bezbjednost i odbranu, sa ciljem nadogradnje uspostavljenog pravnog okvira u sektoru odbrane i bezbjednosti, kao i uspješne dugogodišnje saradnje sa Centrom za demokratsku kontrolu oružanih snaga (DCAF) iz Ženeve.

Na kraju sastanka, ocijenjeno je da regionalna stabilnost predstavlja preduslov prosperiteta zemalja zapadnog Balkana, te da bi i ubuduće trebalo nastaviti sa aktivnostima na unaprijeđenju saradnje među parlamentima u regionu i predstojeće aktivnosti planirati s tim u vezi.

Sastanak je završen u 17,30 sati.

ZABILJEŠKU SAČINILA:

Zorana Bačović

sekretarka Odbora za bezbjednost i odbranu

Zorana Bačović

PRIMLJENO:	01.03.	2013. GOD.
5 KLASIFIKACIONI BROJ:	00-51113-2513	
VEZA:		
EPK:		
SKRACENICA:	PRILOG:	

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

**sastanak predsjednika Odbora sa ambasadorom Republike Slovenije u Crnoj Gori,
NJ.E. Vladimirom GASPARIĆEM**

21. februar 2013. godine, Skupština Crne Gore

Predsjednik Odbora za bezbjednost i odbranu Mevludin Nuhodžić sastao se 21. februara 2013. godine sa ambasadorom Republike Slovenije u Crnoj Gori, NJ.E. Vladimirom Gasparićem.

Sastanku su prisustvovali i II sekretar u Ambasadi Republike Slovenije u Crnoj Gori, Milena Radenković, sekretarka Odbora za bezbjednost i odbranu, Zorana Bačović, saradnica u Odboru Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin.

Sastanak je počeo u 13 sati.

Predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić izrazio je zadovoljstvo dosadašnjom saradnjom i angažovanjem Republike Slovenije kao kontakt države NATO za Crnu Goru. U nastavku je predstavio nadležnosti i rad Odbora za bezbjednost i odbranu u proteklom periodu, apostrofirajući da donošenje Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane predstavlja važan iskorak u kreiranju pravnog okvira za efikasno sprovođenje parlamentarnog nadzora nad ovim sektorom, podsjećajući na snažno poštovanje principa vladavine prava, kao jednog od temeljnih načela NATO saveza. Shodno navedenom, ocjenio je dvogodišnju primjenu Zakona uspješnom, naročito u pogledu sprovođenja demokratske kontrole i jačanja transparentnosti u radu, čime je i rad organa i institucija u sektoru odbrane i bezbjednosti značajno unaprijeđen. Jednoglasno usvajanje Zakona na plenarnoj sjednici i postojanje konsenzusa u odlučivanju među članovima Odbora različitih partijskih profilacija, jasan su pokazatelj ozbiljnosti sa kojom se pristupa svim aktuelnim pitanjima i svijesti o njihovom opštem značaju za građane Crne Gore, istakao je predsjednik Nuhodžić. Takođe je podsjetio na odredbu člana 12 stav 3 Zakona kojom je propisano da jednom u toku redovnog zasijedanja Skupštine, Odbor održava sjednicu na zahtjev jedne trećine članova Odbora, sa jednom temom dnevnog reda i istakao da zahvaljujući snažnoj volji za iznalaženje dogovora predstavnika vladajuće koalicije i opozicionih partija u dosadašnjoj praksi nije korišćena pomenuta zakonska mogućnost. Predsjednik Odbora je podsjetio na kontinuitet u kvalitetu saradnje sa Ministarstvom odbrane i Vojskom Crne Gore i ukazao da Odbor u svom radu razmatra godišnje i posebne izvještaje organa i institucija iz sektora odbrane bezbjednosti i sprovodi parlamentarni nadzor nad planiranjem i utroškom opredjeljenih budžetskih sredstava za potrošačke jedinice u svojoj nadležnosti. Takođe, podsjetio je da je na jednoj od prethodnih sjednica razmotren Izvještaj Državne revizorske institucije o reviziji godišnjeg finansijskog izvještaja Agencije za nacionalnu bezbjednost Crne Gore za 2011. godinu. Predsjednik se osvrnuo na i dalje snažno poimanje Alijanse u crnogorskoj javnosti kao vojne organizacije i podsjetio da je Odbor razmotrio Izvještaj NATO o napretku Crne Gore u učešću u Akcionom

planu za članstvo za 2011. godinu. Pored navedenog, ukazao je da, u skladu sa odredbama Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane, Odbor najmanje jednom godišnje podnosi Skupštini izvještaj o svom radu i rezultatima parlamentarnog nadzora i da se isti razmatra na plenarnoj sjednici. Takođe, informisao je da je Odbor usvojio Plan parlamentarnog nadzora za 2013. godinu, te naglasio da je isti izrađen uz saglasnost svih članova Odbora. U nastavku izlaganja, predsjednik Nuhodžić je podsjetio na nedavno otvoreni NATO info centar i ukazao da u Odboru za bezbjednost i odbranu postoje različiti stavovi o članstvu Crne Gore u NATO, te predstavio rezultate nedavno sprovedenog istraživanja javnog mnjenja.

Ambasador Gasparič je u razgovoru istakao da neutralnost jedne zemlje podrazumijeva priznanje takvog teritorijalno-pravnog statusa, kao i ekonomske, geografske i istorijske pretpostavke, navodeći da je u proteklom periodu imao sastanke sa predstavnicima opozicionih političkih partija, te podsjetio na stav poslanika Nebojše Medojevića da od strane Vlade Crne Gore ne postoji inicijativa za njegovo uključivanje u kampanju, iako podržava članstvo naše države u Alijansi, zatraživši predsjednikov komentar na to. Dalje je ukazao da su evroatlantske integracije podržane od crkve u Republici Sloveniji zahvaljujući uvjerenju vjerskih predstavnika da će članstvo doprinijeti demokratizaciji tj. vraćanju oduzetog zemljišta u socijalističkom periodu. Podsjetio je na strateški sastanak u Kolašinu na kome je bilo riječi o prilagođavanju Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore aktuelnim okolnostima i potrebi jasnog definisanja nadležnosti i zaduženja. Kako Ambasada Republike Slovenije djeluje u svojstvu kontakt države NATO u Crnoj Gori na osnovu strateških dokumenata, N.J.E. Gasparič se interesovao za mišljenje predsjednika Odbora o narednim koracima u procesu integracija, ističući da će Alijansa posvećeno pratiti zalaganje i dostignuća u tekućoj godini u cilju donošenja odluke da li će na narednom Samitu našoj državi biti upućen poziv za članstvo. S tim u vezi, istakao je zabrinutost da će, zbog kompleksnosti pomenute teme i mogućnosti njene zloupotrebe u političke svrhe, konkretni koraci biti odloženi do završetka predstojećeg izbornog procesa. Ambasador Gasparič je ukazao da u svojim izlaganjima i prilikom razgovora sa oponentima članstvu u NATO govori o benefitima članstva Republike Slovenije uz ocjenu da bi isticanjem benefita članstva od strane uticajnih političkih lidera i iskustva vojnika koji su učestvovali u međunarodnim misijama doprinijeli porastu podrške javnog mnjenja evroatlantskim integracijama. Takođe je ukazao da se Sekretarijat NATO zalaže za politiku proširenja ali i podsjetio da odluku donose sve države članice. Shodno navedenom ocijenio je da treba preduzeti konkretne mjere i uložiti napor na dostizanju standarda i ostvarivanju konkretnih rezultata u tekućoj godini. Takođe se interesovao da li će Odbor vršiti nadzor nad Odjeljenjem za vojno obavještajne i bezbjednosne poslove u Ministarstvu odbrane.

Predsjednik Nuhodžić je podržao inicijativu za izmjenom Komunikacione strategije o evroatlantskim integracijama Crne Gore i istakao da njeno poboljšanje uz odgovarajuću ulogu Skupštine može predstavljati bolje i efikasnije rješenje. Naglasio je da bi izjašnjavanje građana na referendumu o članstvu u NATO u ovom trenutku bilo neracionalno i podsjetio na drugačije okolnosti u Republici Sloveniji po ovom pitanju. Predsjednik je ocijenio da bi se eventualno odlaganje intenzivnijih aktivnosti za period nakon predstojećih predsjedničkih izbora moglo nadoknaditi energičnijom kampanjom i ukazao je na potrebu frekventnije kampanje. U nastavku

je istakao da pomoć zemalja članica NATO tokom vanrednog stanja predstavlja dobru poruku i jasan pokazatelj pozitivnog odnosa Alijanse prema našoj državi. Predsjednik Nuhodžić je istakao da istorija Balkana pokazuje potrebu za jasnim okvirom koji bi garantovao stabilnost i bezbjednost građana u dugoročnom periodu i istakao da sa građanima u svim djelovima Crne Gore treba razgovarati o efektima članstva naše države u NATO. Ukazao je na trenutnu situaciju u okruženju i istakao da članstvo u NATO predstavlja garant bezbjednosti na Balkanu. Takođe, ocijenio je pozitivnom nedavnu izjavu predsjednika Republike Srbije, Tomislava Nikolića tokom zvanične posjete Crnoj Gori da susjedna zemlja nema ništa protiv članstva naše države u NATO.

Predsjednik Nuhodžić je podsjetio da nadzor nad obavještajnim, kontraobavještajnim i bezbjednosnim poslovima u Ministarstvu i Vojsci obavljaju Vlada, Skupština Crne Gore i Savjet za odbranu i bezbjednost, a da se parlamentarni nadzor vrši u skladu sa Zakonom o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane i istakao da je u toku izrada podzakonskih akata u ovoj oblasti. Dalje je ukazao da Odbor u svom radu kroz ocjene, zaključke i preporuke inicira određena pitanja i pruža podršku institucijama da na funkcionalan i efikasan način djeluju u okviru zakonskih nadležnosti.

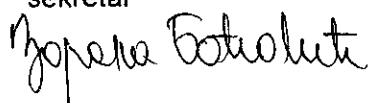
Na sastanku je obostrano potvrđena spremnost na saradnju i u narednom periodu.

Sastanak je završen u 13 sati i 45 minuta.

PRIPREMILA:

Zorana Baćović

sekretar

Црна Гора
СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

Број 00-63-4/13-8/14

Подгорица, 11. 03 2013г

SLUŽBENA ZABILJEŠKA

Dana 28. februara 2013. godine članovi Odbora za bezbjednost i odbranu, u okviru realizacije Odluke sa pete sjednice, posjetili su Odsjek za posebne provjere Uprave policije. Delegacija Odbora, ovom prilikom, bila je u sastavu: predsjednik, Mevludin Nuhodžić, i članovi: Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Velizar Kaluđerović, Andrija Mandić, Borislav Banović, Zoran Miljanić, Predrag Bulatović i Vasilije Lalošević. Ispred službe Skupštine posjeti je prisustvala sekretarka Odbora Zorana Baćović.

Domaćin posjete bio je ministar unutrašnjih poslova, Raško Konjević, sa saradnicima: v.d. direktorom Slavkom Stojanovićem, pomoćnikom direktora kriminalističke policije Vojislavom Markovićem i šefom Odsjeka za posebne provjere, Nikolom Rogošićem.

Posjeta je počela u 12 sati.

Ministar unutrašnjih poslova, nakon pozdravne riječi, iskazao je zadovoljstvo na realizaciji inicijative za posjetom Odsjeku za posebne provjere iznijetoj tokom prethodnog mandata Skupštine Crne Gore, a potom je učesnike posjete upoznao sa strukturom ove organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova, normativnim okvirom djelovanja, i iznio podatke o broju i strukturi predmeta koji su u postupku procedure. Takođe, uvažavajući odredbe Zakona o tajnosti podataka i podzakonskih akata koji regulišu ovu oblast informisao je članove Odbora o procedurama za ulazak i boravak u Odsjeku za posebne provjere. Nakon uvodnog dijela posjete članovi Odbora su obišli Odsjek za posebne provjere Uprave policije i upoznali se sa procedurama i načinom rada službenika ove organizacione jedinice, mjerama i postupcima za prikupljanje podataka i sadržajem konkretnih predmeta koji su u postupku procedure. Poseban osvrt, ovom prilikom, članovi Odbora su učinili na primjenu zakonskih odredbi u postupku prikupljanja podataka, i s tim u vezi poštovanje Ustavom garantovanih ljudskih prava i sloboda.

U obraćanju medijima predsjednik Odbora, Mevludin Nuhodžić, je istakao da se na osnovu izvršenog uvida može zaključiti da se poslovi i zadaci u ovom Odsjeku realizuju u skladu sa zakonom utvrđenim procedurama i uz puno poštovanje Ustavom garantovanih prava i sloboda čovjeka i građanina, kao i da će Odbor za bezbjednost i odbranu u predstojećem periodu, u kontekstu primjene Zakona o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane i

Zakona o unutrašnjim poslovima, sa punom posvećenošću, nastaviti sa praćenjem zakonitosti primjene odredbi koje regulišu posebne tj. Tajne načine prikupljanja podataka.

Posjeta Odsjeku za posebne provjere predstavljala je realizaciju vanredne aktivnosti parlamentarnog nadzora koja je imala za cilj ostvarenje neposrednog uvida u dokumentaciju i vođenje razgovora sa licima koja obavljaju konkretne poslove i zadatke.

Posjeta je okončana u 14 sati i 30 minuta.

ZABILJEŠKU SAČINILA

Zorana Baćović

Sekretar Odbora

Zorana Baćović

Crna Gora
SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA BEZBJEDNOST I ODBRANU

Br. 00-64/13-1719
Podgorica, 19. marta 2013. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBORU ZA MEĐUNARODNE ODNOSI I ISELJENIKE
-predsjedniku doc dr Miodragu VUKOVIĆU-

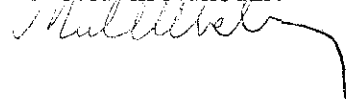
Poštovani,

U skladu sa članom 210 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, podnosim Izvještaj o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu u studijskoj posjeti Republici Hrvatskoj, realizovanoj u periodu 4-8. marta 2013. godine.

S poštovanjem,

ŠEF DELEGACIJE

Mevludin Nuhodžić

IZVJEŠTAJ

*o učešću delegacije Odbora za bezbjednost i odbranu Skupštine Crne Gore
u studijskoj posjeti Republici Hrvatskoj*

4-8. mart 2013. godine

Delegacija Odbora u sastavu predsjednik Mevludin Nuhodžić i članovi: Obrad Mišo Stanišić, Luid Ljubo Škrelja, Borislav Banović, Vasilije Lalošević, Velizar Kaluđerović i Zoran Miljanić, sekretarka Zorana Baćović, savjetnik Slaviša Šćekić, saradnica Vera Damjanović i pripravnici Nevena Čabarkapa i Adnan Crnovršanin učestvovala je u periodu 4-8. marta 2013. godine u studijskoj posjeti Republici Hrvatskoj.

Cilj posjete bilo je pružanje specifično prilagođene podrške crnogorskom parlamentu u procesu daljeg usaglašavanja zakona, procedura i praksi sa evropskim standardima kroz razmjenu iskustava sa kolegama iz Republike Hrvatske.

Prvog dana posjete, nakon riječi dobrodošlice koordinatorke projekta, Theodore Fuior, na temu "Hrvatska vanjska politika i regionalne perspektive" govorio je prof. dr Dejan Jović, dok je prof. dr Vlatko Cvrtila izlagao na temu "Razvoj bezbjednosno-obavještajnog sistema Republike Hrvatske". Uslijedila je prezentacija na temu "Obalska straža Republike Hrvatske i regionalna saradnja" dok je iskustva Republike Hrvatske u pregovorima za ulazak u Evropsku uniju predstavio ambasador Branko Baričević iz hrvatskog Ministarstva vanjskih poslova i evropskih integracija. Na temu "Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala" govorio je direktor Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (USKOK), Dinko Cvitan.

U uvodnom obraćanju, koordinatorka projekta Teodora Fuior predstavila je dosadašnje aktivnosti Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve i potvrdila spremnost ove organizacije da djeluje u skladu sa zahtjevima Odbora za bezbjednost i odbranu u okviru trogodišnjeg projekta za pružanje podrške nacionalnim parlamentima zemalja Zapadnog Balkana.

Glavni analitičar predsjednika, posebni koordinator u Uredu Predsjednika Republike Hrvatske i profesor na Fakultetu političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu, Dejan Jović je istakao da male države treba da selektuju sopstvene prioritete kako bi na najbolji mogući način u vanjskoj politici realizovale zacrtane ciljeve. Takođe je ukazao na tri faze vanjske politike Republike Hrvatske od sticanja nezavisnosti. Prva se odnosila na međunarodno priznanje iste ističući da je pomenuti period u konkretnom slučaju trajao kratko. Sa druge strane, ukazao je da

se proces pretvaranja nominalne u stvarnu nezavisnost za većinu građana završava članstvom u Evropskoj uniji, podsjetivši na paradoksalne stavove političkih elita da će time doći do jačanja suvereniteta države. Druga faza u hrvatskoj vanjskoj politici jeste reintegracija teritorije, imajući u vidu da ona predstavlja prvu državu pred kojom je članstvo u Evropskoj uniji, a koja je na svojoj teritoriji imala ozbiljan rat. Profesor je podsjetio da će problem nedovoljne reintegracije stanovništva biti aktuelan i po postajanju punopravnom članicom Evropske unije. Dalje je istakao da treću fazu vanjske politike predstavljaju integracije u Evropsku uniju i NATO, podsjetivši da pomenuti proces traje od 2000. godine. Osvrnuo se na antievropsku politiku i retoriku u periodu nakon potpisivanja Dejtonskog sporazuma i ukazao na kasniji preokret u politici vladajuće partije u pogledu stava prema evropskim integracijama 2003. godine, čime je stvoren pakt tzv. Savez za Evropu koji je uzrokovao da danas u Hrvatskom saboru samo jedan zastupnik ističe jasan evroskeptizam. Dalje je ukazao na postavljano pitanje da li je postignuta saglasnost da se sprovede reforme ili da Republika Hrvatska stremlji ka članstvu u Evropskoj uniji i istakao da je komparativnom analizom uočeno da je u mnogim zemljama tokom ovog procesa sprovedena simulirana tranzicija. Takođe, podsjetio je da nerapsoloženje građana prema članstvu u Evropskoj uniji na početku i u kasnijim fazama može predstavljati problem. Kao razlog za ovakav stav naveo je uvjerenje ispitanika u jednom od istraživanja da će članstvo u ovoj organizaciji prouzrokovati lošiji životni standard, najprije zbog ukidanja subvencija. Sa druge strane, jedan od argumenata bio je i tzv. gubitak suvereniteta. Profesor je podsjetio da je izlaznost na referendumu bila 44%, te da se dvije trećine izašlih birača opredijelilo za članstvo Hrvatske u Evropskoj uniji. Dalje je ukazao da referendumsko izjašnjavanje ne donosi nužno željena rješenja i istakao da su političke elite podržavale članstvo u Evropskoj uniji težeći ka više slobode, bezbjednosti, ekonomskom i društvenom napretku, te više jednakosti i solidarnosti. Pored navedenog, ukazao je na razliku sadašnje pozicije u vanjskoj politici pred punopravnim članstvom u Evropskoj uniji u odnosu na raniji period i jednociljnost u djelovanju. Naime, naglasio je da pred Republikom Hrvatskom stoje novi izazovi, te da će biti potreban razvoj novih odgovora na niz zadataka i ciljeva u predstojećem periodu. Takođe, govorio je o promjenama u unutrašnjoj i regionalnoj politici Republike Hrvatske kao članice Evropske unije ističući da se mogućnost unilateralnog djelovanja značajno smanjuje, te da će moći da dođe do realizacije određenih ciljeva, ne svih. Profesor Jović je istakao da se zalaže za usklađeni, a ne zajednički napredak zemalja Zapadnog Balkana ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji. Na kraju se osvrnuo i na opcije pred Hrvatskom u narednom periodu kada je potrebno djelovanje u novonastalim okolnostima uz spoznaju da će doći do otvaranja novih političkih pitanja.

Govoreći o razvoju bezbjednosno-obavještajnog sistema Republike Hrvatske, prof. dr Vlatko Cvrtila je istakao da se izgradnja demokratskog nadzora temelji na elementima političke kulture jedne zajednice i ponašanja glavnih političkih aktera, podsjećajući da zemlje u tranziciji pate od demokratskog deficita i suočavaju se sa teškoćama u uspostavljanju odgovornog sistema nadzora, kao i da iskustvo u djelovanju obavještajnog sektora utiče na izgradnju nadzornih mehanizama. Dalje je ukazao na postojanje totalitarnog sektora bezbjednosti u ranijem periodu u kome je "unutrašnji neprijatelj" naznačen kao glavna prijetnja, te podsjetio na politizaciju ovog sektora i autoritarne političke kulture ostavljene u nasljeđe mlađim generacijama. Profesor

- Cvrtila je ukazao da je razvoj bezbjednosnog sektora utemeljen na iskustvu iz bivše države, te da je došlo do postepene rekonstrukcije i poteškoća u konsolidaciji demokratije u drugoj polovini devedesetih godina na šta su, između ostalog, uticali nizak nivo povjerenja u sistem, nepostojanje institucionalnih mehanizama nadzora, kao i upliv vladajuće partije u izgradnju samog sistema. Nakon promjene vlasti na izborima 2000. godine jedan od glavnih zadataka je bilo preuzimanje kontrole nad sistemom. Uvedeni su novi mehanizmi kontrole mjera tanog prikupljanja podataka i pristupilo se izradi novih zakonskih okvira za funkcionisanje sistema. Iste godine izmijenjen je Ustav, dok je u martu 2002. godine usvojen Zakon o sigurnosnim službama, na osnovu kojeg su istima ukinuta policijska ovlašćenja, promijenjen sistem upravljanja i formirana dva tijela: Vijeće za nacionalnu sigurnost i Savjet za koordinaciju sigurnosnih službi. Ustav u članu 102 propisuje da "Predsjednik Republike Hrvatske i Vlada Republike Hrvatske, u skladu sa Ustavom i zakonom, saraduju u usmjeravanju rada sigurnosnih službi". Takođe, u skladu sa Ustavom Predsjednik Republike i predsjednik Vlade Republike Hrvatske potpisuju imenovanje rukovodilaca sigurnosnih službi, uz prethodno pribavljeno mišljenje nadležnog odbora Hrvatskog sabora. Profesor Cvrtila je predstavio odredbe zakona kojima je utemeljeno sprovođenje parlamentarnog nadzora i predstavio ulogu Vijeća za nadzor sigurnosnih službi i elemente sudskog nadzora nad primjenom mjera tajnog nadzora. Novi Zakon o sigurnosno-obavještajnom sustavu donešen je 2006. godine, sa fokusom na jačanje efikasnosti sistema, pri čemu je njegova odgovornost smanjena, kao i nadzorne mogućnosti. S tim u vezi, formirani Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija ostao je izvan nadzora Vijeća za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija. Govoreći o vršenju parlamentarnog nadzora u ovoj fazi, profesor Cvrtila je istakao da se formalni okvir nalazi u demokratskim standardima, da godišnji izvještaji predstavljaju glavni instrument nadzora, te da je evidentno postojanje kulture tajnosti, nedostatka transparentnosti, motivacije za nadzor i manjak civilnih ekspertiza. Na kraju, prof. dr Cvrtila je ukazao na ograničenu spremnost na promjene i apostrofirao da je druga faza reformi predstavljala korak unazad, podsjećajući da pojava afera predstavlja jasan pokazatelj da sistem nije na odgovarajućem nivou razvoja za demokratsko društvo.

Bivši zamjenik zapovjednika Obalske straže, kapetan bojnog broda Boris Katičin govorio je na temu "Obalska straža Republike Hrvatske i regionalna saradnja" i učesnicima predstavio normativni okvir i organizacionu strukturu obalske straže i područje odgovornosti, ističući da je isto prilično osjetljivo imajući u vidu veliki broj ostrva i razućenost obale. Dalje je govorio o nadzoru područja odgovornosti i radarskim stanicama, te radarskom sjedištu u Rijeci i integrisanom sistemu nadzora u hrvatskoj ratnoj mornarici. Kao jednu od najznačajnijih pomorskih prijetnji naveo je krijumčarenje narkotika, naoružanja i ljudi ali i nezakoniti ribolov. Posebno je apostrofirao ekološke prijetnje u Jadranskom moru i ocijenio ih najrealnijim i najopasnijim. U nastavku je predstavio zadatke Obalske straže, kao i regionalne inicijative i planove. Podsjetio je, između ostalog, i na važnost pokretanja Jadransko-Jonske inicijative u Ankoni 2000. godine iz koje je proistekla saradnja između ratnih mornarica ADRIAN. Važnim je ocijenio saradnju i razmjenu sredstava i znanja susjednih država u borbi protiv zagađenja mora i ekoloških prijetnji. Upoznao je prisutne sa inicijativom za uspostavljanje Sredozemnog foruma obalskih straža od strane Republike Italije sa ciljem formiranja evropske obalske straže i istakao

- značaj regionalne saradnje na ovom nivou. U sastavu hrvatskih pomorskih službi nalaze se Obalska straža u sastavu Hrvatske ratne mornarice i Ministarstva odbrane, Pomorska policija u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, lučke kapetanije, Nacionalna središnjica Rijeka, Sistem za nadzor pomorskog saobraćaja, carina, organi nadležni za inspekciju okoline i ostale službe i preduzeća nadležna u ovoj oblasti. Istakao je da je normativni okvir sadržan u Zakonu o Obalnoj straži Republike Hrvatske i predstavio organizaciju sistema nadzora i zaštite mora. U pogledu regionalne saradnje istakao je važnost koordinacije i zajedničkog planiranja, razmjene informacija i iskustava, sprovođenja zajedničkih obuka i vježbi i s tim u vezi ukazao na značaj realizacije međunarodnih vježbi JADRAN.

Potom je ambasador Branko Barićević podijelio sa učesnicima iskustva Republike Hrvatske u pregovorima za članstvo u Evropskoj uniji i istakao da je Crna Gora svojim djelovanjem pokazala visok stepen spremnosti na saradnju i posvećenost evropskim integracijama. Ambasador je istakao da su se očekivanja od 2005. godine do danas značajno promijenila usljed prestrukturiranja unutar same Evropske unije i naglasio da svaki krug proširenja nosi novine najprije zbog povećanja obima pravne tekovine Evropske unije, promjene u broju članica i djelovanja ove organizacije u skladu sa prethodno stečenim iskustvom u procesu proširenja. Dalje je je ocijenio da pregovarački proces u praksi predstavlja harmonizaciju prava države kandidata sa pravnom tekovinom Evropske unije i realno pregovaranje oko eventualnih derogacija o određenim slučajevima, koje su rijetke i najčešće se odnose na vremenski okvir za implementaciju ili finansijsku pomoć Evropske unije za rješavanje pojedinih pitanja u konkretnim oblastima. Pored navedenog, ambasador je ukazao da se najveći dio pregovaračkog procesa vodi na unutrašnjem planu i istakao da saradnju i kontakte ne treba održavati samo sa predstavnicima Evropske komisije već i sa predstavnicima svih država članica na različitim nivoima i u kontinuitetu. S tim u vezi, apostrofirao je značaj parlamentarne dimenzije pregovaračkog procesa i ukazao na važnost kontinuiranog političkog konsenzusa oko evropskih integracija. Posebno se osvrnuo na ulogu službe državnih institucija u razvijanju i održavanju kontakata sa predstavnicima Evropske unije cijeneći najvažnijim načelom pregovaračkog procesa vjerodostojnost dostavljenih informacija, kao i stalno izvještavanje o realizovanom.

Na kraju prvog dana posjete na temu „Borba protiv korupcije i organizovanog kriminala“ govorio je direktor Ureda za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta Državnog odvjetništva Republike Hrvatske (USKOK), Dinko Cvitan, koji je na ovoj poziciji angažovan od novembra 2005. godine. U svom izlaganju, podsjetio je da je 2000. godine urađena analiza sposobnosti državnih tužilaštava i sudova da se uhvate u koštac sa organizovanim kriminalom i korupcijom i ukazao da su rezultati u tom periodu bili izuzetno loši. Shodno navedenom, donijeta je odluka o promjeni organizacije i usvojen Zakon o Uredu za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta 2001. godine. Pojasnio je da su trenutno na teritoriji Republike Hrvatske tužilaštva organizirana teritorijalno, te da postoji 15 županijskih i 30 opštinskih državnih tužilaštava, dok USKOK predstavlja specijalno tužilaštvo sa centralom u Zagrebu i ima svoje odsjeke u Osijeku, Splitu i Rijeci. Dalje je istakao da su i pored velikog truda do 2006. godine rezultati bili veoma loši, da ih je bilo u oblasti organizovanog kriminala ali ne i u pogledu

suzbijanja korupcije. Direktor Cvitan je ukazao da je po stupanju na dužnost uočio da tri odjeljenja- za srečavanje pojave korupcije i odnose s javnošću, istraživanje i dokumentaciju i međunarodnu saradnju i zajedničku istragu- ne funkcionišu na pravi način, kao i potrebu za jačanjem kadrovskih kapaciteta. Imajući u vidu podatke iz prethodnih godina, a u cilju evidentiranja svih predmeta formirana je jedinstvena baza podataka. S tim u vezi, 2006. godine sklopljen je sporazum sa Poreskom upravom pri čemu je došlo do povezivanja sa njihovom bazom podataka, dok je 2008. godine sporazum potpisan i sa Upravom policije. Posebno važnim je ocijenio pristup sistemu ITIS za primjenu posebnih dokaznih radnji. U cilju racionalizacije rada i blagovremenog djelovanja, a na osnovu posebnog ugovora, utvrđeno je da pristup sistemu ima direktor i zamjenik direktora USKOK-a sa mogućnošću praćenja telefonskih razgovora u realnom vremenu. Direktor Cvitan se u nastavku osvrnuo na prvu operativnu akciju pod nazivom „Maestro“, vođenu 2007. godine protiv četiri podpredsjednika hrvatskog Fonda za privatizaciju. Istakao je da su zahtjevi rada pokazali da USKOK u određenom vremenu mora imati operativni novac za djelovanje, što je u konkretnoj akciji bilo potrebno za obezbjeđenje dokaza da je određeno lice primilo mito. Promjena se desila i 2007. godine kada je država obavezala telekomunikacione operatere da ulože novac za opremu koja bi se koristila za snimanje. Iste godine na osnovu novog Zakona o kaznenom postupku istraga je prešla u nadležnost Državnog tužilaštva. Shodno navedenom, direktor je ocijenio 2009. godinu prekretnicom u radu Ureda i Državnog tužilaštva u cjelini u pogledu suzbijanja korupcije, kada je stvorena vertikala između tužilaštva, policije i sudstva. Prvi predmet po novom Zakonu o kaznenom postupku bila je zloupotreba položaja i ovlašćenja ambasadora Republike Hrvatske u Sjedinjenim Američkim Državama i naglasio da je slučaj riješen u trenutku kada je navedeno lice bilo predsjedavajući Savjetom bezbjednosti Ujedinjenih nacija. Drugi slučaj je bilo djelo korupcije tadašnjeg ministra odbrane, a potom i ministra unutrašnjih poslova, te je u skladu sa tim bilo velikih problema u dokaznom postupku. U nastavku je istakao da za sprovođenje finansijskih istraga preduslov predstavlja međuagencijska saradnja na nacionalnom nivou i podsjetio na zakonom utvrđenu dužnost banaka da dostave podatke o računima određenih lica i propisane kazne ukoliko nisu spremne za saradnju. Takođe, osvrnuo se na ulogu Ureda za državnu reviziju u postupku analize poslovanja određene firme, kao i na ulogu Ureda za sprečavanje pranja novca. Ocijenio je da u saradnji na regionalnom nivou nema problema ali i istakao da postoji problem što veći dio nelegalno stečenog novca završava u inostranstvu, najprije zemljama Evropske unije od kojih se teško dobijaju podaci o tokovima i količini novca u evropskim bankama. Posebno važnom ocijenio je zakonsku izmjenu 2010. godine kojom je regulisano prošireno oduzimanje nelegalno stečene imovinske koristi. U pogledu organizovanog kriminala istakao je da je saradnja sa zemljama u regionu na izuzetno visokom nivou, te da cilj za sve predstavlja iskorjenjivanje ove pošasti.

Drugog dana studijske posjete delegacija Odbora je posjetila: Ministarstvo odbrane, Sigurnosno-obavještajnu agenciju i Državnu upravu za zaštitu i spašavanje Republike Hrvatske.

U Ministarstvu odbrane članovima Odbora prezentovane su teme „Odrambene reforme u kontekstu članstva u NATO i Evropskoj uniji“ i „Iskustva Republike Hrvatske u vezi sa

uništavanjem viškova naoružanja, vojne opreme i municije“. Pomoćnik ministra, Zoran Drča je podsjetio na uspješnu saradnju sa Ministarstvom odbrane i Vojskom Crne Gore i istakao da razmjena iskustava u procesu evroatlantskih integracija predstavlja jedan od stubova saradnje ove dvije susjedne zemlje. Takođe je ukazao da na putu ka punopravnom članstvu u NATO mora doći do izmjena u sistemu odbrane i postojećem zakonodavnom okviru.

U nastavku je pukovnik Stjepan Domjančić, rukovodilac Službe za odbrambeno planiranje upoznao prisutne sa strateškim i zakonodavnim okvirom, kao i sa elementima strateškog pozicioniranja pri čemu je došlo do promjene u pristupu sigurnosti i funkcionisanju institucija. Pukovnik je istakao važnost kredibilnog pristupa NATO savezu i državama članicama, naglašavajući nužnom identifikaciju i suočavanje sa vlastitim nedostacima. Ukazao je da put integracija predstavlja dominantno politički proces i pretpostavlja nacionalni konsenzus, kao i društvenu svijest o njegovoj važnosti. Dalje je ukazao na kompatibilnost procesa evropskih i evroatlantskih integracija i istakao da stepen razvijenosti vojnih kapaciteta nije presudno pitanje u odnosu na spremnost na reforme. Pukovnik Domjančić je istakao da "prvu generaciju" reformskog procesa predstavlja civilna kontrola oružanih snaga, dok demokratska kontrola, parlamentarni nadzor, konceptualizacija odbrambene politike i širi društveni kontekst predstavljaju "drugu generaciju" ovog procesa. Govoreći o hrvatskom iskustvu, pukovnik je ocijenio ključnim postojanje konsenzusa na političkom nivou, kao i adekvatan nivo informisanosti građana o procesu evroatlantskih integracija uz upostavljanje saradnje i koordinacije između državnih institucija. Istakao je važnost organizacionog i upravljačkog prilagođavanja i istakao da se formalnim članstvom proces ne završava, te da će stalni izazov predstavljati povećavanje nivoa organizacionih kapaciteta za odgovorno i vjerodostojno članstvo.

O zbrinjavanju viškova sredstava naoružanja i vojne opreme govorio je inženjer Pejo Topal iz Službe za opremanje i modernizaciju, upoznavši prisutne da trenutni višak predstavlja oko 15 tona bruto mase i ukazao da se prioriteti zbrinjavanja viškova naoružanja i municije utvrđuju u skladu sa bezbjednošću njihovog daljeg čuvanja i raspoloživim finansijskim sredstvima. Dalje je istakao da je postupanje sa viškovima propisano važećom zakonskom regulativom, te da se u skladu sa tim zbrinjavanje viškova sredstava naoružanja i vojne opreme vrši prodajom, donacijom ili uništavanjem u vlastitim kapacitetima Oružanih snaga Republike Hrvatske. Prisutni su takođe upoznati i sa industrijskom demilitarizacijom ubojnih sredstava, pri čemu je ukupno zbrinjavanje planirano u roku od pet godina. U pogledu finansiranja, koriste se sredstva iz budžeta, kao i ona pribavljena od donacija drugih država i međunarodnih fondova.

Tokom posjete Sigurnosno-obavještajnoj agenciji delegaciji Odbora za bezbjednost i odbranu predstavljen je hrvatski model primjene mjera tajnog nadzora te kontrola zakonitosti ovog postupka od strane nadležnih institucija. Prisutne je pozdravio direktor Sigurnosno-obavještajne agencije, Dragan Lozančić i ukazao na uspješnost dosadašnje saradnje između Republike Hrvatske i Crne Gore. U nastavku, službenici Agencije govorili su o sprovedenim reformama u obavještajno-bezbjednosnom sektoru u kontekstu evropskih integracija i ukazali na opšta načela za rad koja se odnose na koordinaciju i saradnju, saradnju na međunarodnom nivou, kao i nadzor nad radom i djelovanje u skladu sa zakonskim okvirima. Dodatna načela za zemlje

u tranziciji odnose se na depolitizaciju obavještajno-bezbjednosnih službi, njihovu profesionalizaciju, kao i operativnost i učinkovitost. Ističući važnost saradnje i koordinacije među službama, apostrofirano je i značaj stanja u kome političke promjene ne utiču na rad službi bezbjednosti. U nastavku je predstavljena struktura bezbjednosnog sektora i istaknuto da nadzor nad radom Sigurnosno-obavještajne agencije vrše Hrvatski sabor, Ured Vijeća za nacionalnu sigurnost, Vijeće za građanski nadzor sigurnosno-obavještajnih agencija i unutrašnja kontrola. Posredan nadzor vrši Predsjednik Republike Hrvatske, Vlada, Vrhovni sud, Upravni sud, Državno odvjetništvo, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo finansija kao i ostale državne institucije u ovoj oblasti. Nadležno radno tijelo Hrvatskog sabora može izvršiti neposredan nadzor, dok stručni nadzor nad radom Sigurnosno-obavještajne agencije vrši Ured vijeća za nacionalnu sigurnost. Učesnicima su predočene i zakonske izmjene 2006. godine kada je formiran Operativno-tehnički centar za nadzor telekomunikacija kome naloge mogu uputiti Sigurnosno-obavještajna agencija, Vojno-obavještajna agencija, Državno odvjetništvo i Policija.

U okviru posjete Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje, nakon upoznavanja sa nadležnostima i načinom rada ove institucije, članovi Odbora imali su priliku obići prostorije Županijskog centra 112 Zagreb i Državnog centra zaštite i spašavanja. Delegaciju je primio zamjenik direktora Nikola Gaće sa saradnicima. Tokom sastanka, ukazano je da glavni cilj Državne uprave za zaštitu i spašavanje predstavlja upostavljanje održavanje modernog sistema zaštite i spašavanja u Republici Hrvatskoj koji će svim raspoloživim sredstvima biti sposoban da odgovori potrebama u zaštiti ljudi, dobara i okoline u vanrednim okolnostima. U nastavku su predstavljeni nosioci i sudionici sistema zaštite i spašavanja, kao i struktura i nadležnosti Sektora za civilnu zaštitu. Državni informacioni i komunikacioni sistem zaštite i spašavanja sastoji se od: Državnog centra za zaštitu i spašavanje, Službe za sistem 112 i Službe za informacionu i komunikacionu tehnologiju o čemu je govorio načelnik Državnog informacionog i komunikacionog sistema zaštite i spašavanja Davor Spevec. Delegaciji su predstavljene i nadležnosti i zadaci Sektora za vatrogastvo, Sektora opštih poslova, kao i Samostalne službe za međunarodne poslove i Samostalne službe za inspeksijske poslove. Takođe, predstavljen je rad Samostalnog odjeljenja za unutrašnju reviziju, sa posebnim osvrtom na važnost ocjenjivanja postojećih kontrola sa ciljem davanja preporuka za njihovo poboljšanje. Tokom posjete posebna pažnja bila je posvećena i hrvatskom modelu call centra 112, pristupu ovom broju i integraciji sistema, sa osvrtom na prenos poziva i dijeljenje podataka. Kao jedan od izazova u navedenom periodu istaknuta je tehnička modernizacija sistema 112, kao i poboljšanje kvaliteta usluga centara 112, uz napomenu da je tzv. e-poziv još uvijek u probnoj fazi.

Posljednjeg dana studijske posjete članovi Odbora sastali su se sa kolegama iz Odbora za unutarnju kontrolu i nacionalnu sigurnost i Odbora za obranu Hrvatskog sabora, sa kojima su razmijenili iskustva i istakli izazove u radu ovih parlamentarnih radnih tijela.

Predsjednik Odbora za unutarnju kontrolu i nacionalnu sigurnost, Miroslav Tuđman predstavio je nadležnosti i dosadašnja iskustva u radu ovog radnog tijela i istakao da je Hrvatski sabor od 2000. godine do danas donio 584 zakona, cijeneći proces evropskih integracija

- zahtjevnim i ističući da demokratija ne predstavlja stanje već proces, te da će članstvo u Evropskoj uniji donijeti nove zadatke i izazove. Odbor za unutarnju kontrolu i nacionalnu sigurnost ima 13 članova, predsjednik Odbora je iz opozicione partije. U nadležnosti Odbora su poslovi utvrđivanja i praćenja sprovođenja politike, a u postupku donošenja zakona i drugih propisa Odbor ima prava i dužnosti matičnog radnog tijela u oblastima koje se odnose na: ustrojstvo i nadležnost organa državne uprave u oblasti unutrašnjih poslova, državljanstvo i lični status građana, državnu i javnu bezbjednost, bezbjednost saobraćaja, zaštitu od požara i elementarnih nepogoda, izvještaje državne revizije i kriminalističke policije u dijelu koji se odnosi na nepravilnosti u finansijskom poslovanju državnih organa, druga pitanja unutrašnje politike i nacionalne bezbjednosti. Predsjednik Tuđman je ukazao da Odbor obavlja nadzor nad sigurnosno-obavještajnim agencijama u skladu sa zakonom naročito u pogledu zaštite Ustavom utvrđenih ljudskih prava i osnovnih sloboda, te daje mišljenje o imenovanju rukovodilaca sigurnosnih službi u skladu s Ustavom.

Predsjednik Odbora za odbranu, Tomislav Ivić je istakao da su u nadležnosti Odbora za odbranu poslovi utvrđivanja i praćenja sprovođenja politike, kao i da u postupku donošenja zakona i drugih propisa Odbor ima prava i dužnosti matičnog radnog tijela u oblastima koje se odnose na: uređenje i nadležnost organa državne uprave u području obrane, odbranu i zaštitu, kao i na saradnju sa organima u Republici Hrvatskoj koji djeluju u oblasti odbrane i zaštite. Istakao je da Odbor za odbranu ima 13 članova i može imenovati još šest iz redova javnih, naučnih i stručnih djelatnika koji se bave pitanjima sistema odbrane i zaštite, dok je predsjednik iz redova opozicije. Podsjetio je da je novi Zakon o odbrani u parlamentarnoj proceduri i istakao da je saradnja predstavnika Vojske Crne Gore i Vojske Republike Hrvatske u Avganistanu potvrda dobrih odnosa između dvije prijateljske zemlje.

Potpredsjednik Odbora za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost, član Odbora za odbranu i Odbora za vanjsku politiku, Igor Dragovan je istakao da su evropske integracije za Republiku Hrvatsku predstavljale zahtjevan put ka punopravnom članstvu u Evropskoj uniji i apostrofirao da će zemlja koju predstavlja biti apsolutni partner Crnoj Gori kako bi učinili njen proces integracija što efikasnijim i bržim.

Tokom diskusije ocijenjeno je da Zakon o parlamentarnom nadzoru u oblasti bezbjednosti i odbrane pruža sveobuhvatniji okvir za sprovođenje nadzora nad radom organa i institucija iz sektora odbrane i bezbjednosti, naročito u pogledu djelovanja Policije i primjene mjera tajnog nadzora u odnosu na hrvatski slučaj.

Nakon posjete Hrvatskom saboru, uslijedio je susret sa predstavnicima Granične policije Republike Hrvatske, koji su članovima Odbora prenijeli iskustva na putu evropskih i evroatlantskih integracija, kao i poteškoće i izazove sa kojima su se susreli u procesu integracija.

Načelnik Uprave za granicu, Zlatko Sokolar je predstavio nadležnosti i zadatke Granične policije koji se između ostalog odnose na nadzor državne granice, poslove granične policije u unutrašnjosti, suzbijanje ilegalnih migracija i prekoragničnog kriminala, poslove na moru i unutrašnjim plovnim putevima, zaštitu javnog reda na nenaseljenim i drugim određenim ostrvima, kao i na poslove vazdušnog saobraćaja. Predstavljena je struktura Granične policije i Uprave za granicu, kao i iskustva u procesu evropskih integracija sa ključnim elementima na koje crnogorska Granična policija treba da se fokusira u ovom procesu. Sokolar je podsjetio da je

- njegov tim pomogao u sačinjavanju crnogorskog nacrtu zakonskog teksta o strancima, kroz ukazivanje na moguće propuste i davanje adekvatnih savjeta i instrukcija kako bi sadržaj zakona bio što precizniji i sveobuhvatniji. Ukazao je da je jedan od glavnih elemenata efikasnosti Granične policije obuka, koja predstavlja i jedan od većih finansijskih izdataka koji mora biti planiran na putu evropskih integracija, kako bi se izbjegli neočekivani problemi sa nesmetanim funkcionisanjem Granične policije i srodnih službi. Načelnik Uprave za granicu ukazao je i na važnost pravilnog odabira modela funkcionisanja same granice i Granične policije kako bi one besprekorno funkcionisale. Ukazao je na specifičnost graničnog pojasa Republike Hrvatske i pojasnio razloge za odabir modela po kojem je uspostavljena kontrola nad istim. Podsjetio je na tzv. ranjivost plave državne granice i ukazao na neophodnost kvalitetno postavljenog radarskog i operativnog sistema, koji iziskuje znatna finansijska sredstva, kako za njegovu instalaciju tako i za buduće održavanje. Ocijenio je saradnju crnogorske i hrvatske Granične policije veoma uspješnom i podsjetio na zajedničke akcije i vježbe u proteklom periodu, izražavajući nadu da će i u budućnosti ova saradnja ostati na zavidnom nivou.

Studijska posjeta je predstavljala realizaciju jedne od aktivnosti u okviru trogodišnjeg projekta Centra za demokratsku kontrolu oružanih snaga iz Ženeve (DCAF) za pružanje podrške nacionalnim parlamentima u regionu Zapadnog Balkana u ispunjavanju njihove ustavne uloge zakonodavnih, predstavničkih i nadzornih tijela na polju bezbjednosti i odbrane.

SEF DELGACIJE
Mevludin Nuhodžić

